

reos, stătea aplecată Berta. Tânăra fată era disperată, dar se silea să rămăie liniștită.

— D-șoară, zise Lebont, cu vocea plină de siguranță, știu ce ești, vă rog să nu vă faceți prea mult sange rău.... Surioara d-tră are un atac de friguri calde. Dar îi voi prepara o băutură, și-i va trece îndată.

— Este vre-o primejdie? întrebă tatăl, cu vocea gătită de neliniște.

— Da și nu. Dacă veți rămânea mai multă vreme aici, căci accesele de felul acestora nu trec de cât odată cu schimbarea aerului.

— Atunci, să plecăm.

— E singurul leac.

Bolnava bău amestecul preparat de Lebont și se liniști.

— Măine, adăugă Lebont, odată cu schimbarea de aer, mititica va fi pe deplin vindecată.

Plecarea fu hotărâtă pentru a doua zi dimineața, și Lebont se retrase.

— Ce s'a întâmplat? întrebă Ferret, ajungându-l din urmă.

— Nimic. Turnasem în paharul copilului un amestec, de care se servea indienii pentru a provoca nebunia inspirărilor din ceremoniile religioase.

«Sistemul nervos e turburat imediat, și produce efecte neliniștitoare. Dar o simplă infuziune de plante indigene este îndestulătoare pentru a restabili ordinea.

D. Poiré a crezut că este o boală provocată de climatul cald al regiunii, și după indemnul meu, s'a hotărât să plece chiar mâine. Tiphaigne poate veni de acum la Baritos; nu va mai găsi pe nimeni... Ai înțeles?

— Da.

— Faci progrese, dragul meu.

A doua-zi, în zorii, Poiré împreună cu ficele sale și cu Lebont se urcau în trenul care se îndrepta spre Simalapa.

Bolnava slabă încă, trebui să fie dusă într'un compartiment unde cei patru călători erau singuri.

Locomotiva mergea încet, cât timp fură în dreptul satului. Apoi porni repede de-a curmezișul colinelor care întrerupeau valea Montagna, și pătrunse în regiunea pădurilor virgine.

Pădurile acestea, în zona toridă, sunt foarte bogate în arbori de cauciuc.

Poiré examina imensele păduri, și cu spiritul său întreprinzător, se gândea la o societate pentru exploatarea acelor bogății, care până atunci rămăseseră aproape neatinse.

Lebont dădu Simonei o nouă băutură, și fetița se liniști pe deplin.

Mititica scotea mereu exclamații de uimire, văzând costumele originale ale indigenilor prin diferitele gări în care se opreau.

— Așa umblă oamenii în «Tierra caliente», explica călăuza. Pe platourile înalte, «Tierra fría» stotele întrebunțate

sunt mai groase dar forma costumelor rămâne aceeași, niște costume care seamănă cu costumele de baie ale europenilor eleganți.

La amiază, după ce trecură de stația

Gualon, cinară, cu proviziunile pe care le luaseră de pe bordul «Sagitarului»; bucuria le fu mare, văzând că Simona își recăpătase toată pofta de mâncare.

(Va urma)

CURIOSITĂȚI NATURALE

Păsări curioase

Păsările prezintă o așa de mare variațiune în cât n'ar ajunge volume întregi pentru a le putea descrie pe toate.

Păsările pe care le dăm astăzi în ilustrație sunt prea ciudate pentru a le putea trece cu vederea.

Buceros undulatus

Buceros undulatus

Semioptera Wallacei

Drepanornis cervinicanda

Cele dintâi două «calaos» sau «buceros» locuiesc în Himalaia, în insulele: Borneo, Java și Sumatra. Ciocul acestor păsări are o mărime puțin obișnuită. Genul calaos are mărimea unui curcan și forța ciocului la această pasăre e uimitoare. La pasărea «Buceros undulatus» ciocul are o culoare albă sau galbenă și prezintă niște dungă la rădăcina lui. Gușa

este brună având aripele de dinapoi în formă de triunghi și de o culoare albastră intensă. Multe din penele acestor păsări au o culoare bronzată. Gușa și părțile din jurul ochilor, au o culoare albastră cu reflecte verzuie și restul capului e de o frumoasă culoare aurie.

BUCURESCI
Str. Carol No. 14
cel mai mare depozit de

Mașini de cusut

inzestrate cu apa-
ratul de brodat, a-
vând mers ușor și

pute prin noua invențiune patentată și fără
sgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezentant al renumitelor fabrici de automobile
«de Dion Bouton» și biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat orî-ce
sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE
și AUTOMOBILE, precum și pentru arămuit
nichelat și emailat.

SĂBII se nichelează cu prețuri reduse. — Atelier
special pentru colțuit, gravat, plisat, soiele și evantail.

CÂȘTIG MARE

Representanți capabili, func-
ționari, etc., își pot dobândi
un frumos câștig accesoriu,
scrînd:

Agentiei de Publicitate „Presă” București
pentru S. B. No. 20.

Către cititori

Anunțăm pe cititorii noștri că
vom publica bucuros orî-ce ar-
ticole interesante privitoare la
călătorii sau vînători, în țară
sau străinătate, ce ne vor fi tri-
mise.

Articolele, scrise pe o singură
parte a hîrtiei, în scrisori fran-
cate, vor fi adresate redacți-
unei «Ziarului Călătorilor», str.
Brezoianu 11, București.

Reclama este sufletul comerțului

Magazinul General de Muzică

LA HARPA

București, Strada Colței No. 5

Cel mai mare depozit de

Gramofone americane

cu renumita marcă «The Harp», și

◆ INSTRUMENTE MUSICALE ◆

Prețurile cele mai reduse

— Cataloage gratis —

MARELE MAGAZIN DE ARME

București **B. D. ZISMAN** Suc. Craiova
Cal. Victoriei, 44 St. Unirei 48

Furnisor al Curții Regale

are onoare a aduce la cunoștința Onor. sale clientele din toată
țara, că a înființat în magazinul său o secțiune specia de

PUȘTI pentru pădurari

lucrate special pentru acest magazin și fiind de o construcție
solidă și

— PREȚURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230 — Pușcă cu capsă, cu o țevă, lei	15
Model No. 285 — Pușcă cu capsă, cu două țevi, solidă, reco- mandabilă, lei	30
Model No. 236 — Pușcă cu capsă, cu două țevi, oțelurile înainte foarte solidă, funcționare admirabilă, model f. recomand.	40
Model No. 133 — Pușcă foc central, cu o țevă, sistem «Mau- ser, cal. 12 sau 16, robustă, recomandabilă, lei	30
Model No. 101 — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoșe, cocoșele punen- du-se singure la piedica de siguranță, m. solid, lei	55
Model No. 1103 — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoșe, cocoșele punen- du-se singure la piedica de siguranță, oțelurile înainte (armă de reclamă a magazinului), pușcă recomand., lei	65

Prețurile sunt reduse, fixe și se înțeleg numai cu bani gata. — Ex-
pediții în toată țara. — Comandele se efectuează în ziua primirii.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL ÎNTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 5. — pe an în toată țara

« 2.60 « $\frac{1}{2}$ « « «

Redacția și Administrația :

No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

apare o dată pe săptămână

— MARTEA —

Un factor gasconian cu picioare prevăzute cu patine. — Vezi pag. 1864.

ABONAMENT

— LA —

„Ziarul Călătoriilor”

Pentru 1 an 5 lei

Pentru 6 luni lei 2.60

FACTORUL GASCONIAN

Știm că de multe ori iarna bântue și ținuturi din acelea pe unde ne-am putea aștepta să nu o găsim de cât foarte rar. Unul din aceste ținuturi este Gasconia, unde iarna de vre-o câțiva ani vizitează regulat această regiune.

Straturile groase de zăpadă se întind peste câmpuri și peste mărăcinișuri. Retrași în căsuțele lor de lemn, păstori și vieri din aceste locuri își duc viața în mod cu totul singuratec. Aci satele fiind foarte îndepărtate unul de altul, poșta ar întârzia mult, dacă factorii n'ar utiliza picioroange cu ajutorul cărora parcurg cu multă ușurință distanțele cele mari.

Iarna, factorul poartă—afară de chipiuri și de bluza lui de lână albastră—costumul păstorului landez. Picioroarele—afară de pantalon—și le acoperă cu «comane», o piele de berbec, care ține loc de jambie e. Pe deasupra are o manta galbenă numită «mantaua lui Carol cel Mare».

Această manta are și un capison terminat cu niște şuvițe lucrate în păr de cal.

Acum câțiva ani, un factor din aceștia se gândi să aducă o modificare picioroangelor în uz. El le fixă la partea inferioară niște tălpice ca să faciliteze drumul prin zăpezii și ghiață. Aceste patine fixate se aseamănă mult cu cele care se uzează în Nordul Europei. Grație acestei invențiuni, vălul picioroangelor nu se mai îngheață în zăpadă, ci alunecă pe ghiață și zăpadă și drumul factorului, în loc să fie un chin, era o plăcere.

În curând toți factorii de prin împrejurimi vor utiliza acest soi de tălpice. Dar acești factori cu picioroange vor dispărea în curând din Franța.

SCHITE DIN CALĂTORIE

BRUGES

Bruges—orașul calm—ș'a luat numele său de la cuvântul «Brug» care, în limba flamandă, înseamnă punte.

Dacă am socoti bine, într-adevăr, am

vedea că acest oraș are ca la vre-o cinci-zeci și șase de poduri.

Orașul mai are șapte uși, opt piețe publice și două sute de străzi. Cunoscutul Adrien Bartaud, profesor de retorică la Louvain, unde a murit în anul 1542, a zis :

Pulchra sunt oppida Gandavum, Antverpia, Lovanium, Mechlina, sed nihil ad Brugas.

Ceea ce înseamnă :

«Gand, Anvers, Louvain și Malines sunt orașe frumoase, dar nici unul din ele nu întrece pe Bruges».

Intr-adevăr că la epoca în care bunul doctor scria aceste rânduri, adică pe timpul domniei lui Filip cel Bun, Bruges nu era numai unul dintre orașele cele mai frumoase, dar chiar unul din cele mai bogate. Numai corporația țesătorilor avea vre-o cinci-zeci de mii de oameni, adică cu opt mii mai mult de cât întreaga populație de azi.

În timpul lui Guicciardini, cu toate că Bruges era în decadență, se găsea 68 de corporații de meseriași. Mai adăugați pe lângă acestea o puternică burghezie, care făcuse de mai multe ori să tremure și conții, dar mai ales pe regiul Franței, apoi numeroase familii de nobili, șapte-spre zece case consulare din principalele State ale Europei, o populație flotantă de negustori străini, care veniseră din toate colțurile pământului, și atunci veți face o idee clară de capitala Flandrei în niște timpuri în care un Jean de Bourgogne, fiind făcut prizonier, este rescumpărat cu 200.000 ducăți în timp ce un simplu negustor din Bruges, numit Dumas din Rajondis e primit ca un fel de cauciune. De alt-fel nu trecuse nici o sută cinci-zeci de ani și orașul Gand ne dădu un exemplu nu mai puțin curios de forța spiritului comercial. Carol Quintul avind nevoie de două milioane de florini, îi împrumută de la un negustor numit Deans și în ziua chiar a împrumutului îi zise că merge—drept mulțumire—să cineze cu el.

Negustorul oferi împăratului un prinz splendid și la dezert rupse polița lui Carol Quintul.

— Sire, îi zise el întinzându-i pe o farfurie bucățelele din polița ruptă, cred că nu este prea scump d'a plăti cu două milioane de florini, cinstea pe care mi a făcut-o majestatea voastră astă-zi.

Originele orașului Bruges

Beaudoin Braț de Fier în anul 865 fu cel dintâi care făcu din Bruges capitala Flandrei și și-o alege ca reședință a lui. Devenind soțul Juditei, fiica lui Carol Pleșuvul, el primi acest ținut de la regele Franței, care pînă la el fusese condus de niște guvernatori amovibili cu titlul de suveranitate ereditară.

Beaudoin Pleșuvul făcu să se înconjoare acest oraș de ziduri puternice și construi patru porți.

Beaudoin cel tânăr făcu o mulțime de birliuri și acordă mari privilegii negustorilor.

Beaudoin Barba Frumoasă—care veni dupe el—termină zidurile începute și înființă trei-spre-zece funcționari pentru administrarea orașului și mai mulți alți consilieri pe care îi luă din burghezime și din marii și micii meșteșugari.

Dupe el veni Beaudoin Secure, numit ast-fel din cauză că avea obiceiul să se servească d'o secure în loc de sabie și care cântărea trei-zeci de livre.

El era un mare și sever om de drept: reforma tuturor articolelor și pedepsirea crimelor datează de la el.

De la secolul al XIV-lea începe marea splendoare a orașului Bruges. În anul 1393 se dăduse un concurs de tragere cu arcul la Tournai. S'au adunat 387 de trăgaci venind din 48 de orașe deosebite printre care și Parisul.

Cel din Bruges nu luară, ce e drept, premiul întâi, dar luară pe al doilea ! Această splendoare se mări în anul 1429 prin serbările date de contele Filip cel Bun cu ocazia căsătoriei lui cu Isabela a Portugaliei.

Cu ocaziunea acestor sărbători și pentru a răspunde glumelor tinerilor seniori relativ la blondul prea intens al părului, Isabelei, el înființă o dinul Lana de aur.

În secolul al XVI-lea

La Bruges avu loc ceremonia căsătoriei lui Carol Temerarul. Tot la Bruges—unde el intrase triumfător—fu adus cadavrul lui prin îngrijirile lui Carol Quintul, nepotul său și asta pe la anul 1550, adică după 73 ani de la moartea lui. În tot timpul acesta, el rămăsese în biserica stântului Gheorghe din Nancy.

Carol Temerarul găsi în capela unde fusese condus pe fiica sa Maria Bourgogne. Cadavrul lui fu așezat lângă cadavrul soției sale. În anul 1558 Filip al II-lea dădu ordin să se facă un cosciug la fel cu acel al Mariei Bourgogne, care fusese făcut din ordinul Mariei de Austria.

Acest cosciug el îl poruncise pentru tatăl lui.

Intr'un cont de pe la anul 1568 s'a găsit că acest cosciug costa suma de 24,395 de florini.

Carol Temerarul este îmbrăcat cu cuirasa lui de război, cu coroana regală pe cap, cu ordinul Lana de aur pe piept, cu un leu la picioroare, cu casca lui la dreapta și cu mânușile la stânga și d'asupra stă deviza lui, care este și a eroului Monthéry și a nebunului de Morat :

«Am întreprins, întâmplă-se ori și ce».

Acest mormânt, unul din cele mai frumoase care există, este făcut în întregime de aramă și numai acuirea lui singură costă 24,000 coroane. Ornamentele sunt de argint și de zmalț și de jur-îm-

prejur sunt armele diferitelor case din Europa, cu care el a fost aliat.

În luna Maiu, anul 1810, Napoleon, acest al doilea Temerar, a pus să i se deschidă uşile capelei ducelui Carol şi, ca şi cum ar fi bănuit că cu toată gloria lui, va merge şi el după Morat, Grignon şi Nancy, el lăsa 10,000 de lei ca să fie întrebuinţaţi la înfrumuseţarea capelei ducelui Carol şi a ducesei Maria. Nu-l mai puțin adevărat însă că luase de la această capelă cel mai frumos ornament al ei, pe care îl dăruie muzăului din Paris. Acest ornament a fost statua Maicei prea curate şi a lui Isus, lucrată de Michel Angelo.

Iată istoria acestui grup florentin, care ne miră mult cum de s'a găsit în ceaşoara Flandră.

Opera aceasta în marmoră a sublimului artist, era destinată oraşului Genova, care şi trimisese s'o ia, când fusese terminată, pe unul din multele ei vapoare. Când se întorceau însă, vaporul fu atacat de nişte corsari olandezi. Corsarii se mirară mult când nu văzură pe vapor nimic mai de valoare de cât grupul lui Michel Angelo. La un moment dat corsarii erau hotărâţi să facă bucată statua şi s'o arunce în foc. Apoi se gândiră că această statuă orî cât de puţin valoare ar fi avut, tot însemna ceva. Corsarii se întoarseră cu prada lor în Amsterdam unde, graţie spiritului artistic al olandezilor, ei sperau că o vor putea vinde. În fine un negustor din Bruges, numit Pierre Mouserion, văzând grupul, se gândi să-l facă cadou bisericii Notre-Dame.

De oare-ce şeful corsarilor se grăbea să scape de grupul acela, dăduse ordin la plecare omului lui ca să-l vândă cu orî şi cât. Când negustorul oferi 50 de florini, cel însărcinat cu vânzarea îl acceptă imediat, cu veselie. Negustorul atunci crezu că s'a înşelat în această târguială şi scăzu preţul la zece florini, cerând în acelaşi timp rezilierea contractului. Nu s'a mai putut reveni însă fiind făcută odată cumpărătoarea.

Vrând-nevrând, naivul Pierre Mouserion se pomeni d'odată cu opera lui Michel Angelo în spinare. În ignoranţa lui, ştiind că n'a dat pe statuă de cât 50 florini şi crezând că la o sumă aşa de mică nu putea pretinde bisericii ca să-l tacă loc orî şi unde ar vrea el, tu nevoit să-l facă şi un piedestal tot cu baniţi lui. Ca răsplată, Pierre Mouserion tu înmormântat în faţa altarului.

După întoarcerea Burbonilor, grupul lui Michel Angelo îşi luă locul în capela lui Carol Temerarul.

Oraşul mort

Dar timpurile de prosperitate trecură repede pentru capitala Flandrei şi odată cu reforma religioasă au venit certurile sociale şi în urma acestora căderea comerţului şi prin urmare şi a faimosului

Bruges, care se bizuia tocmai pe comerţ. Oraşul se văzu din zi în zi ruinat şi bogăţia lui de patru secole dispăru în mai puțin de cinci-zece de ani.

D'atunci Bruges cel zgomotos căzu într-o tăcere mormântală şi trecu neobservat printre evenimentele politice care se succedau. În curînd Bruges d'altă-dată deveni ca un oraş arab, tăcut şi monoton, ca un oraş al somnului.

Găsirăm Bruges într'unul din acele accese de somnambulism; căutarăm ca şi vizitiu şi ne fu foarte greu de găsit. Târziu ne eşi în cale un prost echipagiū. Forţarăm pe vizitiu să ne promită dacă e sigur că atât caii lui, cât şi el, nu vor adormi în drum, şi după ce ne asigură despre asta, îl spuserăm să ne

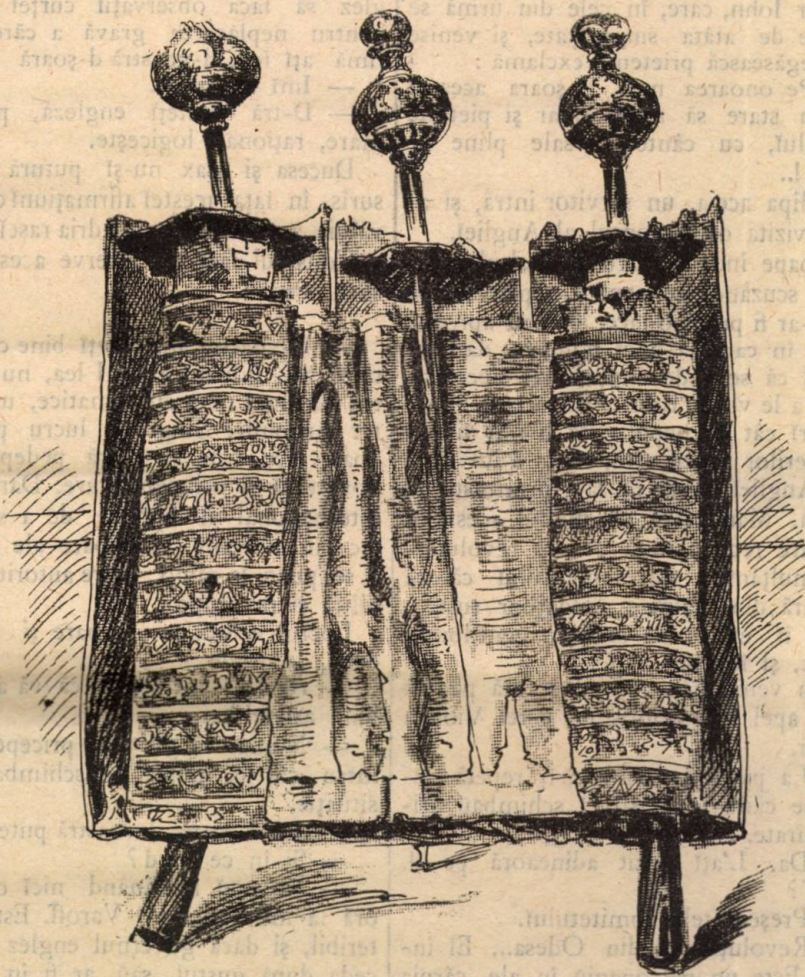
ducă în spre Blakenberghe, pentru ca să putem privi oceanul, pe care nu-l văzusem de vre-o trei sau patru ani.

Din nenorocire nu în fie-ce zi poţi vedea oceanul. Ne urcarăm pe dune şi începurăm a privi în zare. Din cauza cetei nu puturăm auzi de cât zgomotul oceanului mult dorit. Totuşi, ne-am liniştit, căci asta ne-a asigurat că oceanul e la acelaşi loc şi nu s'a schimbat nimic.

Măncarăm la Blakenberghe, un oraş încântător, în gustul olandezilor şi populat în mare parte de pescari. După aceasta ne întoarserăm la culcare în Bruges.

A doua zi ne întoarserăm din nou la Bruxelles. Aci găsim o scrisoare de la un amic care mă invita la el la masă.

Vetor.

Pentateucul din Napluzza

NAPLUZA

Napluzza este un oraş din Turcia asiatică (Siria) în pašalâcul Damascului.

Clădit pe flancul muntelui Garizim, oraşul acesta oferă, de departe, un aspect foarte pitoresc.

Ea cuprinde şase moschee, două sau trei sinagoge, o biserică greacă, şi mai multe bazare, fără să mai vorbim de antichităţi, care sunt foarte numeroase.

Oraşul acesta este vizitat de nume-

roase caravane, care dau comerţului său o mare activitate.

Populaţia sa se urcă pînă la 7500 de locuitori.

Napluzza este un oraş foarte vechi, mai vechi chiar de cât Erusalimul.

Napluzza este acel Sichem biblic, care sub dominaţia romană a devenit «Flavia Neapolis», şi sub dominaţia turcă Napluzza.

Oraşul acesta a trecut prin diferite stăpîniri, pînă când în 1834, Ibrahim

paşa a fost nevoit să-l redea într'un mod definitiv, suzeranului său, sultanul.

Clădit la 500 de metri de-asupra nivelului mării, la origina a două văi, care pleacă una în spre Mediterana şi cealaltă în spre Iordan, udată de numeroase torente şi izvoare, care pun în mişcare numeroase mori şi contribuie la fertilitatea solului, Napluza este fără îndoială, unul dintre oraşele cele mai înfloritoare

şi mai plăcute ale Palestinei, şi chiar ale întregii Sirii.

Tradiţia populară spune că în Napluza se află grota sepulcrală a lui Iosif. În sinagoga samaritană de aici este păstrat manuscrisul «Pentateucul», scris de către Abisua. În împrejurimi este şi puţul lui Iacob, lângă care Isus a stat de vorbă cu Samaritana.

Victor

MASTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Şi sir John, care, în cele din urmă se săturase de atâta singurătate, şi venise să-şi regăsească prietenii, exclamă :

— Pe onoarea mea, d-şoara aceasta ar fi în stare să mişte chiar şi pietrele deşertului, cu cântecile sale pline de duioşie !..

În clipa aceea, un servitor intră, şi anunţă vizita d-lui consul al Angliei.

Aproape îndată apărură şi înaltul funcţionar, scuzându-se pentru neplăcerea pe care le-ar fi putut-o face, intrând aproape cu sila în camera unei bolnave, dar declarând că se vedea împins de necesitatea de a le vorbi tuturor în acelaşi timp.

Şi orîcât de nepotrivită li s'ar fi părut tinerilor noştri eroi, vizita d-lui consul al Angliei, trebuia să-l primească cu politeţe. Manifestau în modul acesta şi oare-care recunoştinţă pentru revoluţionar, mulţumită devotamentului cărora scăpaseră din mâinile soldaţilor ruşi.

Sara îi indică un scaun; gentilomul luă loc, şi începu ast-fel :

«Am venit aici, mai cu seamă pentru a face apel la patriotismul d-rei Violeta Fowler.

— La patriotismul meu? repetă rănită, pe când tovarăşii ei schimbau priviri mirate.

— Da. L'aţi auzit adineaoră pe d. Varoff?

— Preşedintele comitetului.

— Revoluţionar din Odesa... El însuşi... Este un personaj în ale căruia bune graţii trebuie să ne silim a fi cu toţi.

— Tocmai aceasta este şi intenţia noastră.

— Oh! vă cred... Dar eu, în virtutea înaltei funcţiuni pe care o ocup, trebuie să fiu în bunele sale graţii şi, în acelaşi timp să nu-l ascult cererile.

— Cuvintele d-tale mi se par o enigmă, domnule consul.

— A căreia deslegare vă voi da-o îndată... căci, pentru a scăpa din încurcătură în care mă aflu, am numai decât nevoie de concursul d-voastră.

După o pauză, consulul continuă :

— D. Varoff ar voi ca guvernul en-

glez să facă observaţii curţei ruseşti, pentru neplăcerea gravă a căreia victimă aţi fost d-voastră d-şoară Fowler.

— Imi amintesc.

— D-tră sunteţi engleză, prin urmare, raţionaţi logiceşte.

Ducesa şi Max nu-şi putură opri un suris, în faţa acestei afirmaţiuni care dezvăluia aşa de bine mândria rasei saxone.

Consulul fără să observe aceste surisuri, urmă :

— D-voastră înţelegeţi bine că Majestatea Sa, Eduard al VII lea, nu va putea da unei note diplomatice, un caracter războinic. Singurul lucru pe care-l poate face, este să ceară pedepsirea vinovatului şi o indemnizare. Dar dreptul internaţional îl opreşte de a se amesteca în afacerile interioare ale ţării, de a se pune la mijloc între autoritatea stabilită şi revoluţie.

Lucrul acesta mi se pare şi mie evident, domnule.

— Ah !... sunt fericit că vă aud vorbind ast-fel !

— Numai că nu pot pricepe de loc întru cât aş putea eu schimba această situaţie.

— Ah! d-şoară, d-voastră puteţi totul !

— Şi în ce mod ?

— Ne mai rămânând nici o singură oră la îndemâna lui Varoff. Este un om teribil, şi dacă guvernul englez n'ar proceda după gustul său, ar fi în stare să recurgă la cele mai crude mijloace.

— Adică ?

— Interesul d-voastră, ca şi acela al regatului britanic, cere...

— Cere ?

Consulul 'şi coborî vocea, şi continuă :

— În port staţionează steamerul «Baku» al companiei mărei Negre. Vasul acesta va pleca la noapte chiar, în spre Indus-tan. Cabine speciale au fost reţinute pentru d-voastră, şi tovarăşii d-voastră. Nu va mai rămâne de cât să vă imbarcaţi.

— S'o transportăm pe vapor în sta-reia aceasta ? întreprins Max cu nervozi-

tate. Aşa dar, d-ta voreşti s'o ucidem, d-le consul ?

Dar dânsul tăcu aproape îndată, căci Violeta răspunse cu dulceaţa.

— D. consul spune adevărul. Interesul superior al patriei mele este în joc şi trebuie să-l ascult cererea.

Apoi, cu vocea şi mai blândă, şi mai dragăstoaşă :

— Oboseala mea nu va fi de cât de scurtă durată. Odată instalată în vapor, mi se pare că voi fi mult mai bine, de cât în hotelul acesta, unde sunt înconjurată de revoluţionari, şi unde în fiecare moment imi trec pe dinaintea ochilor viziunile cele mai sângeroase.

Funcţionarul nu mai ştia ce laude să aducă tinerei fete, pentru judecata ei rece şi sănătoasă.

Dar tânăra fată îl opri cu un gest.

— Elogiile d-tale nu sunt nici de cum mai îndreptăţite de cât temerile amicilor mei. După cum spuneai şi d-ta, sunt «engleză», şi oare-cum «prizonieră» a revoluţiei ruseşti. Numai una din aceste condiţii ar fi fost prea îndestulătoare pentru a provoca plecarea mea. Aşa dar, d-le consul ?

Ducesa de la Roche Sonnaille făcu un semn voină a spune că aproba în totul atitudinea curagioasă a tovarăşei.

Consulul, încântat de rezultatul misiunii sale, se retrase, pronunţând o ultimă frază, care arăta mai mult recunoştinţa funcţionarului de cât mulţumirea omului.

Mulţumită înaltei d-voastră bune-voinţi, stimată d-şoară Fowler, voi putea să redactez raportul meu la Londra, în-tocmai după dorinţa teribilului domn Varoff. Văi adăuga bine înţeles acel semn convenţional care înseamnă : «Nu daţi ascultare acestei note».

Consulul se retrase şi prietenii noştri se văzură din nou singuri.

— Afurisită revoluţie ! murmură romancierul, supărat.

— Tăcere ! răspunse Violeta surâzând. Să nu vorbeşti nimica de rău despre revoluţie. Ea ne-a adus la Odesa, care, în cele din urmă, era ţinta călătoriei noastre.

— Scumpa mea copilă ! murmură pariziana.

Dar Max Soleil răspunse cu un gest violent.

— Nici odată rană n'a mai fost îngrijită în modul acesta. Să aibă cineva scopul de a-ţi agrava situaţia şi tot n'ar fi putut proceda într'un mod mai drastic !

— Linişteşte-te, d-le francez, răspunse o voce sonoră ; starea d-şoarei Violeta Fowler nu va fi de loc agravată, pentru că ea nu va pleca din acest hotel, mai înainte de a fi complet vindecată.

Toţi tresăriră şi 'şi îndreptară privi-ile spre uşa. În prag, apăruse revoluţionarul Varoff.

El sfârşi cu o linişte aşa de mare, în

cât își era absolut cu neputință să cunoști, dacă vorbea serios, sau dacă voia să fie ironic.

— Revoluția n'ar vrea să se asocieze la crima proiectată de domnul consul al Angliei; e o crimă împotriva frumuseții, o crimă de lesè-frumuseță.

— Ce voești să spui, domnule? întrebă Max, cu vocea hotărâtă.

— Că d-șoara Fowler nu va lua loc pe puntea vasului «Baku».

— Veți împiedeca-o d-ta?

— Fără îndoială. Găsesc că d-șoara a fost puțin cam imprudentă când a făgăduit d-lui consul să-i facă pe plac. Eu, care-i port un interes foarte mare, voi avea toată grija pentru ca s'o împiedec de a se ține de cuvânt.

— Nu sunt indiscret, dacă?

— Dacă-mi puneți o întrebare? Nică de cum, domnul meu. Ce doriți să aflați?

— În ce mod te veți împotrivi d-ta la plecare.

— Lucrul e făcut?

— Cum?

— Era așa de simplu. Toate hotelurile... hotelul Petersburg ca și cele-lalte sunt autorizate să funcționeze, sub controlul comitetului revoluționar... Am instalat aici un post de șase oameni care au ordinul de a nu lăsa pe nimeni să plece fără un mic bilețel de la mine.

Și retrăgându-se, adăugă:

— Îmi pare rău că nemulțumesc puțin mândria de cetățeană a d-șoarei Violeta; dar sunt sigur că mai târziu, îmi va mulțumi pentru toate măsurile pe care le-am luat pentru ca să nu i se agraveze rana.

Și fără să mai aștepte răspunsul fetei, Varoff se inclină și eși.

— La urma urmei, exclamă Max, vorbind adevărul, eu sunt încântat!

Violeta îi adresă o privire de imputare.

— D-ta te bucuri de niște lucruri care pe mine mă întristează.

— Ei! Guvernul englez va găsi un «modus vivendi» pentru a eși din încurcătură. Pe când dacă rana d-tale s'ar agrava.

— În locul meu, exclamă miss Violeta, ai fi mai întâiu rănit, sau «francez»?

Romancierul rămase oare-cum înlemnit, în fața acestei întrebări energice.

După un moment, dânsul răspunse:

— Dar nu văd nici un mijloc pentru a te transporta pe puntea vasului «Baku».

Fraza aceasta dovedea până la evidență că tinărul romancier și schimbase cu totul părerea.

Miss Violeta îi mulțumi cu o privire plină de dragoste, și răspunse:

— Ei bine! Să căutăm!

Dar în zadar își uniră cu toți imaginațiile. Sir Iohn însuși, care de astă dată, împins de spiritul său britanic, voia să lucreze de comun acord cu tinăra față enunță cele mai bizare planuri.

Dar toate aceste planuri fură respinse,

pentru că tură recunoscute îndată ca imposibile de pus în practică.

Puțin câte puțin Violeta începea să-și piardă răbdarea.

Max era disperat când o vedea cu fața aprinsă, nesocotind staturile de liniște pe care i le dăduse dînsul de atâtea ori.

Drăguța englezoaică își iubea cu aprindere, cu puțință țara. Gândul că persoana ei ar putea aduce vre-o încurcătură patriei, o făcea să sufere foarte mult.

Și frigurile, teribilele friguri care o amenințaseră de atâtea ori, se urcau mereu, împinse de acea supărare, de acea iritare care înfierbânta singele bunei fete.

Pe la orele opt seara termometrul medical, consultat de ducesa, arăta temperatura de 39°, 7'.

— Vaporul pleacă la miezul nopții... la miezul nopții!.. Eu ar trebui să fiu acum pe bord...

Ochii îi erau plini de lacrimi și vocea îi devenise rugătoare:

— D-le Max, spunea dînsa, d-ta care ai o imaginație așa de bogată, te rog... găsește ceva... scapă-mă din această încurcătură... Răpește-mă din ghiarele acestor revoluționari care voesc răul patriei mele...

Dar de astă-dată imaginația tinărului romancier se arătă răzvrătită.

O neliniște dureroasă îi paraliza gândul.

N'avea senzația lămurită de cât a unei dureri ascuțite care îi înfierbânta nervii, împiedicându-l de a judeca.

— Așa dar oamenii aceștia voesc să 'mi o ucidă!.. murmură dînsul.

Nouă ore!

După rugămintea parizianului, ducesa, care era și dînsa foarte abătută, consultă din nou termometrul.

Indicația instrumentului medical era îngrozitoare.

Temperatura se urcase pînă la 41°, 1'.

Dulcea față a bolnavei căpătase o coloare cu totul neliniștitoare, un fel de lividitate aprinsă, dacă se poate exprima prin această combinație de cuvinte colorea victorioasă a frigurilor.

În ochii ei mari, albaștri se răspândise o strălucire torburătoare.

Și dintre bazele ei uscate, zgârcite de fierbințeală, mai eșea încă un fel de murmur:

— Oh, vreau să plec... vreau să plec!..

Zilele sunt lungi în epoca aceasta a anului; cu toate acestea acum înoptase.

Camera era cufundată în întuneric și se părea că nimeni nu bagă de seamă lucrul acesta. Afară se vedeau licărind ghirlandele de lumină ale portului și tocurile vapoarelor care staționau în rază.

Mai departe se vedeau farurile de pe «Baku». Și valurile de scântei care eșeau prin hogiagul cel mare, indicau că vaporul era gata de plecare.

Max, care mai înainte s'ar fi împotrivit la plecarea tinerei fete, ar fi dat acum zece ani din viața sa pentru ca această plecare să poată fi realizată.

Stătea la fereastră, dar de o dată se întoarse tresărind.

I se părea că acolo, în patul aceleia pe care o iubea atât de mult, două ochi fosforescenți priveau ca și dînsul în spre adâncimile îndepărtate ale portului.

Max se simți cuprins de o teamă inexplicabilă și apropiindu-se încetîșor de comutatorul electric, îl întoarse.

O lumină vie umplu camera.

Dar mai înainte ca Max să fi putut pronunța un singur cuvînt, Mona se ridicase în picioare.

— Lumina!.. exclamă dînsa... Spre orient!.. Spre orient!..

La vocea nebunei răspunse vocea ducesei de la Roche Sonnaille.

— Lumina!.. Cine știe!.. Lumina ne-a făcut pînă acum atâtea servicii!..

Toți își îndreptară privirile spre dînsa; chiar pe figura arsă de friguri a sărmanei Violeta trecu o rază de speranță.

Ca și romancierul, ca și sir Iohn, își îndreptase și dînsa privirea în spre Sara,

Pariziana le arătă cu un gest că trebuia să păstreze cu toții cea mai complexă tăcere.

În acele momente Mona Labianov era în prada uneia din rarele sale crize luminoase.

În asemenea momente sărmana nebună poseda o foarte curioasă, o foarte adîncă luciditate și putere de pătrundere științifică.

Oare intervenția ei putea să fie și de astă-dată de folos?

Sara se apropie de nebună care, cu brațele întinse, cu ochii spălăciți cu totul, repeta:

— Orientul!.. orientul!.. lumină!.. fericire!..

Ducesa zise:

— Ah, pentru ce mizerabili aceștia vor să ne împiedice de a merge în spre orient?

Ea tăcu.

Tovarășii ei rămaseră muți și abia mai putură să respire când văzură efectul produs de aceste cuvinte.

Tinăra rusoaică se întoarse dintr-o dată spre amica ei.

(Va urma)

O CALĂTORIE LA CEI DIN HOVA

Dimineața, la răsăritul soarelui, poți avea unul din cele mai frumoase tablouri care ți le prezintă Tananariva. Străzile, care sunt toate făcute pe pante, sunt pline de fete tinere și frumoase, care se grăbesc—cu picioarele lor mici și iuți ca de căprioară—să reîntre în casele părintești, în căminurile sfinte. Când se întâlnesc între ele, un suris sănătos le flutură pe buze, își fac un semn din mână, se opresc, vorbesc, își dau întâlniri pentru timpul zilei fie la biserică, fie pe la casele lor, fie în câmpia Mahamasina, care

e unul din cele mai frumoase locuri de preumblare de acolo. Aci ele se întâlnesc și se preumblă în grupuri de două sau trei și vorbesc și rînd, un ris sănătos, lăsând să li se vadă perlele din gură. Ele își pun rochiile trenante și cu culorî vii de tot, își așează pestelca pînă peste ochi și se învârtesc și debordă de sănătate și viață. În umbrelor lor, au obiceiul d'a ridica mîna dreaptă în sus, d'a închide degetele de la mîna și de a lăsa mîna stîngă să se piardă în sutele de cute ale mătăsurilor. Știu să-și așeze cu atîta grație costumele simple și cu miș de cute pe ele și pestelca, numită «lamba», în cît nu poate fi european care, trecînd, să nu rămîie multă vreme în admirație. Când portul lor național și «lamba» vor dispăre, atunci va dispăre și o bună parte din impresia puternică care îți-o lasă o femeie din Madagascar.

Puterea îmbrăcămintei

Intr'un capitol unde vorbești de femei, se înțelege de la sine că trebuie să lași un mare loc pentru toalete. Chestia toaletei am putea-o studia perfect la femeia din Madagascar. O chestie a femeii în Madagascar! Și adică de ce n'am putea avea una? Atît numai că acolo trebuie pusă invers problema; acolo nu poate fi vorba de lărgirea libertății femeii, ci din potrivă, de restrîngerea ei. De cînd au ocupat francezii Madagascarul, femeile locale și chiar cele franceze fac un lux nebun. La biserică, în familie, la preumblare, etc., femeile indigene fac un adevărat sport cu premii cu toaletele. În mai puțin de un an femeile indigene s'au desbrăcat de orî și de costum național mai vechiu și au căutat să imite cît mai mult pe franțuzoaice. Dacă am considera forța de asimilație care o au francezii, după forța cu care indigenii și-au asimilat costumele, apoi am ajunge la concluzia că în curînd întreaga insulă va fi franțuzită. Chiar și bărbații au imitat foarte mult pe europeni; fracul e la modă. Guvernatorul general, Imern Rasanjy, care era nedespărțit de haina lui de flanelă crem brodată cu aur, de dolmanul lui de mătase brodat și de sabia lui de academician, astăzi e în frac, e cel mai pur Don Juan «tailor for gentlemen». Cît despre femei, ele au atins culmea imitației.

Eram în postul mic și asistam la o sărbătoare dată de generalul Gallieni în otelul Résidence. Se juca și o piesă de teatru, un fel de «à propos» unde autorii, două ofițeri, făcuseră ceva cu totul la modă. Farmecul complex al serbării îl făcea, totuși, un balet compus de douăsprezece femei indigene îmbrăcate și pieptănate europenește. Toate erau de o rară frumusețe, de frumusețea aceia care le-a consacrat denumirea de «frumusele Estere». Ele jucau danțul lor național: adunîndu-se în grup și întinzîndu-se apoi

în linie, lăsîndu-se pe spate și apoi aplecîndu-se înainte, cîntînd și bătînd din palme. Rămăseu uimit de frumusețea lor, de eleganța îmbrăcămintei și de frumusețea și originalitatea danțului.

Nu trecuse însă nici zece minute și văzuî pe aceleași femei îmbrăcate în costume cu totul franțuzești și franțuzite cu totul și la vorbă, și la gesturi și la tot !..

Simptome supărătoare

Ceea ce am vorbit pînă acum însă nu se aplică de cît la aristocrație; de îndată ce vom trece la o altă clasă a societății, lucrul se schimbă cu totul.

În toate timpurile sexul frumos și nobil din Madagascar s'a interesat de modă și de progresele ei la francezi. Ele au ajuns să împrumute pînă și cuvîntul tipic «la mode», care în limba lor națională a devenit «lamody». Un jurnal de acolo are mare grije de rubrica intitulată: «Lamody vaova», ceea ce în limba locală se citește: «lamode vovo», adică moda cea nouă.

În curînd rochia națională, cu tăetura ei care pune perfect în relief splendidoarele forme ale femeii din Madagascar, e părăsită în profitul rochiei care era la modă în Franța.

Ele au o pieptănătură caracteristică tuturor femeilor din țările calde: freză la mijloc și două mari bandouri d'o parte și de alta și la spate o coadă care se termină cu un zmoc de păr. Ele își frisează și părul, însă asta se întîmplă ceva mai rar. Bătrânele și chiar tinerele se lasă a fi frezate de sclavele lor, care se pricep să le facă o mulțime de bucle din părul cel negru și des. Fiindcă părul e aspru, ele întrebuintează mult unt-delelmn de Madagascar.

Cel mai mare chin care l'a adus civilizația femeilor mulatre, a fost ghețele. Ele au fost în tot-d'a-una obișnuite să umble cu picioarele goale și ușor își poate ori-cine închipui ce chin trebuie să le fi produs ghețele cu tocurile înalte acestor femei indigene care aveau talpa lată și picioarele mari. Ori de câte ori indigena venea acasă, prima ei grije era să arunce departe de ea ghețele și să scoată un «uf»!

Femeile care poartă ghețe se numesc «ramatoa», adică doamne mari. Ele au ajuns de cunoscuți numărul care le convine. De multe ori le auzi: «Mie îmi convine de la 32 la 35».

O sărbătoare în familie

«Vrea să mă țin de conveniențe», îmi zise unul din cei mai galanți cunoscuți ai mei, care se căsătorise cu o nobilă: «te invit la cununie; vei fi oarecum martorul meu».

— Cu plăcere!

Era vorba ca eu, cu viitorul bărbat și cu viitoarea soție să ne prezentăm la pâr-

rinții tetei. Era într-o Duminecă, pe la orele două și ceva după amiază. Această oră era cea fixată de familia tetei. Cei doi îndrăgostiți veniră să mă ia. La spațele nostru mergea un om care ducea cu el într'un coș prăjituri, două-spre-zece sticle cu șampanie, altele cu șartreuză, cu picon amar, cu absint, etc.

— Ce înseamnă asta? întrebai eu.

— Acestea sunt lucrurile necesare legăturii sfinte numită căsătorie. Obiceiul este ca cel invitat să aducă băutura și mîncarea.

Ajunserăm la casa lui R..., una din cele mai confortabile case din cartierul Rouve, care e oare-cum toburgul Saint-Germain din Tananarive. R... este un om considerabil și cu multă greutate. El aparținea aceleiași familii nobile ca și regina Ranavalona și ocupa una din cele mai înalte funcțiuni în Stat. Avea vre-o cinci-zece de ani trecuți și figura lui gravă inspira toată încrederea. Purta cu multă mîndrie decorațiile care îi încărau întreg pieptul.

Acest R..., înțelegem bine, era tatăl tinerei mirese. El se înconjurase de principalii membri ai familiei lui. Ne recomandă pe soția sa de a doua, în vîrstă numai de două-zece de ani, spunîndu-ne că pe prima soție a avut nenorocirea s'o îngroape. Apoi ne înfățișă rînd pe rînd: pe fratele lui (pus tot așa de sus ca și el), pe nepotul lui, care făcuse studiile în Franța și care purta pe pieptul lui panglica violetă a ofițerilor academiei, pe fiul și ficele sale. În timpul acestor recomandări, amfitrionul nostru se uita în spre coșul cu băuturi și pe figura lui alunecă un zîmbet de aprobare și de mulțumire.

În curînd sclavi întinseră masa și petrecerea începu. Băutura curgea ca dintr'un izvor nesecat. Comensii izbeau limba de cerul gurii și exclamau: «Tsara, dia tsara», ceea ce înseamnă: perfect! După șartreuză s'a băut absint, apoi șampanie și așa mai departe. Toți se interesa de felurile fabricii de băuturi din Franța și de superioritatea fie-căreia. Incetel cu incetel toți furăm cuprinși d'o beție dulce.

La un moment dat ni se dădu ordin să trecem în salon: doamnele voiau să danteze.

C. Arg.

OMUL ȘI NATURA

Chinezul mîncă supă și pește la sfîrșitul mesei și ca să salute un amic, el strîge pumnii și agită brațele. Femeile chineze mîritate nu se îmbracă nici o dată în alb, ci tot-d'auna în altă culoare strălucitoare. În China hainele de doliu au culoarea albă.

Cea mai mare trăsătură automobil din lume se află în proprietatea arhimilionarului M. Schoenberg din America de nord. Acest automobil are o lun-

gime de nouă metri și conține, afară de o mică cameră de dormit, și un cabinet de lucru, în care d. Schoenberg se ocupă de afacerile sale de comerț când este în călătorie.

Noū mijloc de a vîna.—In Houa-Panh, frontiera dintre Laos și Tonkin, s'a născocit de curînd o cursă de vînatore care are mult succes. Se construiește un mic chioșc cu parî și frunze în jurul lui și în apropierea unor arbori înalți. În cușca făcută se introduce un om, căruia i se dă să tragă opium ca să adoarmă. Tigrii din împrejurimi, atrași de mirosul cărnei de om, s'apropie de cel care doarme și ... în acel moment alți vînători din arbori trag focuri repetate. Dacă cel din cușcă nu moare, fie că ar fi lovit din greșală de vre-un glonte, fie de frică, fie de ghiarele și colții vre-unui tigr, apoi el se consideră ca invulnerabil pentru toată viața lui.

Din Japonia.—In Japonia trăesc în craterul unui vulcan stins mai bine de două zeci de mii de suflete. Casele care formează acest mic oraș își fac impresia că sunt zidite într'un puț, al căruia pereți au o înălțime de 25 de metri. Locuitorii ies rare ori din acest orașel al cărui guvernământ e un fel de republică.

Stomacul struțului.—De curînd fu ucis un struț într'o grădină zoologică din Germania. Deschizându-i-se stomacul, s'au găsit următoarele lucruri în interiorul lui: un kilogram de pietre, un cuțit de buzunar, două bomboniere de metal, opt nasturi de aramă și piese de aramă în valoare de 2 fr. și 36 bani. Afară de aceste lucruri s'au mai găsit nucii cu coaje cu tot, bucăți de lemn și mici bucăți de fier.

Rățiunea unui mare profesor.—Profesorul Skeat de la Universitatea din Cambridge se găsi la un moment dat în greaua situație d'a presida o adunare, care vorbea un diabet necunoscut lui. Cu patru ore înainte de ora fixată pentru această adunare el nu știa nici un cuvînt din dialectul vorbit acolo. Nu mai stătu mult pe gânduri, ci cumpără imediat o gramatică esperantistă și e pune pe lucru la orele patru și ceva.

La orele opt cunoscuseră așa de bine dialectul în chestiune în cât nu numai că își ținu discursul lui în acest dialect, dar chiar se întreținu toată seara în același dialect.

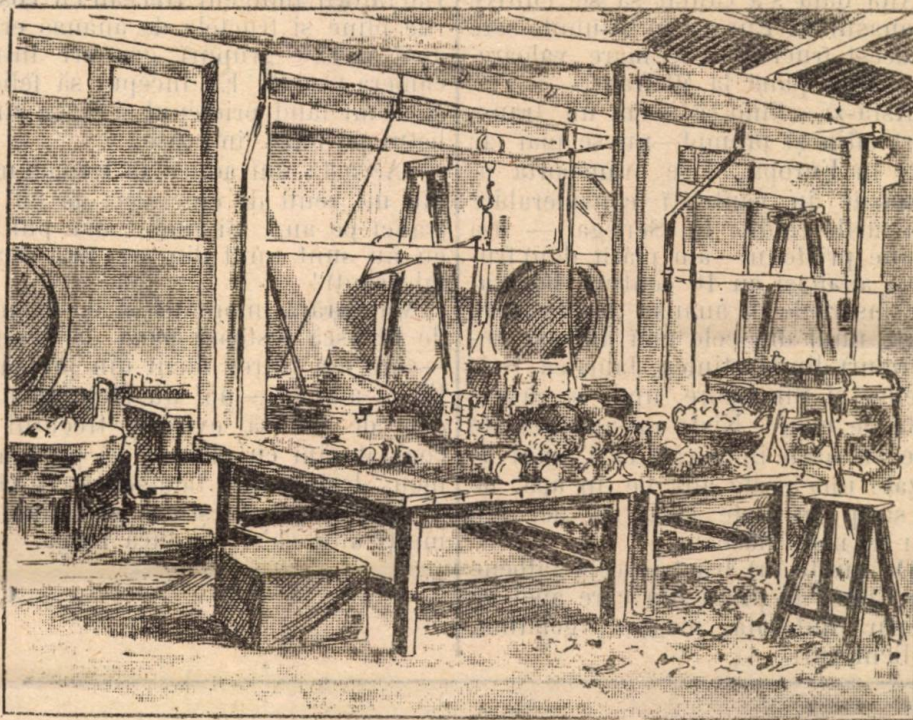
Relativ la acest fapt putem să amintim aici pe celebrul cardinal Mevrofanti, care ajunsese să vorbească la perfecție 70 de idiome și care într'o lună învăța o limbă.

Origina chocolatei.—Chocolata e originară din America. Numele ei vine de la choco și cacao (lapte și apă). Ea

nu-i cunoscută în Europa de cît de la anul 1520 și atunci îi știa gustul numai Spaniolii și Portughezii. În Franța această substanță fu preparată la anul 1660. Maria Tereza când fu vizitată de

Ludovic al XIV ea îi servi chocolate. De atunci această substanță fu din ce în ce mai gustată pînă ce ajunse să se răspîndească cu totul în zilele noastre.

Bl.

Fructele sunt tăiate busăți cu mașini speciale

Conservele de ananas

— Voi vorbi aici de un vechi cunoscut care, de și n'avea studii tocmai alese și de și în clasele primare fusese un leneș, izbuti totuși mai târziu să-și creeze o situație splendidă în Mahé, situat în insulele Seychelles unde norocul m'a făcut să-l întâlnesc pe când mă întorceam din Madagascar.

Cu el constatai că li se reproșează în zadar francezilor că n'au în ei spiritul colonizării, căci amicul meu aducea proba contrarie. În alte vremuri este foarte adevărat că francezii nu prea se expunea să se avînte în largul mării, să lase lucrul sigur pentru o pradă efemeră. Cel vechi zicea de ei: Piatra care nu se rostogolește nu prinde mușchiu. Nu-i mai puțin adevărat însă că dintre cei cari s'au avîntat în largul apelor nici unul n'a pierdut nimic, ci mai toți s'au ales cu situații splendide mai târziu.

De alt-fel Franța trece printre țările cele mai puternice ca colonii și

locuitorii s'au avîntat de mult peste mări și oceane.

Dar să revin la prietenul meu: El îmi povesti întreaga lui viață, care-i foarte scurtă. După ce făcuse ceva carte, tatăl lui îl numise copist la un notar din provincie. Aci viața trecea tăcută și monotonia ei nu-l aranja de fel. El nu era născut ca să mîșgălească buchile pe hîrtie, ci ca să facă bani. Cum îi muri tatăl, el luă cele câte-va hîrtii de o sută care-i rămăsese ca moștenire și o porni în lumea largă.

Se opri la Mahé. Bogăția acestei insule ecuatoriale cu vegetația ei extra-ordinară îi plăcu foarte mult. El se instală aci și începu comerțul cu ananas. După două ani, avea o uzină de conserve construită model, care ținu să i-o vizitez.

Ea era așezată pe coasta unei coline, unde se recolta cafea, cacao și vanilie. Intreaga colină era acoperită cu păduri întregi de cocotieri care se întindeau pînă în mare.

Printre aceste plantațiuni se întindeau câmpii imense cu ananasi, care și dezvăluiau fructele lor roșii.

Prietenul meu îmi făcea istoricul acestor fructe savuroase pe care el le credea originare din America Centrală.

El zicea că ananasul a fost mai întâiu cunoscut de spaniolii și de portughezii din America și în urmă s'a răspândit în Antile, pe coastele Africei, apoi în Indiile și în Extremul Orient.

Altă dată s'a căutat să se cultive ananasul în Europa în anumite sere și acest fruct avea o mare valoare. Se plătea până la 40 franci.

Astăzi—fiindcă avem un transport eficient și prompt—nu se mai fac sere în Europa, ci se transportă ananasul în cantități considerabile din țările calde. În Senegal — îmi spune prietenul—am plătit două frumosi ananași cu 10 centime bucata.

Conservele de ananas fac în mare parte unul din cele mai întinse comerțuri din Martinica, Jamaica, Seichelles și Singapore, unde se găsesc sute de uzine. Niște mașini speciale taie ananașii în bucăți care sunt așezate una peste alta fie în apă, fie în sirop în niște cutii de fier alb sau în niște flacoane.

De multe ori fructele cele galbene sunt puse la presă din care apoi se prepară dulceață, magiun, gelatine, și lichioruri.

Fabrica de conserve care mi-o arătase prietenul meu, m'a interesat foarte mult. Ea nu avea mai puțin de cinci-zeci de persoane, fără să mai număr lucrătorii care munceau câmpurile de ananas.

Puternicul miros al acestor fructe minunate umpleau întreaga fabrică a căreia roți și curele se mișcau matematic, grație forței vaporilor. Lucrătorii indigeni treceau cu coșurile pline și fructele de ananas erau apoi așezate grupuri grupuri într-o cameră vecină. Eu începu să felicit și să mi laud prietenul și el, cu zîmbetul pe buze, îmi zise:

«Aceasta îmi aduce în termen mediu un venit de cinci-zeci de mii de franci pe an! Și unde mai puț eu nu sunt unul din cei mai mari fabricanți!»

Mâncărăm împreună și de la supă de broască festoasă până la desert, —care era întreg făcut din preparatiile de ananas,—noi nu făcărăm altceva de cât să evocăm trecutul și constatarăm cu plăcere că prietenul meu, despre care tată-său zicea că e o fructă seacă, știuse mai bine ca mulți alții să conducă barca.

C.

— Un asasinat în Normandia?

— Da, d-le; tremur și acum când îmi aduc aminte.

— D-ta ai fost față la săvârșirea acestui asasinat?..

— Da, d-le.

— Și în ce împrejurări a fost săvârșit?

— Erau orele 11 seara. Mă dusesem la gara Chef-du-Mont pentru a aștepta pe tatăl meu care se întorcea de la Bri-quebec... Îți mai aduci aminte, tată?

Poiré, care devenise grav, făcu un semn afirmativ.

— Conduceam trăsurica la pas, pentru că drumul era greu... De o dată niște strigăte nelămurite ajunseră până la noi. Tata spunea că trebuie să fie niște bețivi și mă rugă să dau biciul calului.

Tata se temea ca nu cum-va să fiu insultată de niște oameni inconștienți... Eu i-am răspuns însă că se înșela. Strigătele veneau din casa bătrânei mame Pitu, o avară care nu vorbea niciodată cu nimeni și care se zăvora în casă îndată ce înopta.

Am dat bici cailor și am alergat într'acolo. Un spectacol îngrozitor se oferi privirii mele. Mama Pitu zăcea la pământ, într'un lac de sânge. Într'un alt colț al camerei, un om de o statură gigantică se silca să strice încuetoarea unui sertar.

Omul acesta mă zări, făcu o săritură îndărăt, și dispăru după ce mă răsturnase cu o lovitură.

Tata sosi împreună cu mai mulți vecini și mă ridică de jos.

Mama Pitu nu mai respira. Asasinul fugise, dar n'avusese timp să fure nimica; toate valorile bătrânei fură regăsite. Feret a scăpat din mâna justiției; procesul său a durat șase luni, și am apărut și eu de mai multe ori în calitate de martor. Am fost confruntată cu mai mulți acuzați.

— Și n'ai recunoscut pe vinovat în nici unul dintre ei?

— Nu.

— Ești sigură că dacă l'ai vedea, l'ai recunoaște?

— Pe omul acela l'ași recunoaște dintre o mie!..

CAP. VI

Caverna Borongo

În departamentul Baja-Verapoz, nu departe de Saloma, există o vastă cavernă, pe care indienii o cunosc sub numele de Borongo.

Ea este situată într-o vale strîmtă, în fundul căreia clocotea un torent, ale căruia ape se îndreaptă în spre țărmul stîng al lui Rio Grande.

Drumul până la această cavernă este foarte greu; aspectul grotii este foarte sinistru și explică foarte bine numeroasele și fantasticele legende care circulă în privința ei.

Nici un indian n'ar îndrăzni să se a

MISTERELE MUNȚILOR ANZI

ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Tatăl nu mai știa cum să mulțumească lui Lebont; îl numea salvatorul său și declara că avea să ceară pentru dînsul, de la d. Tiphaigne, o recompensă extraordinară.

Un fel de reacțiune se operă în sufletele celor trei exilați, pe când contempla în tăcere strălucitele peisaje care se desfășurau în fața lor.

Admirați culmile acelea îndrăznețe, pline de povârnișuri și de cascade, cu care dînsii nu erau de loc obișnuiți.

— Așa dar d-voastră n'aj văzut Alpii? întrebă Lebont; seamănă foarte mult cu ținuturile acestea.

— Noi n'am trecut nici odată dincolo de Cotentin, răspunse Berta.

— Așa dar sunteți normanzi?

— Normanzi! răspunse mica Simona.

— Și eu de asemenea, zise Lebont, sunt tot un fiu al Normandiei.

— Ce coincidență!.. exclamă Poiré, fericit; și din ce parte ești?

— Din Carentan.

— Și noi din Sfînta-Maria-du-Pont.

— Cunoșc bine localitatea. Dar cred că sunt mai mult de zece ani de când

nu mi-au mai călcat picioarele pe acolo.

Atunci călăuza făcu o povestire imaginară a celor zece ani pe care îi petrecuse departe de patrie, atribuindu-și adese ori cele mai frumoase roluri.

Simona și tatăl ei erau mândri de un astfel de compatriot și îl numeau erou; numai Berta era mai puțin entuziasată.

Folosindu-se de o scurtă oprire a trenului, Poiré scoase un carnet pentru a nota acea fericită întâlnire. Făgăduise lui Passeur să îl fie în curent cu toate peripeziile călătoriei sale.

— Ce zi avem astăzi? întrebă dînsul înainte de a scrie.

— 26 Ianuarie, răspunse Lebont.

Pe neașteptate, Berta făcu o mișcare bruscă.

— Ce ai, copila mea? întrebă tatăl.

— 26 Ianuarie! repetă dînsa, cu vocea înăbușită. Dată oribilă!..

Tovarășii săi o priviră cu uimire.

— Da, reluă Berta, 26 Ianuarie este pentru mine o dată oribilă... data asasinatului mamei Pitu de către Jean Ferret.

Lebont avu o tresărire violentă, dar, foarte îndrăzneț, întrebă îndată:

ventureze pe acolo; și cum în Guatemala, Europeanii cari se îndepărtează de drumurile bătute sunt foarte rari, caverna Borongo este foarte arare-orî vizitată.

Vre-o zece zile după evenimentele pe cari le-am povestit mai sus, un om cu statura gigantică stătea în picioare la intrarea peșterii. Era noapte. Luna, ascunsă după nori, arunca din când în când numai câte două-trei, slabe raze de lumină.

Omul își ținea privirea îndreptată spre fundul văii și asculta cu cea mai mare atenție.

Și era mai mult de o oră de când stătea ast-fel, aplecat d'asupra prăpăstiei, ne auzind de cât sgomotul curentului și urletul vântului, neputând deosebi nimic în mijlocul întinericului; când, de-o dată, o șucrătură puternică răsună de desubtul său.

Omul răspunse printr-o șucrătură la fel, și câte-va momente după aceea, un alt individ apărură lângă dânsul.

În momentul acela, luna se ascunsese cu totul după nori, și picături mari de ploae începuseră să cadă.

— Tu ești, Ferret? întrebă noul sosit.

— Dar cine altul ai voi să fie, Lebont?

— E așa de întineric! Nu-mi ved nici măcar picioarele. Dar, cu toate acestea, să ne grăbim. N'avem timp de pierdut.

— Veți voi mai întâiu să-mi explicați rostul celor două cuvinte pe cari mi le-ați scris cu creionul în gara Simalapa?

Veți voi să-mi explicați, pentru ce-mi era interzis să locuiesc Saloma, și pentru ce m'ai trimis în acest loc oribil, pe care nu l'am găsit de cât cu cea mai mare greutate?

— Pentru ce? E adevărat că de astă dată nu puteai prevedea complicația care se ivește. Ei bine, fiica lui Poiré te cunoaște. Dânsa este aceia care te-a surprins în coliba bătrânei Pitu...

— Cum!.. Fața aceasta este aceia care m'a împiedicat să-mi termin afacerea?..

— Da...; și dânsa nici acum nu se consolează că n'a putut ajunge cu un moment mai curând.

Ah!.. cât de mare plăcere voi avea să...

— Să nu perorăm; să vorbim cu folos...

Precum știți, amicii noștri au fost conduși la Sulama. Lucrul acesta n'a fost de loc ușor. Trebuia să-l împiedic de a comunica cu toată lumea, fără să le trezesc vre-o bănuială. Sunt convinși că tu n'ai fi putut face așa ceva.

— Și în ce mod ai procedat?

— La Simalapa, i-am făcut să creadă că trăsurile de poștă nu mai funcționează. I-am condus la un indian, care nu pricepe nici un cuvânt franțuzesc; dânsii aveau ceva bani, și indianul le-a furnizat purtătorii indienți.

Aceștia, de asemenea, nu știa nici un cuvânt franțuzesc; numai așa i-am

putut aduce în aceste platouri. Căci, primul om cu care ar fi vorbit, le-ar fi spus că drumul pe care îl urmăreau, făcea un înconjur enorm...

«La Salama i-am instalat într-o colibă îndepărtată, dându-le de servitori pe indienții cari îi purtasera. I-am hotărât să aștepte acolo un pretins convoi de măgari, trimes de către Tiphaigne întru întâmpinarea lor. În modul acesta, câștigăm timp... Vermont trebuie să sosească în curând. D-ra vorbește câte-va cuvinte în limba spaniolă, dar după cele ce i-am spus despre locuitorii orașului, nu-i vine să intre în vorbă cu nimeni.

— Ești miraculos, dragul meu; continuă.

— Am sfârșit. Dar de ce mă grăbești așa?

— Pentru că, dintr'un moment în altul, am putea fi întrepuși.

— De către cine?

— De către Vermont.

— Vermont aici?

— Fără îndoială.

— Crezi că e timpul să facem glume?

Fără să răspundă, Ferret făcu câșt-va pași înainte și privi cu atenție în vale.

Apoi, se întoarse spre tovarășul său, și i zise:

— Acum, Vermont trebuie să fie aproape. După cum m'ai sfătuit, mi-am urmat corespondența. Vermont trebuia să fie în sat, azi dimineață. I-am lăsat acolo câte-va cuvinte, pentru a-i arăta locul meu de retragere, și a-i fixa ora întâlnirii. Ved că întârzie puțin, dar îl putem erta; drumul este foarte rău.

Ploaia se schimbă în furtună. Un uragan de o violență nebună, sguduia arborii pădurei, și sgomotele tunetului deveniseră spăimântătoare. Ferret și Lebont trebuiau să vorbească în gura mare pentru ca să se mai poată auzi unul pe altul.

Peste cât-va timp, se văzu lumina unei lanterne licărind la intrarea grotei. Ferret îl recunosc pe Vermont și întâ spre dânsul.

Omul de afaceri ridică lanterna, și i recunosc tovarășul de altă dată.

— Ah!.. iată-te în sfârșit! exclamă dânsul. Ce drum! Mărturisesc că mi-a fost oare-cum frică. E multă vreme de când te strig, și fără licărirea ultimului fulger, n'ai fi găsit nici o dată intrarea.

Se întrerupse brusc, căci îl zărise pe Paul Lebont la spatele gigantului.

— Cine este individul acesta? întrebă dânsul, mirat.

— Un amic, răspunse Ferret, un om foarte fin, pe care mi l'am asociat.

Vermont păru nemulțămît, și colosul normand se grăbi să i povestească în ce mod Paul Lebont devenise numai de cât trebuitor.

Asigurat, vărul familiei Poiré își puse lanterna jos.

— Amicii mei, zise dânsul, vă felicit; dar trebuie să știți că nici eu nu m'am pierdut timpul.

Evenimentele au mers repede în Franța. Am aflat că Terville ceruse ajutorul notarului său, pentru a fi mai sigur de izbândă. Notarul însă, îi răspunse că dacă justiția se amestecă, dreptul nu mai era de partea lor.

Atunci, am mers cu îndrăznala până acolo, în cât l'am acuzat pe Terville că voise să-și însușească pe nedrept moștenirea. N'am reușit să provoc arestarea lui, dar judecătorul de instrucție i-a ordonat să rămâne la dispoziția justiției.

Pe de altă parte, dragii mei, eu sunt singurul depozitar al familiei Poiré, în toată Franța.

«Teoria mea a fost întotdeauna că afacerile mici nu trebuiesc lăsate nici o dată în părăsire. Așa de exemplu, er chiar, am făcut cunoștința unui indian, Quichna, care se întorcea de la Livingstone unde reclamase punerea în libertate a unui frate al său. Fratele acesta era acuzat pe nedrept că omorise un soldat. Din întâmplare, indianul acesta vorbia limba francesă.

«E un om însetat de răzbunare; am devenit prieten bun cu dînsul, din câteva cuvinte. Dar, să revenim la afacerea noastră.

«Pe scurt, vorbind, îndată ce l'am văzut pe Ferville paralizat, m'am îmbarcat, și iată-mă aci.

«Acuma nu ne mai rămâne de cât să jucăm ultimul act al comediei.

Lebont ceru patronului să hotărască rolurile.

— E foarte simplu, răspunse Vermont; d-ta veți pleca mâine dimineață, împreună cu întreaga familie Poiré, pe niște măgari, pe care mă însărcinez eu să-i găsesc...

Ferret, cu sprincenile încruntate, își încrucișă brațele pe piept, și pronunță cu brutalitate aceste două cuvinte:

— Și apoi?

— După aceea veți avea răsplata pe care v'am făgăduit-o.

— Plata se va face în urmă?

— Fără îndoială; eu n'am încasat încă nimica din moștenire...

— Și după ce veți încasa banii, ne veți trimite la plimbare.

— De ce spui asta?

— Eu spun că după ce-ți vom fi făcut interesul, nu veți mai voi să auzi de noi.

«Te cunosc eu bine, bătrîne avar; dar noi n'avem poștă să fim trași pe sfoară. Voim banii înainte.

— Cum!.. Eu vă dau o avere întreagă, și voi îmi puneți cușitul la gât?

— Dacă nu ne dați banii înainte, nu vom face nici o mișcare.

Vermont se făcu galben ca ceara. El ridică lanterna de la pământ, pentru a privi mai bine figurile complicilor săi. Furiă îl cuprinsese.

— Dobitocilor!.. exclamă dînsul. Eu nu pot călători cu cinci-zece de mii de franci la mine. Aștepta sosirea aces-

tor banii, ar însemna să perdem toată afacerea.

— Și cu toate acestea, va trebui, său să renunțăm la afacere.

— Ah! domnule Ferret, te răzvrătești împotriva mea, dar te înștiințez că lupta nu va fi de loc egală. Justiția mă va apăra pe mine care am venit să mă devotez unor rude, dar nu te va apăra pe tine, care ai avut uimitoarea dobitocie de a nu-ți ascunde numele de asasin.

Ferret, nebun de furie, era să se repeadă asupra adversarului său, când o detunătură formidabilă răsună în cavernă.

Era un zgomot ca acel produs de explozia unei mine. Lanterna fu zdrobită în zece de bucăți, și peste o clipă grota rămase scufundată în cel mai complet întuneric.

Lebont fu cel dintâi care vorbi.

— A fost un trăsnet teribil! Am scăpat ca prin urechile acului!.

La lumina primului fulger care izbucni în urmă, Ferret și tovarășul său, putură constata că Vermont dispăruse.

Gigantul voi să pornească pe urmele fugarului, dar Lebont îl opri cu un gest.

— Lasă-l să se ducă.

— Dar, perdem atacerea...

— Vom ști cum să lucrăm... Familia Poiré va fi ascunsă, într'un loc sigur și nu-ți vom da-o pe mână, de cât după ce ne va fi plătit suma făgăduită.

— Ești un adevărat geniu, dragul meu Lebont; după ce vom încasa banii, voi aplica o mică lecție bătrînului șnapan...

În timp ce aceste ultime cuvinte erau schimbate la gura taverei, între cei doi complici, Vermont alerga repede în spre un sat din munte, fără să bage în seamă ploaia violentă care cădea.

Nu cunoștea locurile și mergea drept înaintea lui, pe unde apuca. Din când în când numai, zăria la lumina fulgerilor o îngrămădire de case, pe o colină. Și atâta-i era destul pentru ca să nu se rătăciască.

Enervarea prin care trecea, îi dădea niște forțe de titan; vorbea cu voce tare.

— Nu se poate să mă înșel, spunea dinsul. Șeful Quichna mi-a arătat satul său; și cred că nu poate fi altul de cât acesta!...

Ah! tâlharii! Ce frumos vor fi trași pe sfoară!

După multă trudă omul de afaceri ajunsese în sfârșit la cea dintâi colibă a satului.

Un gardian îl opri. Ajutându-se cu câte-va cuvinte spaniole pe care le cunoștea, omul de afaceri ceru să vorbească șefului.

Quichna veni, își recunoscu amicul, și-l primi cu cea mai mare bucurie.

U Vermont fu condus spre coliba șefului, unde primi toate onorurile prescrise de uz.

După un moment de tăcere, omul de afaceri vorbi, cu vocea sacadată:

— Il cunosc pe acela care l'a denunțat pe fratele tău.

Efectul căutat se produse instantaneu. Fața bine-voitoare a lui Quichua, se metamorfoză ca prin farmec, luând o înfașurare sălbatecă. Indianul își strânse pumnii, și cu vocea înăbușită întrebă:

— Cine este?

— Îți voi spune îndată. Dar mai înainte, voi cere de la tine un jurământ.

— Vorbește.

— Trădătorul acela este de asemenea și dușmanul meu. Trebuie să juri pe memoria tatălui tău, că-l vei uide și pe dînsul, și pe cele două fete care-l înțărășesc.

Șeful indian răspunse furios, scrișind din dinți:

— Nu mai e nevoie să facem astfel de jurăminte... Calăul fratelui meu va muri de mâna mea, împreună cu copiii săi!

— Lucrul va fi ușor. Aceia pe care i-am condamnat la moarte, sunt niște caloni modeste, compatrioți ai mei.

— Dar ce motiv avea albul acela să acuze pe sârmanul meu frate?

Vermont nu prevăzuse această întrebare, căci rămase un moment pe gânduri.

— Dar, aproape îndată, răspunse:

— Se pare că fratele tău a fost calomniat, pentru că voia să scape de dînsul; îl credea puternic înamorat de fiica sa.

— Lașul!.. mugi Quichua. Și unde-l pot găsi?

— La Saloma. Vor pleca în curând toți trei, spre oceanul Pacific, împreună cu un alt francez, care le servește de călăuză.

— Voi trimite chiar acumame pe urmele micelor trupe, care va fi capturată îndată după plecarea ei. Restul mă privește!

CAP. VII

Un trădător trădat

Cu inteligența aceia deosebită care-l caracteriza, Paul Lebont învățase în scurtă vreme limba indienilor printre care rătăcea.

El cunoștea foarte bine dialectul quichua; avusese chiar onoarea să colaboreze împreună cu un savant englez la traducerea lui Popol-Vuh. Se știe că dialectul acesta, rămase același de la distrugerea marelui imperiu indian pînă astăzi, este unul dintre rarele dialecte indiene, care posedă o literatură.

Traducerea pe care o făcuse tinărul colon, era o operă istorică, datorită unui patriot necunoscut. Se povesteau acolo unele fapte destinate să înlocuiască documentele pierdute în timpul războiului.

De când se întorsese din caverna Borongo, falșa călăuză a familiei Poiré se

silise să intre în vorbă cu toți indienii cari voiau să-l asculte.

Vorbiau despre furtuna care se deslănțuise, despre drumurile proiectate, despre recolta trestiei de zahăr; convorbirea se termina în tot-d'a-una cu aceste cuvinte:

«Nu cum-va ai să-mi închiriezi trei sau patru măgari?»

Lebont știa că Ferret la rîndul său făcea aceleași cercetări. Dar orele treceau fără să primească vre-o știre de la gigant.

Se pregătea să intre în coliba pe care o locuia împreună cu familia Poiré, când un bătrân quichua, îl salută prietenește.

Indianul acesta avea cu dînsul două măgari, și privea cu atenție coliba.

— Amigo, întrebă tînărul colon, unde te duci la ora aceasta?

— Nu știu; caut un adăpost.

— Te-ai rătăcit poate?

— Nu tocmai; dar am fost surprins de furtună, și silit să mă întorc îndărăt.

— Dar încotro porniseși?

— În spre oceanul Pacific.

Lebont nu putu să-și săpănească o exclamație de bucurie:

— Și eu de asemenea, zise dînsul, caut niște măgari, pentru a conduce așt-va călători la San-Marcos!. Ce fericire!.. Nu-i așa că vei voi să ne iei și pe noi?

— Cu plăcere; nici o dată nu mi-a plăcut să călătoresc singur.

— Ei bine, atunci leagă-ți măgarul sub șopron, și vino de te odihnește împreună cu noi.

Indianul n'asteptă să fie rugat de două ori. Își legă măgarul sub șopron, și ceru voe să întârzie un moment, pentru a căuta ceva hrană animalelor.

Tînărul intră pentru a aduce această știre veselă tovarășilor săi.

— În sfârșit, trimisul d-lui Tiphaigne a sosit!.. exclamă dînsul. El are ordin să plece mâine în zorii zilei, pentru ca după patru-zece și opt de ore, să poată ajunge într'un punct unde suntem așteptați de stăpînul său.

— Are măgari? întrebă mica Simona.

— Numai două. Din nenorocire, i-a pierdut pe cei-alți în timpul furtunei. Dar nu e nimic. D. Poiré se va servi de unul dintre măgari, și domnișoarele îl vor lua pe cel alt.

(Va urma)

POȘTA REDACȚIEI

D. G. V.—N'am primit articolul «Canalul de Suez». Scrieți-l din nou și trimiteți-l.

R. V. Dorhoișu.—Am mai spus o altă dată: mai bine, mult mai bine o traducere bună, de cât ceva original slab. August.—Trimeteți, publicăm cu plăcere.

Un exemplu teribil pentru rău făcători.

ARBORII SINGERINZI

Nu există într-adevăr nici o țară din lume care să ofere străinilor contraste mai puternice și mai violente ca China.

Este regretabil că în mijlocul naturii frumoase și bogate a Chinei se petrec scene cu totul singeroase, se petrec chinuri groaznice, scene care fac să și se ridice părul măciucă în cap.

În sfântul imperiu ar fi ceva cu totul ridicol ca să vie cineva să arate necesitatea suprimării pedepsei cu moartea! Pedepsele care se dau acolo sunt mai grozave chiar de cât moartea.

Ni s'odată pedeapsa nu corespunde cu fapta și cel mai mic moft se pedepsește într'un mod atroce. Cu toate acestea crima e foarte întinsă în sfântul imperiu!

Sar părea că în zadar există în perimare-ță la Peking la locul numit «câmpia călăului», un călău cu securea în mână lângă un trunchi de arbore, unde vecinic cad la capete de oameni! Acest loc celebru al chinurilor se află situat între orașul chinez și orașul mongol.

Astăzi acolo este o cloacă scirboasă, un pământ roșu din cauza singelui care nu se mai sfirșește nici o dată. Din acest loc se ridică vecinic un miros greu

de tot. Mai departe, afară din oraș și între arborii frumoși și plantațiunile bogate se ved atârând de arbori niște cuști mici. În aceste colivii nu se găsesc alt-ceva de cât capete de oameni cu dinții rinjiți. Aceste capete se expun pentru a putea pune oare-care groază în inimile bandiților care mișună prin acele locuri mai teribil ca furnicile într'un roi.

Deși bandiții și hoții cei grozavi ai Chinei au ocazie să vadă mereu rigurozitatea pedepselor sfântului imperiu, totuși ei nu conținesc cu hoțiile, cu asinatele, cu cruzimile!..

Dar oare această scirboasă expunere de capete tăiate în plin aer se face numai pentru a băga groaza în bandiți?

Un misionar pe care l'am întâlnit în împrejurimile Nankinului și nu departe de un parc feeric înflorit de azalee și unde se legănau în vânt cuști mici cu capete de oameni, mi-a spus că expoziția asta mai avea și în-doitul scop d'a speria pe străini. Părăsiți cu scirbă și groază acest spectacol și mai departe zăriți niște copii și niște femei bătrâne care scoteau tipătul pe «Janguci-tse»! Misionarul îmi explică că aceasta era o insultă la adresa străinilor și că însemna: diavol îndrăcit!

Acum mai de curind — pe când străbăteam vestul lui See-Thonen — zăriți o mulțime de cuști din acelea cu capete omenești, care atârnau ba de frumoasele sălcii, ba de cedrii, ba de duzii etc.

Uitându-mă bine, văzuți că unele din aceste capete erau tăiate cât se poate de curând și asta mi-o dovedea picăturile de sânge care curgeau din cuști!!

Conducătorul meu cercetând în împrejurimi află că trupe înarmate chineze erau acolo și făceau o vânătoare fără milă printre piraiți din împrejurimi. Aceste cete erau trimise să ucidă nu numai pe piraiți, ci și pe lamași fanatici, care năvăliseră în aceste locuri în număr considerabil.

D'aci trupele pleacă în spre Konang Si — unde iarăși se semnalau bande întregi de insurgenți. Unele din aceste bande se zicea că erau conduse de femei — niște adevărate amazone care conduceau la hoști și la despoierea satelor învecinate sute de hoști și de incendiați și asasini!

Una din aceste amazone a fost executată și a murit în cele mai grozave chinuri.

Cu vre-o câte-va săptămâni după ce părăsisem Eullang-Van, văzuți la Konang-Si corpul amozonei decapitat; capul era mutilat în ultimul grad! Ohi! atârnau afară din orbite, nasul fusese tăiat și limba care fusese înțepată cu oase de pește, se umflase atât de tare în cât eșise afară din gură ale căreia buze erau tăiate!

În jurul acestor grozăvii care se vedeau pretutindeni se ridica o vegetație din cele mai bogate și mai frumoase. Era

un contrast teribil între frumoasele câmpii de orez și de ceai și între capetele hide care atârnau încotro își aruncau ochii. Natura din acele locuri te făcea să îți închipuești cam cum trebuie să fi fost grădinile atârinate ale lui Nabuhodonosor. Pe coline se urcau încet splendidele fugere și primăvara deschisese pretutindeni corole proaspete, lianele își desfășurau florile lor încântătoare, pini chinezești se răsărau în razele calde ale soarelui alături de verdele dulce al bambului numit acolo «mowchu». Tot aici sumedenia de fluturi care sburau de colo până colo îți lua ochii. Ușor ne putem închipui ce dulce parfum ar fi exaltat trandafirii, azaleele și celelalte sute de flori din acele locuri, dacă n'ar fi fost la fiecare pas scârboasele cuști cu capetele schingiuite, care răspândiau un miros pestilențial.

Cuștile acestea nu împiedecă întrun nimic însă pe chinezoaicele cu picioarele

micș, care se așezau pe pragul caselor din satul din față, ca să-și soarbă încet și cu deliciu ceaiul în tradiționalele cană de porțelan.

Eile îți oferă cu multă grație un ceai și... trebuie să-l primesc... plăcând scump acest ceai.

Cum se face că erau amabile cu un străin, cu un așa zis «diavol îndrăcit»?

O oare și poezie, frumusețe și urățenie, delicateță artistică și cruzime barbară, civilizație rafinată și sălbăcie: iată ce-î acest imperiu ceresc a căruia arbori au acele ciudate fructe: capete tăiate!

Se ține însă așa de puțin la viață acolo, în cât nu face nici o impresie a cele cuști bandiților de rasă. Ei sunt gata la cele mai groaznice chinuri și le suportă cu un calm, care pe noi Occidentali ne pune într-o mare încurcătură.

Blaz

ARCHIPELAGUL MONȘTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

D. Dick, mereu serios, mereu nepăsător, reluă, ridicând din umeri:

— Ei! să lăsăm acestea. Aici e la mijloc sentimentul. Noi să fim oameni serioși. Spuneam prin urmare...

Harry îl întrerupse cu violență și exclamă:

— Dar în sfârșit, ce voadă de la noi și unde voadă să ajungă?

— Îți mulțimesc foarte mult, d-le Harry, că mă scutești de o tranziție care mi-ar fi fost oare-cum dureroasă.

«Măi întrebă și eu îți voi răspunde cu cea mai mare simplitate... Iată!

«Tatăl d-tale, regele lânii, posedă — ca să nu zic mai mult — două sute de milioane de dolari!

— Se pare că d-ta știi mai multe de cât mine în această privință, domnule Dick!

— Pentru mine, cunoașterea averilor mari din lume este un lucru esențial, o a doua parte a meseriei mele.

«Tatăl d-tale posedă, cum am spus, două sute de milioane de dolari. Aș voi să-mi cedeze mie jumătate din această sumă.

— Ah! în sfârșit am ajuns la concluzie. Sper că speculând dragostea noastră, și păstrându-ne ca zăloage, vei putea smulge tatălui nostru această sumă enormă!

— Logica acestui raționament face o mare inteligență d-tale.

— Știu că ești plin de ironic, dom-

nule Dick, dar să trecem mai departe

— Ce bun ești că-mi ușurezi sarcina, domnule Harry!

«Spuneam, prin urmare, că reclam de la tatăl d-tale modestă sumă de o sută de milioane de dolari. Iată ce voi primi această sumă, veți fi puși în libertate, fără ca cine-va să vă fi făcut cel mai mic rău.

— Și dacă nu va voi să-și dea acea sumă?

— Poate că sinceritatea mea vă va cauza oare-care supărare. Dar de vreme ce d-vs. înși-vă o cereți... Și apoi, afacerile sunt afaceri, nu-î așa?

«Ei bine, iată! Dacă până peste cincisprezece zile, nu voi primi, fie în numerar, fie în cecuri, suma pe care am reclamat-o de la tatăl d-tale, vă voi tăia urechile și le voi trimite tatălui d-voastră, însoțite de o mică scrisorică, ast-fel concepută: «O nouă amânare de cincisprezece zile este acordată d-lui Sydney Staone. Dacă nici după trecerea acestui timp nu va trimite suma reclamată, voi avea eu onoarea să-î trimet capul fiului său Harry. Semnat: Dick Seymour».

— Oroare! exclamă miss Nelly, îngolindu-se de moarte. Nu mai am putere să ascult. Harry! scumpul meu frate, simt că puterile mă părăsesc!

— Fii liniștită, miss Nelly. Aceasta nu este de cât o ipoteză neplăcută, pen-

tru cazul când tatăl d-voastră n'ar voi să dea suma pe care l-o cer.

— Dar în sfârșit, răspunse Merinos, care devenise și dinșul galben de moarte, d-ta știi bine că o sumă așa de mare nu se poate realiza într'un timp așa de scurt!

— Tatăl d-tale va lucra cum va ști, domnule Harry, sau, dacă nu, d-ta îți vei pierde viața!

«Și apoi dacă atâtea nu va fi destul pentru a-l face să capituleze, îi voi trimite de asemenea și capul fiicei sale adorate.

— Vei uide pe sora mea?

— Ca pe o simplă porumbiță!

— Ești un mizerabil!

— Ei! toate acestea sunt credințe zadarnice. Eu am vorbit odată, și nu vreau să mai repet.

«Fără îndoială, mie nu-mi plac cruzimile fără rost, și n'am nici o plăcere pentru brigandagiul romantic. Dar, știu să număr bine. Și dacă în calitatea mea de bandit modern, îmi place să respect oare-cum formele, în schimb însă, sunt neclintit în hotărârile pe care le iau!

«Prin urmare, e deplin hotărât: bani! sau viața!

«Acuma după ce v'am spus lămurit ce voesc de la d-voastră, îmi veți da voie să lichidez o mică socoteală, cu un personaj... — cum să-î zic? — cu un personaj episodic al aventurii noastre.

«Este vorba despre Maona, femeia aceasta care m'a trădat, și care știe bine ce pedeapsă o așteaptă.

«Vino aici, Maona, și mișcă-te repede!

La sunetul acelei voci imperioase, sârmana Maona începu să tremure ca zguluită de friguri. Dinții îi clănțăiau în gură de groază.

Ea își privi călăul cu un aer care ar fi înduioșat și inima unui tigru, gura ei mută se deschise și se închise, ca și cum ar fi voit să pronunțe o fierbinte rugăciune de ertare.

— Vino aici, trădătoare-o! repetă Dick; voadă să vii eu la tine?

«Tu ești aceea care ai deschis albilor ușa secretă, dându-le ast-fel puțința să evadeze de aici?

«Tu erai gardiana lor, și-mi răspundeai de dănsii cu viața ta.

Fratele și soțul tău și-au plătit cu viața îndrăzneala acestei trădări.

— D-le Dick, întrerupse miss Nelly cu demnitate, cruță te rog viața acestei femei. Ea ne-a scăpat ca recunoștință pentru o bine-facere. Las-o să trăiască lângă noi!

— Miss Nelly, răspunse banditul, cu politețea sa plină de ironie, crede-mă că sunt în adevăr desperat! Acesta este singurul lucru pe care nu vi-l pot acorda. Am principiul fixe. Femeia aceasta a trădat și trebuie să moară. În poziția mea, care este oare-cum în afara societății, ori-ce lucru se poate erta, trădarea însă, nici odată.

— D-le Dick, te rog, repetă miss Nelly; acordă-mi viața sărmanei mele Jenny, său Maona, cum îi zici d-ta. Voi plăti pentru dânsa ori-ce preț de răscumpărare vei voi!

— Ei! lăsați acum vorbele acestea. Cred că dârnicia d-tră nu este tocmai la locul ei. Tatăl d-tră va avea mult de furcă, pentru ca să-mi poată plăti cele cinci-sute de milioane de franci pe care «mi le dărește!»

— Și-apoi, am spus că lucrul acesta nu se poate.

Ei nu-mi schimb nici odată hotărârile.

«Mai bine, luați-vă rămas bun de la dânsa.

Și zicând acestea, fără cea mai mică emoție, fără cea mai mică umbră de îndoială, scoase un revolver de la cingătoare și îndreptându-l asupra sărmanei și buneî sălbatece, îi descărcă două focuri în piept.

Biata Jenny se rostogoli la pământ într'un val de sânge.

Un momont, tinerii noștri prieteni rămaseră înlemniți de groază, de indignare; nu le venea să creadă ceea-ce vedeau cu ochii.

Totor fu cel dintâi care-și veni în fire.

— Mizerabile! strigă dânsul; lașule, infamule!

— Asasinule! adăugă miss Nelly, cu vocea tremurătoare de indignare.

Merinos izbucni la rândul său într'un potop de vorbe ocărtoare.

Dar, în fața tuturor acestor insulte și provocări, Dick Seymour rămase nepăsător.

El stătea cu mâinile încrucișate pe piept, triumfător, surâzând.

După o clipă dânsul bătea din palme; aproape îndată patru oameni apărură.

— Luați cadavrul acestei femei de aici! ordonă dânsul cu un gest imperios.

CAP. VIII

Inimă generoasă.—Sforțări zadarnice.—Luptă cu ori-ce preț.—Caverne.—Zidul.—Proviziile.—Față în față.—Explozia.

Totor era un tânăr curajos; cititorii noștri știu prea bine lucrul acesta, și credem că nu mai este nevoie să-l repetăm.

Cu toate acestea cu tot curajul, cu toată vitejia sa obișnuită, Totor, generalul Totor, simți cum inima îi bate în piept cu neliniște, și simțea cum încrederea în sine îi pierde.

Când se gândea la sentința pronunțată împotriva bieteî Jenny, simțea un fior neplăcut, un fior rece trecându-l prin piele.

Drace! condamnat la moarte! Și de cine! De acel peste măsură de feroce om care—în fața lor—asasinase pe sărmana Jenny! «Ei și! gândi în sine Totor, viața mea nu se ține de cât într'un

fir de păr și pielea mea nu face nici doi bani!»

«Să ne ținem bine deci!» D'odată el se ridică cu mândrie scuturându-și legăturile ca să îl incingeau și aruncă amicilor săi înspăimântați o privire plină de inimă și speranță—întorcând după aceea aceiași ochi—dându-le o nuanță scrutătoare în spre bandit.

Mister Dick se întoarse cu spatele la lumină și rămâne în chipul acesta cu totul în penumbră.

Tocmai atunci Totor văzu că buzele lui erau umflate și brăzdate pretutindeni și că d'asupra nasului avea o pată vinată, care se continua pe gât și bărbie.

Parisianul își zise:

«Asta-i lovitură care i-am aplicat-o pe figură! Totuși nu mă miră că încă îndrăznește să se uite la mine!»

Toate aceste gânduri s'au schimbat cu repeziciunea fulgerului în momentul în care ochii lor se întâlniră ca și două săbi în duel.

Pe de altă parte Nelly și fratele ei fură apucați d'un tremurat puternic când auziră aceste cuvinte teribile: «V'am condamnat la moarte!»

Cum adică! Totor, el Totor va avea aceeași soartă ca și sărmana Jenny? Oare banditul îl va asasina în fața ochilor lor și p'acest scump amic!

Nelly și Harry se simțiră cu totul revoltați la această presupunere. Nu! aceasta nu se va întâmpla nici odată. Trebuie cu ori și ce chip ca Totor să trăiască. Ei vor încerca să vadă până unde merge lăcomia lui Dick Seymour. Pentru acest lucru vor face o ultimă rugăciune părinților lor. Ei se vor angaja la tot ceea ce le va propune brigandul, ei vor sacrifica—dacă va fi nevoie—și ultimul dolar. Se vor reduce la mizerie, la pâinea zilnică, numai să poată dobândi salvarea deplină. Vor face ori și ce numai să scape pe Totor!

Pentru ei Totor e mai mult ca un prieten. Pentru Merinos—pe care el l'a scăpat de atâtea ori—nu valorează mai mult ca un frate chiar?

Și-apoi chiar Nelly dacă îl iubește ca și pe Harry însuși, nu simte ea ceva mai mult chiar pentru el, întocmai ca și Virginia în captivitatea devotatului, îndrăznețului și veselului Paul?

Și d'odată vorbele începură să curgă din gura ei fără voie:

«Nu! mister Dick, nu vei face una ca asta, său dacă trebuie numai de cât s'o fici, atunci împreună cu el suntem gata să murim și noi.

Totor—vezi d-ta—face oare-cum parte din familia noastră și nu-l vei putea hotărâ să se separe așa ușor d. noi.

«Gândiți-vă mai bine că părinții noștri ar avea trei copii și că pentru răscumpărarea lor voi datora trei despăgubiri.

Aceste despăgubiri ei le ar plăti ori și cât de mari ar fi.

Și Merinos, întrerupând pe tinăra fată, adăugă cu multă căldură:

«Mă asociez din toată inima la cuvintele surorii mele și fac apel la d-ta hotărându-mă să satisfac tot ceea ce vești cere.

«Noi suntem încă bogați acum, ei bine! luați-ne totul, reduceți-ne la neagra mizerie, dar salvați pe amicul nostru, pe fratele nostru!»

În timp ce vorbea Merinos, un surâs crispat și diabolic începu să se deseneze pe buzele banditului și el zise cu cruzime:

«Miss Nelly și mister Harry, constat cu regret ceea-ce mi spuneți și acest cântec vechi mi l'ați mai cântat odată când era vorba de Maona și știți că n'a servit la nimic!

«Mă forțați să devin monoton și să vă repet din nou, că eu nici nu uit lesne și, mai ales, nici nu ert.

— Aibi milă! mister Dick.

— Și mai ales să nu-mi vorbiți de răscumpărare. Vă iau tot ceea-ce v'ați putea lua așa în cât să aduc falimentul complet.

Regele Linei va trebui să-și bată mult capul până să izbutească să-și procure în cinci-spre-zece zile o sută milioane de dolari...

— Nu, acestea nu pot fi ultimile d-tale cuvinte! răspunse Harry, în timp ce Nelly izbucni în lacrimi.

— Dar la dracu! nu vedeți că toate aceste rugăminți fac o poftă nebună d'a ucide pe acest Totor chiar aci, în fața ochilor voștri, cum s'a întâmplat și cu Maona mai înainte?

«Și ați fi făcut-o asta o ho! dacă n'ați găsi că e ceva prea simplu pentru Totor, pentru această mizerabilă lepădătură care...

Până aci, Totor asista la aceste scene mai mult ca spectator de cât ca actor, atât de puțin îl mișca momentele în care era vorba de viața lui. Totuși era foarte emoționat când vedea iubirea și devotamentul celor-l'alți doi.

Cu buzele îndreptate spre buzele lor și bându-le parcă cuvintele, el își îndrepta spre ei ochii lui cenuși cu nuanța lor limpede și caldă când, d'o-dată, ultimile cuvinte ale banditului îl făcură să-și iasă din fire. El se ridică d'o dată ca un cocoș infuriat și zise:

«O lepădătură care v'a pungășit, care v'a bătut, v'a învîrtit bine și... care era cât p'aci să vă sugrume!» Și — asemenea eroilor lui Homer — el începu să-l tutuiască și să-l apostrofaze:

«Dar tu nu vezi că desprețuind pe adversarul tău, te desprețuești pe tine însuși!»

«De alt-fel eu știu că nu e nimic în capul tău!

Mă înșelasem! te luasem drept un criminal de elită... drept un gentilom al răspântiilor, dar totuși un gentilom!

«Vai! și tu nu ești de cât un hoț ordinar, un laș care insultă pe cine-va

când e în lanțuri fără putință de a se apăra, un poltron ordinar, de care puțin îmi pasă mie, Totor, copil de șapte-spre-zece ani!

În timpul acestei violente apostrofări figura lui mister Dick luă o culoare vinată, ca și cum întreaga fiere i s'ar fi vărsat în ea. Fața lui albastrie, rasă de curând, se crispă de-odată și deveni hidoasă.

Banditul fu apucat dintr-o dată de un tremur nervos și scoțându-și din buzunar un revolver elegant începu să strige cu o voce regușită:

«Canalie, o să cazî în curând sub glonteale aceste arme!

— Haida de! nu cred să faci una ca asta!

Da... da, un laș nu se hotărăște așa de ușor!

Abia stăpânindu-și mânia, mister Dick nu apăsă pe cocoș. El dete un lung suspin, scrișni din dinți și apăsă de patru ori pe butonul unei sonerii, care făcu ca întreaga cameră să vibreze: crrr!... srrr! srrr! srrr!...

De-odată ușa se deschise și patru indivizi intrară înăuntru, în timp ce Nelly și fratele ei, cu totul palizi, priveau pe amicul lor cu înmărmurire amestecată cu admirație.

«Știi ceea-ce trebuie să faci, zise cu răceală mister Dick, care se calmase pentru un moment. Haid: ridicăți-l!»

Cei sosiți de curând erau niște adeverați giganți. Ei nu pronunțară nici un cuvânt, dar — de sigur cunoscând bine porunca Parisianului — se aruncară la el cu o brutalitate de neuzit!

Ah! dacă sermanul general n'ar fi avut mâinele și picioarele legate!

Ce nenorocire!

El îi lăsă să vină până la el, apoi de odată se plecă și se aruncă nebun cu capul înainte. Cu toate că aruncătura asta înainte era făcută fără forță, capul lui izbi cu putere un biet stomac.

Proprietarul acestui organ dădu un han! și căzu pe spate întins.

«Mi! de draci! răcni Totor, dacă n'ași fi legat, v'ași extermina ca alt-ceva!

El se repede la cele trei brațe care se îndreptau în spre el și face sforțări nebune să nu se predea. Ei îl rostogolesc la pământ și-l bat măr. Totor însă răbdă, se scutură, lovește cu picioarele, cu coatele, mușcă, se sbate, și tipă:

«Tata a spus-o: «nici o dată nu trebuie să cedezi... lovești... lovești... pînă mori!»!

Nelly începu să țipe într'un chip cu totul sfâșietor. Merinos arătă lașilor, cari îi băteau amicului, tot disprețul lui scuipându-l și dacă n'ar fi fost și el legat la rîndul lui, de sigur c'ar fi sărit să-l scape.

Liniștit în fine printr'o groaznică bătaie Totor fu dus mugind și încă imbrîncind pe cei cari-l tirați și strigați: «He! drăcie ca asta! ce turbat d-le!!

Când Totor ajunse pe pragul ușei,

mai privi pentru ultima oară pe cei cari poate nu-i va mai vedea nici odată și păstrând totuși o singură rază de iubire strigă tovarășilor săi:

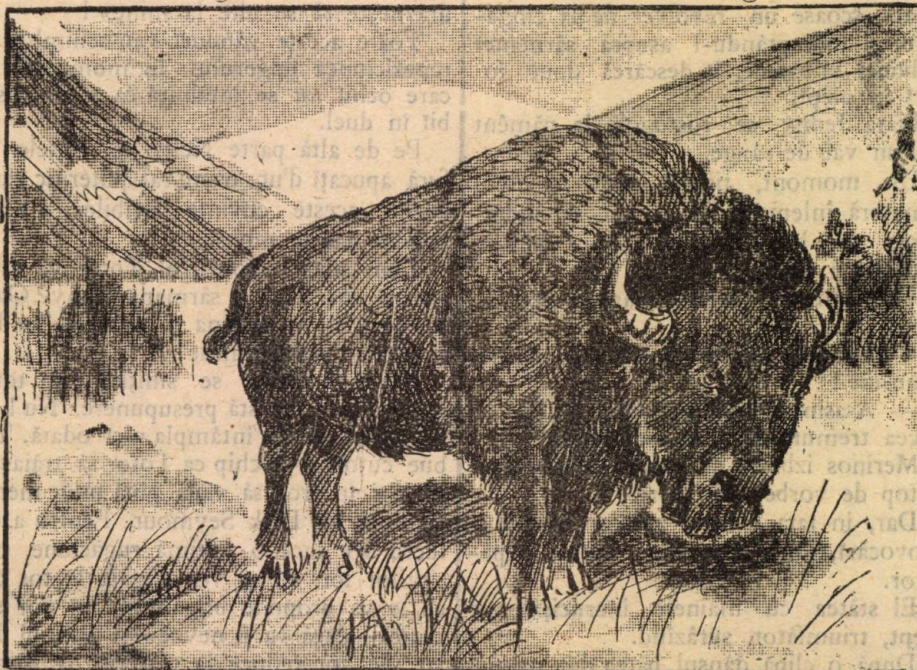
«La revedere miss Nelly!... la revedere Merinos!

— Totor!... scumpe Totor!... începu să zică plângând tinăra fată.

— Și ție... miss Mary... la revedere; strigă din nou curajosul strengar.

«Ne vom vedea!... căci vreau eu asta... și... pe urmă știți că întâmplarea-I totul!»!

Ei trec pragul... și ușa se închide cu sgomot.

Un descendent al bourului american

O rasă care se stinge

Guvernământul din Canada a binevoit să păstreze ceva din bourii de altă dată, din rasa care acum se stinge și cu zi în America. Numai prin câte-va puncte din Dominion, în fermele și în grădinele zoologice se mai găsesc specii din bourii de altă dată.

Acela care se vede în ilustrația noastră face parte dintr-o turmă de vre-o șapte-zece de capete, care trăiește în Parcul național canadian Banff.

Aceasta e turma cea mai mare din această specie care se găsește acum în Dominion. Ea e compusă din șase-spre-zece bouri cari au fost adunați cu multă greutate în timpul formării celebrului parc.

Vorba engleză «buzalo» nu-l alt-ceva de cât bourul său zimbrul nostru, care știm bine că pe vremuri se găsea și în

Omul, care fusese doborât c'o lovitură de cap vine aplicată în stomac, se ridică vaitându-se și se duse să-și ajungă pe cei l'alți tovarăși cari conduceau pe Totor.

Sărmanul pungaș tot nu încetase d'a rezista.

Lupta desperată care o dusesese însă în contra celor trei sbiri cari loviau în el ca într'o tobă, îl sdrobise cu totul.

Legat ca o șuncă, cu mâinile și picioarele tăiate de funiile cari intraseră în carne, el rămase în nemișcare și fu dus fără ca să mai poată face vre-o mișcare. (Va urma)

frumoasă noastră Moldovă; să ne aducem aminte de vînătoarea de zimbrî a lui Dragoș-Vodă.

Bouri și Bizoni

Atât bourul cât și bizonul sunt niște mamifere mari, cari fac parte din familia bovideelor și artiodactilelor, adică cari au degete perechi dintre cari două exterioare rămân în stare rudimentară, iar cele-lalte două formează o copită care se reazămă pe pământ. Bizonul însă sau boul american, are spatele ridicat în formă de cocoasă și acoperit cu un pârdes și lănos. Fruntea lui — care este foarte bombată — este prevăzută cu două coarne scurte și întoarse în formă de arc. Bizonul european care este de multe ori confundat cu urus (bos primegenius) este un animal gigantic, s'ar putea zice chiar apocaliptic. El are o lungime de trei metri și o înălțime de mai bine de dou

metri. Astă-zî nu se mai găsește de cît în unele păduri din Rusia și vinatul lui e cu totul oprit. Cel din America—cum am mai spus— a dispărut cu totul din starea sălbatică și nu se mai găsește de cît în stare domestică.

Bourul se prezintă sub diferite specii mai mult sau mai puțin modificate după climatele în care trăiește. Coarnele lui sunt găunoase, lăna 'i-a dispărut în mare parte, cum e de exemplu la Kerabau din Malaesia. Această specie are însă avantajul de a nu fi cocoșată.

Dus de bot

Bourul e domesticit în Italia și în multe țări din Europa orientală. Grație unui inel solid de fier care i se trece prin bot—ca și la urși— și care inel în urmă este legat cu o funie, bourul este dus de bot cu multă docilitate și omul uzează de el așa cum îi place.

Localnicii din Italia îl utilizează la agricultură în special, căci acest animal duce foarte mult la lucru. E întrebuințat mai ales la muncă grele, acolo unde se cere de tras greutatea mare. Câți oameni nu se lasă—întocmai ca și bourii—ca să fie conduși de nas!

În timpul ultimei și teribilei răcoale a locuitorilor din Filipine în contra Spaniolilor, o mare parte dintre călugări pe cari revoltații îi acuza de un prea mare despotism, au suferit acel inel în nas de care au fost apoi târați de către revoltați!

Bourii din Africa

Bourii din Africa sunt de specii foarte numeroase și cari până acuma s'au arătat cu totul rebeli domesticirii.

Nu-i vorbă trebue să punem acest lucru și 'n spinarea Catrilor și a negrilor cari nu prea treceau drept niște abili crescători și îmblânzitori de animale. Mai ales Catrîi nu făceau de cît să ucidă—întocmai ca și Peile Roșii din America—turme întregi de bouri și asta așa fără nici un rost.

Omul nu-i numai un tiran al naturii, ci mai e și un formidabil distrugător, un masacrator fără folos și fără judecată!

Bourul, castorul, struțul, elefantul, balena sunt specii de animale eminamente utile și cari specii au dispărut sau sunt pe cale să dispară numai și numai din cauza omului și a pottei lui oarbe de a disurage totul. Atară de cele cari se perpetuiază și se păstrează în grădinile zoologice, am putea spune că toate aceste animale sunt condamnate la o moarte sigură.

De ce oare oamenii nu s'ar mulțami să ucidă numai rechini, șerpi și reptilele celelalte de pe pământ?

Bourul e folositor prin carnea lui, prin laptele lui, prin pielea lui fără a mai vorbi de marile foloase care le avem de la el ca animal de muncă.

Oare pentru toate aceste lucruri nu i

s'ar conveni și lui o soartă mai bună?

Credem că albiți cari au luat locul și mai ales puterea negrilor din Africa, se vor pui mai bine cu aceste animale atât de utile omului.

Bourului se pare că îi plac mult locurile băltoase. Poate că în pădurile cele dese străbătute de mlaștine tăcute și pline de mister, bourii caută, în mod instinctiv să se pună la adăpostul de om—această fiară teribilă a pământului!

În aceste mlaștini tăcute, bourii petrec zile întregi.

Vinătoarea bourului american

Vinătoarea bourului american a fost povestită de toți scriitorii cari s'au ocupat cu descrierea câmpiilor misterioase ale Americii din alte vremuri, atunci când ele erau străbătute de fel-de-fel de fiare sălbatice unele mai grozave ca celelalte. Fiind vinători prin naștere chiar și neocupându-se cu agricultura, Peile-Roșii nu puteau să facă alt-ceva de cît să urmărească și să ucidă animalele cari treceau pe teritoriul lor. Aceste vinători însă, din nenorocire, deveneau niște adevărate exterminăți pentru bietele animale la care erau urmărite.

Natura 'i-a pedepsit însă, căci mai târziu Peile-Roșii însăși au fost urmărite și decimate până la unul.

Acum vechile teritorii de vinătoare ale Peilor-Roșii au devenit câmpii fertile sau orașe mari industriale unde se aude puțitul mașinelor cu aburi și unde electricitatea joacă rolul principal.

Se deosebire între vinătoarea de azi făcută de modernii sportivi cu arme cu repetiție, cu cuțitoae, cu revolvere, cu câini dresați, etc. etc. și între simplele dar curagioasele vinători din alte vremuri făcute de Peile-Roșii.

Se zice că de multe ori bourii veneau în bande de două sau trei mii și uneori chiar zece mii. Pe unde treceau nu mai rămânea nici iarbă nici nimic și ei veneau în tot-d'a-una într-o goană nebună.

Pământul—se știe din bătrâni—se cutremura nu știu câți kilometri atunci când treceau bourii. O locomotivă să fi venit și tot n'ar fi putut să rupă rindurile bourilor cari veneau nebuni după șefii cari îi conduceau.

Vinătorii atacau în tot-d'a-una coastele, cătând să ucidă pe aceea cari rămăneau în urmă.

Vinătoarea aceasta era însă foarte periculoasă, ori și care ar fi fost arma, care a'i fi avut o. Dacă un Peile-roșie nu-l lovea cu săgeata bine în ochi, apoi era făcut praf într-o clipă de teribilul bour, de aceea bourul a fost numit «bestia grozavă și sălbatică».

CURIOSITĂȚI NATURALE

Kako-ul și Tarsierul

«Semnopithecus nasissicus» sau «Ka-

ko-ul» este una din cele mai ciudate maimuțe. Are un nas lung și arcuit, o bărbie prelungită și un păr ast-fel așezat în cît aduce foarte mult cu o babă.

Această specie, care trăiește în insula Borneo, când ajunge la o etate mai avansată, capătă o mare dezvoltare nasală.

«Kako-ul. Lungime 0 m., 40. Cu coadă are 1 metru.

Cea-laltă maimuță, care se vede în ilustrația noastră, Tarsierul (*Tarsius spectrum*) este originară din insulele Sonde. Coadă acestei maimuțe este de o lungime caracteristică. Mănele au aceeași formă ca și la celelalte maimuțe; însă se deosebesc numai la extremitate, unde au niște degete cu ghiare, cu cari apucă foarte bine.

Tarsierul. Lungime 0 m., 16. Cu coadă are 0 m., 40 cm.

Ceea ce este mai ciudat la acest gen de maimuță, sunt ochii cari au o dimensiune așa de puțin obișnuită în cît noaptea își fac impresia a două farfuri luminoase.

Către cititori

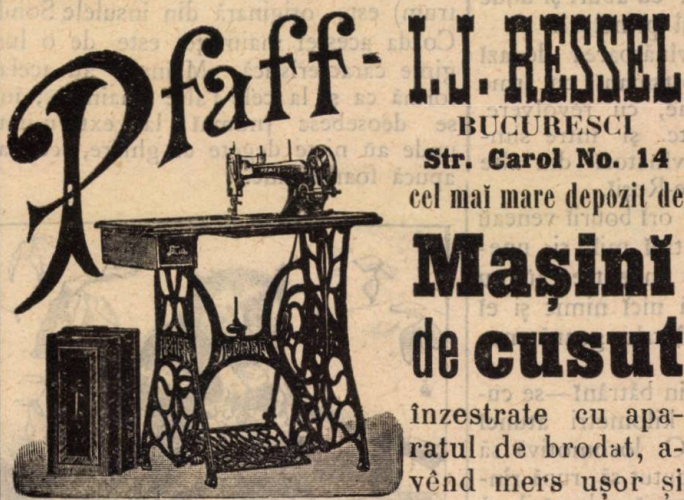
Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica bucuros ori ce articole interesante privitoare la călătoriile sau vinători, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori franceze, vor fi adresate redacțiunii «Ziarului Călătorilor», str. Brezolanu 11, București.

CAȘTIG MARE

Representanți capabili, funcționari, etc., își pot dobândi un frumos câștig accesoriu, scriind:

Agentiei de Publicitate „Presa” București pentru S. B. No. 20.

Mașini de cusut

înzestrate cu aparatul de brodat, având mers ușor și

iute prin noua invențiune patentată și fără șgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezentant al renumitelor fabrici de automobile «de Dion Bouton» și biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat ori ce sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE și AUTOMOBILE, precum și pentru arămuit nichelat și emailat.

SĂBII se niclează cu prețuri reduse. — Atelier special pentru colțuit, gravat, plisat, soiele și evantai.

Reclama este sufletul comerțului

Magazinul General de Muzică

LA HARPA

București, Strada Colței No. 5

Cel mai mare depozit de

Gramofone americane

cu renumita marcă «The Harp», și

◆ INSTRUMENTE MUSICALE ◆

Prețurile cele mai reduse

— Cataloage gratis —

MARELE MAGAZIN DE ARME

București B. D. ZISMAN Suc. Craiova
Cal. Victoriei, 44 St. Unirii 48

Furnizor al Curții Regale

are onoare a aduce la cunoștința Onor. sale clientele din toată țara, că a înființat în magazinul său o secțiune specială de

PUȘTI pentru pădurari

lucrate special pentru acest magazin și fiind de o construcție solidă și

— PREȚURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230.—Pușcă cu capsă, cu o țevă, lei	15
Model No. 285.—Pușcă cu capsă, cu două țevi, solidă, recomandabilă, lei	30
Model No. 236.—Pușcă cu capsă, cu două țevi, oțelurile înainte foarte solidă, funcționare admirabilă, model f. recomand.	40
Model No. 133.—Pușcă foc central, cu o țevă, sistem «Mau-ser, cal. 12 sau 16, robustă, recomandabilă, lei	30
Model No. 101.—Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoșe, cocoșele punându-se singure la piedica de siguranță, m. solid, lei	55
Model No. 1103.—Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoșe, cocoșele punându-se singure la piedica de siguranță, oțelurile înainte (armă de reclamă a magazinului), pușcă recomand., lei	65

Prețurile sunt reduse, fixe și se înțeleg numai cu bani gata.—Expedițiunile în toată țara.—Comandele se efectuează în ziua primirii.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL ÎNTÂMLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
 Lei 5. — pe an în toată țara
 « 2.60 » 1/2 » » »

Redacția și Administrația :
 No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
 apare o dată pe săptămână
 — MARȚEA —

ABONAMENT

— LA —

„Ziarul Călătoriilor”

Pentru 1 an 5 lei

Pentru 6 luni lei 2.60

O dramă în mările polare

Ernam de două luni de zile în insula Littelton, după ce—bine înțeles—luasem mai întâi toate precauțiunile necesare ca nu cum-va șalupa noastră de 240 de tone să fie sfărâmată de ghețurile care ne înconjurau.

Spre marea noastră decepțiune, nu puturăm vedea pentru un moment de cât o pereche sau două de amfibieni și pe care a trebuit să-i căutăm departe de tot pe munții de gheață.

Intr-o dimineață însă conducătorul echipagiului nostru, Thomas Veft—care se suise pe o colină vecină pentru a observa munții de gheață, veni într'un suflăt la mine și mi se strigă vesel:

— Căpitane, o armată întreagă de morse (cal de mare) vine în spre noi! Luându-mi în grabă telescopul îl îndreptai în spre banchiza care se apropia de coastă cu o furie nebună fiind împinsă în mare parte și de fluxul apei. Banchiza era formată numai din morse sau focuri a căror țipăt straniu îl auziam de departe: henk, henk. Cât îți întindeai ochii pe gheața care venea, nu vedeai de cât focuri și iarăși focuri.

Fără să mai pierd o secundă, fac apel la întregul echipaj și nu las pe bord de cât pe două înși care erau cu totul bolnavi și pe care ordonai să-i bage în infirmerie. Noi ceilalți — în număr de 14 — ne urcăm într-o barcă mare și într-o balenieră.

Eu luasem comanda primei bărci și Veft pe celelalte două. Ca arme aveam vre-o câte-va puști de război, niște cângi de prins balenele și niște undițe mari de tot.

Ghețurile care înaintau erau mult mai depărtate de cât am fi bănuț noi; ne-a trebuit să vislim timp de o oră cel puțin până să izbutim să ne apropiem de prima grămadă de gheață, care înainta.

Înaintam mereu încet, căutând să facem cât mai puțin zgomot cu lopețile noastre. Trei sau patru duzină de amfibieni enormi așezați unul în altul, se restăiau la razele slabe ale soarelui fără să poată observa vre-un pericol.

Declar aci sincer că în momentul când văzurăm clar cu ce adversari groaz-

nici și în mare număr aveam de luptat, ideea d'a părăsi câmpul de luptă ne frământă pe toți. Fiind cu toți însă oamenii deprinși cu toate surprizele apei și înfruntarea multor pericole, mersem înaintea.

Asaltul focelor

Colții enormi ai acestor animale de gheață amenințau cu atâta furie în cât ne gândirăm imediat și la posibilitatea răsturnării uneia din bărcile noastre și la pericolul cel mare în care ar fi acela dintre noi care ar cădea în apă.

Totuși instinctul nostru de vinător încercați tu mai puternic și noi nu mai șezurăm mult pe gânduri, mai ales că la asta nu ne mai permitea nici timpul.

Cel dintâu care atacă din barca mea fu William Ellicott, un american plin de sânge rece și care vânașe multă vreme balene în nord-vest. El luă o carge mare de balene și se așeză în față în timp ce alți trei se așezară la spatele lui fie-care cu câte o carabină în mână. Pe lângă acești trei, la spate mă aflam și eu având una din cele mai bune carabine. Fie-care din noi ne aleserăm victime și la un semnal dat traserăm focurile ochind pe d'asupra vișlașilor.

Glonteile mele trecu prin capul unei morse bătrâne care în momentul când fu lovită mugi mai puternic ca unul din cei mai sălbatici tauri ai noștri. Norocul meu că n'a murit momentan, căci în cazul acesta s'ar fi scufundat dintr-o dată și Ellicott n'ar mai fi putut o apuca cu celebra lui cange.

La țipătul bătrânei focuri și la țipetele repetate ale celor lovite de tovarășii mei, întreaga ceată se cufundă în apă și cât ai clipi din ochi ambele noastre bărci fură înconjurte de capete de toce, care căutau să răstoarne și să găurească bărcile cu enorimi lor colți.

În barca comandată de Veft, unuia din mateloți îi veni fericita idee de a utiliza lancea lungă de tot, cu care rănea de moarte pe inamicii care înaintau. Ceea ce ne mira, era faptul că, cu cât ucideam și loveam mai multe din ele, cu atât eșeau din apă mai multe altele.

Din barca mea se trăgea la disperare și grămezii întregi de focuri — fiind rănite mortal — cădau dintr-o dată în apă.

D'odată atenția noastră ne fu atrasă d'un țipăt disperat de om, care întrecea chiar țipetele focelor lovite mortal.

Baleniera lui Neft se ridicase mult dintr-o parte și o focă bătrână ridicându-se pe un val, izbuti să apuce și să fure cu ea pe un biet novice, pe Dick Rice, tiner frumos, aventurier și viguros și pe care familia lui nu voise cu nici un chip să-l lase să plece cu noi! Cât am regretat în urmă slăbiciunea mea de a ceda la poftele de aventurier ale frumosului tiner!

Sărmanul novice

Monstrul marin apucând între cei doi

mari canini ai lui capul tinde ului îl strângea acum de gât și apoi cu o nouă mișcare îl înfipsea colții în inimă. Fu oribil acest spectacol care dură numai câte-va secunde. Trei locuri trase din barca noastră în spatele bătrânului monșru îl răniră de moarte și el se scufundă în profunzimea apei târând cu el și pe bietul Dick Rice!.. Situațiunea devenise acum așa de critică, că nu ne mai puteam gândi de cât la propria noastră scăpare.

O focă enormă și cu o înfățișare brutală și feroce se repezi la noi și era să ne intre în barcă. Mă hotărâsem să apuc carabina de țevă și să-i dau o lovitură de pat în cap când — spre mirarea mea — un vecin al meu îl trânti un glonte drept în frunte. În acest moment un monstru de o mărime tenomenală, cu niște canini extraordinari și cu niște ochi plini de sălbăticie, un monstru care părea a fi șeful întregii cete, venea în grabă în spre noi.

Nici nu știu când mi am încărcat arma și când am tras! Lovitura mea fusese bine-cuvântată: îl lovise drept în ochi și bestia se scufundă la moment.

Faptul că murise șeful, produse un efect imediat asupra tuturor monștrilor: ei începură să se depărteze în grabă în spre largul mării.

Cu multă greutate ajunserăm și noi la țarm.

Cum am ajuns, prima mea grijă a fost să trimet o a treia și ultima barcă care îmi mai rămăsese, ca să se ducă în căutarea nefericitului Dick! Cu toată munca, în acea zi nu s'a putut găsi nimic și tocmai a doua zi refluxul aruncă corpul lui Dick pe țarm și ne dădu astfel prilejul să ne facem ultimile dato:ii față de scumpul nostru tovarăș de vânătoare.

Trebue s'o spun aci că câștigul tras din această vânătoare n'a prea echivalat cu pericolele prin care trecusem.

Trebue să fi ucis vre-o două sau trei duzină din acești monștri mari, căci apa în jurul nostru devenise roșe; însă asta nu ne-a folosit mult din cauză că cea mai mare parte din victime s'au pierdut în profunzimea apelor. Nu puturăm trîi cu noi de cât vre o trei morse și acestea fiind-că le uciseseam mai mult cu lancea și nu fusese lovitură dintr-o dată mortală.

Ne-am ales cu vre-o două tone de untură de pește și cu vre-o douăzeci de kilograme de ivory. Aceasta nu prea însemna lucru mare, când Dick murise și când noi ne puseseam viața în joc, dar... ce să-i faci, așa e meseria asta! Sfârșitul vânătoarei noastre fu însă mult mai fericit. Nu mai vinarăm morsele de cât pe pământ, ceea-ce e mult mai ușor. Lucrul cam laș, dar în fine, e mult mai convenabil pentru noi vânători!..

De alt-fel vânătoarea aceasta de focuri nu prea prezintă în tot-d'a-una mari dificultăți. De multe-ori — în aceste vână-

torii, continuă d-nul Harvey — al ocazia să asistăm la scene cu totul duioase.

Intr-o zi mă găseam cu alți doi marinari în societatea unui grup de morse. Fără multă discuție ochii de două ori și doi puși căzură la pământ. La prima lovitură întreaga ceată se ridică dintr-o dată speriată și la a doua lovitură se aruncă în apă. Mamele se învârtău în jurul cadavrelor copiilor, miroseau și se întrebau probabil ce a putut să se întâmple cu copiii lor. Era o jale întreagă în plânsul mamelor care se uita cu înmărmurire la pușii morți și n'aveau ce face. În cele din urmă, ele sfârșiră prin a-și împinge cadavrele puilor în apă și — cu toate că am sărit să-mi iau vinatul — mi-a fost imposibil, căci mamele strânseseră cu putere pușii la piept și dispărură în adâncimile apei. Am mai stat cât-va timp la țarm cu gândul că la un moment dat poate va apărea cele două victime ale mele, dar... așteptarea mea fu zadarnică.

Jean.

CAFEAUA CEA REA

Ali, Ibrachin și Hachmed e au trei buni amici.

În tot-d'a-una îi vedeau umblând împreună și nu exista nici odată divergență de idei între ei.

Se înțelegeau perfect în toate privințele afară de...

Dar să nu mai spunem nimic ci să lăsăm — cum zicea Xavier de Montepin — să vorbească faptele singure.

Cauza că acești trei servitori ai lui Alah (așa se numeau ei) iunseseră și se înțelegeau de minune în toate discuțiile lor este că fie-care din ei se ocupa cu alt comerț deosebit, așa că interesul și concurența, care strică atâtea amiciții, la ei nu putea să existe. Ei trăiau în liniștitul Medeah, loc dorit de mulți orientali.

Cei trei amici

Cel mai tânăr dintre ei, Ali, care avea vre-o trei-zece de ani și a căruia figură și forță îl făceau mult simpatic, se ocupa cu «comerțul de cămile».

Un negoț foarte interesant s'ar zice.

Da, dar Ali nu făcuse nici o avere din comerțul lui.

Fiind însă un om cu totul cumpătat, el se mulțumea cu ceea-ce câștiga și nu cătea nici odată; mai întâiu fiind-că nu-l bine să cârtești în contra lui Alah și al doilea fiind-că era — cum am spus-o — foarte cumpătat și avea o filosofie stoică a lui din care greu eșea.

Ibrachim se ocupa cu cerealele și afacerea îi mergea potrivit, am putea zice chiar bine. Ibrachim era puțin mai în vîrstă ca Ali și avea vre-o trei-zece și cinci de ani.

Figura lui era tot așa de simpatcă ca și a lui Ali, mai ales în turbanul lui cel nou.

Cât despre Hachmed el era cel mai bogat dintre toți și ocupația lui era de bancher.

Acest Hachmed însă nu-ți amintea prin figură lui nici pe Apollon din Belvedere, nici pe Bachus Indianul și nici pe Hercule Farneze.

El era scurt la talie, slab și cu un merit aduși.

Părul lui era roșu, barba lui era ascuțită și nu tocmai stufoasă și trăsăturile figurei lui uscată și cam galbuie erau lipsite de farmec.

Ori cum ai fi luat-o, n'ai fi putut zice nici odată de el că era un bărbat frumos. El văzuse smochinii înfloriți, de patru-zece de ori cum zic orientali la numărarea vîrstei.

Pe cei trei amici îi întâlneau mai în tot-d'a-una împreună.

În fie-ce seară îi găseai în mica cafenea maură pe care o ținea Mahomed-Ben-Duro la extremitatea orașului. Stăpânul era un om foarte cum se cade și afacerea mergea binisor, deși în cafenea nu prea era lux mare.

Nu era una din acele cafenele cum sunt la Kasbali din Algeria sau la Constantinopole: elegante, confortabile, cu pereții pictați și unde se vede și mașina splendidă de faianță albastră sau albă la care se prepară divinul nectar. Iară-și nu puteai să vezi tava mărețată și elegantă, care suporta nenumărate cești, d'o formă aleasă și în care avea să se servească cafeaua cea fină de Moca.

Iară-și n'aveai ocazia să vezi aci nici pe patronul «caudji» îmbrăcat cu un lux nemaî pomenit și nici pe orientali muzicanți care distrează tot timpul pe cei din cafenea cu mandolinele lor cu două coarde

Templul și divinitatea

Cum am spus, cafeneaua lui Mahomed-Ben-Duro era simplă la înfățișare și dacă pierdea ceva prin asta câștiga — în achimb — foarte mult prin modul superior în care se prepara cafeaua

Nu era însă numai superioritatea cafelei care atrăgea aci pe otomanii, ci mai era și Nadira — încântătoarea copilă de opt-spre-zece ani, fiica patronului.

Toți vizitatorii cafenelei o găseau adorabilă și cei trei amici erau și ei de aceeași părere.

Cu toate acestea se tereau însă d'a vorbi între ei de Nadira.

Ali simțea, vedea bine că frumoasa copilă avea o influență colosală și asupra lui Ibrachim și asupra lui Hachmed. Ibrachim, care îi știa foarte bine sufletul lui Hachmed și Ali și — iară-și la rîndul lui — Hachmed știa bine cine turase inima lui Ali și Ibrachim!

Lucrurile însă nu puteau merge multă vreme ast-fel și trebuia ca Nadira — cu

consimțământul tatălui ei — să-și aleagă pe unul din cei trei adoratori.

Intr-o seară, întorcându-se de la cafenea, cei trei amici își exprimară fiecare din ei dorința d'a lua de soție pe Nadira.

«Iată-ne din buni amici deveniți acum rivali, zise Ibrachim. Vom deveni oare și inimiți și răzbnători de moarte?

Asta ar fi într'adevăr trist după atâtea ani de perfectă înțelegere. Să căutăm să rămănem cum am fost și fiind-că fie-care din noi vrem s'o luăm pe Nadira de soție, să lăsăm ca tatăl și fiica să decidă și atunci cel ales nu ne va mai putea chinui și nu ne va mai putea strica prietenia.

Hachmed și Ali fură de aceeași părere. Ei se gândiră că nu era nimic mai bun de făcut de cât să lase evenimentele singure să vorbească, să lase ca tatăl și fiica să aleagă.

A doua-zi — când cafeneaua maură se golise de tot — Ali, Ibrachim și Hachmed cerură pipele cele lungi, le umplură cu tutun și în curînd se înconjurară d'un fum des și albastru. Ei începură apoi să discute din nou de Nadira și la un moment dat se sculară și plecară cu toții la tatăl fetei — la Mohammed.

Ei îi explicară în câte-va cuvinte toată cauza venirii și îl rugară să decidă care din cei trei prieteni va fi fericitul soț ales de fată și tată.

Mohammed căzu dintr-o dată pe dînduri și rămase așa multă vreme, căci Arabii nu sunt niște oameni care să răspundă imediat la chestiunile puse mai ales când ele prezintă oare-care gravitate!

În timp ce Mohammed gîndea, cei trei amici rămaseră tăcuți d'oparte și cu inimele probabil foarte agitate.

În fine bravul arab începu ast-fel:

— Vă cunosc de multă vreme și vă am nu numai ca cei mai regulați clienți ai mei, dar și ca niște buni prieteni. Țin să vă spun din capul locului că nu pot prefera pe nici unul din voi mai mult ca pe cel-lalt și cred că și fiica mea ar face-o la fel.

Prin asta vreau să spun că mă ved pus în imposibilitate d'a face o alegere...

Cum mi-ați spus — pe de altă parte — că doriți să rămăneți tot prietenii nedespărțiți, eu nu ved aci de cât un singur mijloc...

— Veți juca împreună o partidă de domino și acela care va câștiga partida, va lua pe fiica mea.

Primiți așa?

— Da!...

A doua-zi cei trei amici foarte mișcați — deși cătau să ascundă ori și ce emoție — se așezară turcește în fața cafenelei lui Mahomed-Ben-Duro și începură partida lor de domino.

Nu s'auzea nici un cuvînt! doar șgomotul produs de pietrele cu care jucau.

Hahmed fu ajutat de soartă: el câștigă partida.

El se sili să nu-și manifesteze nici de cum bucuria lui, după cum și cei-alți doi prieteni se siliră să nu-și dea decepția pe față.

Mohammed-Ben-Duro conform hotărîrii date—acordă lui Hahmed mâna fiicei sale.

Otrăvire misterioasă

Cu o zi înainte de căsătorie, Ibrachim, Ali și Hahmed se adunaseră ca d' obicei în mica cateneă a lui Mohammed-Ben-Duro.

A doua zi—adică în ziua chiar a ceremoniei—un servitor al lui Hahmed veni aproape nebun la Mohammed să-l anunțe că siapănul lui murise în cele mai grozave chinuri.

În același timp Ali și Ibrachim—cari nu șiau nimic de moartea prietenului lor—trimiseră vestea că fiind bolnavi nu puteau veni cu nici un chip la nuntă.

În curând s'a aflat că cei trei prieteni fuseseră otrăviți. Ali și Ibrachim fiind mai tineri și mai robusți putură să reziste otrăvei, însă Hahmed muri.

Poate că chiar otrava luată de Hahmed să fi fost în mai mare cantitate.

Nimeni n'a mai căutat însă să se convingă de acest lucru.

Totuși se făcu obișnuită anchetă judecătorească; însă fără nici un rezultat. Afacerea fu clasată.

După câte-va luni bătrânul Mohammed—care fusese cu totul mișcat de această întâmplare—muri și el la rândul

lui. Nadira—câte-va săptămâni după asta—dispăru din Medeah într'un chip misterios...

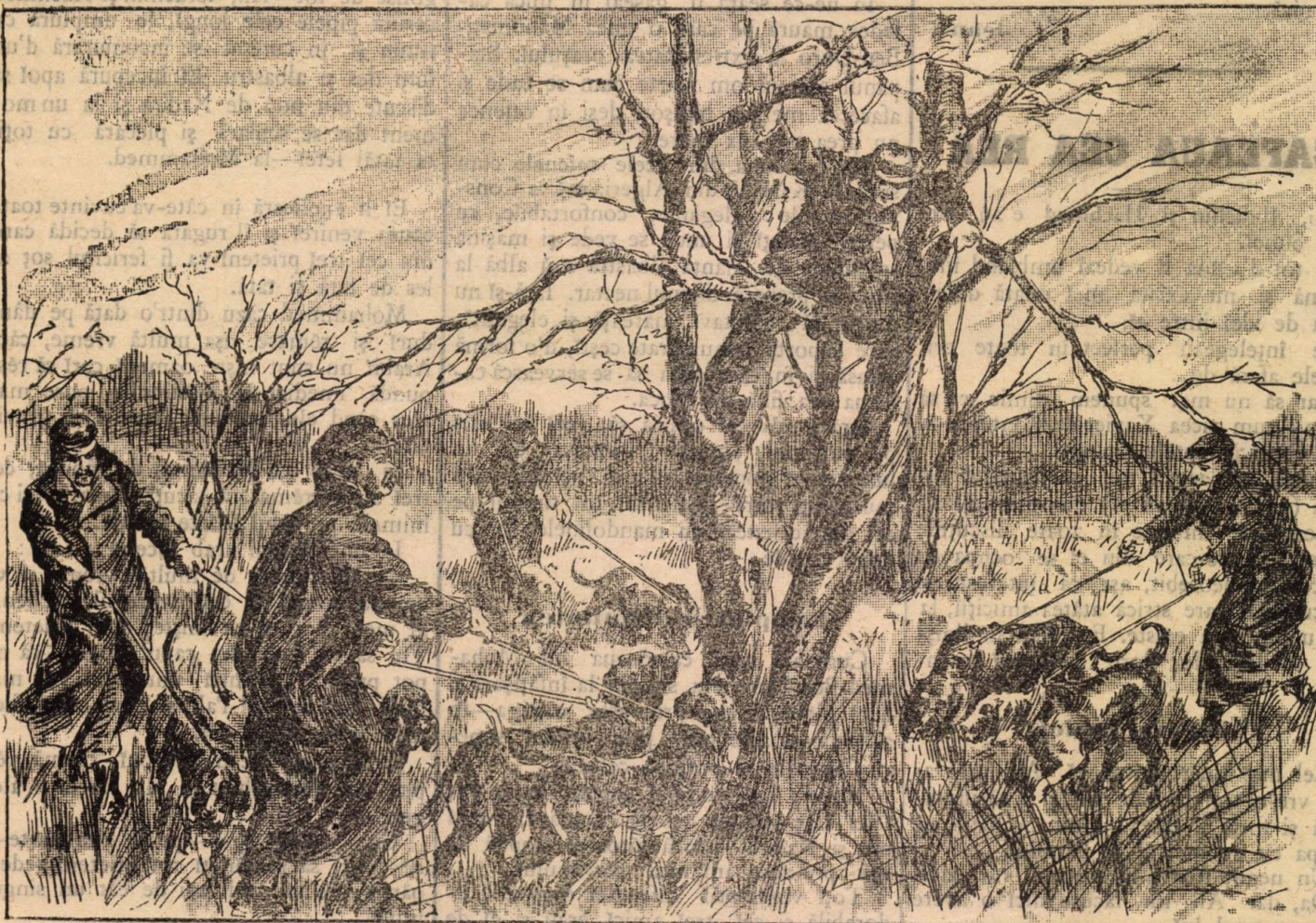
Nimeni nu a putut da seama de ceea-ce i se întâmplase.

Înainte de a muri tatăl ar fi putut—dacă ar fi voit—să dezlege întreaga enigmă.

El când întrebare pe fată pe care din cei trei amici își alege, aceasta îi răspunseseră că nu poate lua pe nici unul din cauză că nu-i place.

Bătrânul însă ridică din umeri zicând: «ceea-ce zic eu, trebuie să se facă».

O mână necunoscută vărsă—de data asta—otrăvă în cafea.

Căinii inconjoară arborile din toate părțile.

Un sport curios

Vânătoarea de oameni

Sufletele generoase să fie liniștite! Vânătoarea de oameni pe cari vom descri-o, n'are nimic neomnesc într'însa. Cu toate că peripecile sunt destul de emoționante, vânătoarea se termină în

tot-d'a-una prin... hohotele de ris ale bietei victime!

Toată lumea știe ce în tinute minunate posedă câinii de Saint-Hubert.

Câinii aceștia, de rasă franceză, au fost aclimatizați acum mai multe secole, în Anglia. Mulțumită unei selecții îngrijite, timp de mai multe generații, englezii creiară o nouă rasă, despre care avea să se vorbească foarte mult: «blood-

houndul» sau cănele englezesc de rasă.

Numele acesta nu trebuie să inducă cetitorul în eroare. Se crede de obicei că animalele acestea sunt foarte sângeroase, și că își sfășie îndată victimele. Nimic nu este mai fals de cât această credință. Nici odată un «blood-hound» nu s'a repezit asupra victimei sale pentru a o sfășia.

Animalele acestea pot fi foarte bine

comparate cu acei detectivi amatori, care, deși simpli diletanți, se pasionează pentru arestarea criminalilor. Oamenii aceștia urmăresc criminalii, cu toată puterea de investigație a creierului lor, dar nici o dată nu-l arestează ei înșiși. Pentru această operație sunt polițiștii.

Așa se petrec lucrurile și cu câinii englezi.

«Bloodhoundul» este cea mai bine organizată ființă din lume, în privința mirosului. Simțul acesta atinge la dînsul o perfecție extra-ordinară.

Este de ajuns să miroasă o haină purtată de o persoană două sau trei ore, pentru ca să nu mai uite mirosul acelei persoane.

Chiar dacă persoana aceasta a fugit cu câte-va zile mai înainte, cănele va ști să-l găsească urma.

Câinii aceștia sunt foarte adese ori în trebuință de către polițiști. În Anglia perfecțiunea mirosului său, inteligența sa, au îngăduit să se imagineze un nou sport, «man-traking-ul», sport care s-a vine din an în an, tot mai popular.

Proprietarii bloodhoundzilor și invitații lor își dau întâlnire într-o regiune accidentată, străbătută de riuri, de șanțuri, de drumuri.

Cu patru ore mai înainte de sosirea câinilor care sunt aduși cu drumul de fier sau cu trăsură, omul «quarry», adică omul care va juca rolul victimei, pornește înainte, spre o destinație pe care numai dînsul o cunoaște.

La ora fixată, câinii sunt lăsați în libertate, după ce li se dă mai întâi să miroasă batista prăzii.

Câinii înțeleg îndată ce li se cere. Cu botul aplecat la pămînt, ei caută mirosul pe care creierul lor l-a înregistrat. În sfîrșit, unul dintre câini ridică capul, lătrînd vesel; tovarășii săi îi răspund, în semn că au înțeles.

Ei pornesc cu toții în direcția indicată, continuând să latre; vînătorii îi urmăresc de aproape, curioși să vadă dacă omul-vînat a fost desul de abil pentru a-și ascunde urmele.

Omul «quarry», în timpul acesta s-a silit să străbată o distanță cât mai mare. În afară de zigzagurile de care le-a descris, el a trecut de mai multe ori același șanț, rînd pe rînd, a escaladat ziduri, a sărit din piatră în piatră, silindu-se să își ascundă urmele cât putea mai bine.

Cu toate acestea însă, câinii îl ajung din urmă; în curînd aude lătrături și vede că ori-ce încercare de disimulare ar fi zadarnică.

Urmăritul încearcă să se ascundă în stufuluri sau să se urce în arbori, crezînd că va putea înșela mirosul câinilor.

Dar abia s'a insta't printre ramuri, și aude la picioarele sale lătrături puternice.

Acum se poate coborî fără teamă; câinii se apropie, pentru a-l mirosi, pen-

tru a-și da mai bine seamă, că în adevăr acela este urmăritul.

Partida de «man-tracking» este terminată; urmărit și urmăritorii devin cei mai buni prieteni din lume.

Claudiu

OMUL ȘI NATURA

Armata din Uruguay. — Armata d'aci se compune din 32 de generali, 173 coloneli, 208 locotenenti coloneli, 345 maiori, 496 căpitani, 825 locotenenti și 526 sub-locotenenti. După acest număr colossal de gradați cine-va s'ar închipui că soldații ar fi cel puțin vre-o sută de mii sau chiar și mai mult. Ei bine, nu! Ei n'au de cît 4125 de soldați.

Automobilismul și nebunia. — Știința, d'acareia adevărul nu ne prea putem îndoi, anunță un viitor foarte trist pentru amatori de curse cu automobilul. Mașinile acestea carî fac 120

kilometri pe oră—duc direct, zice știința modernă, la nebunie.

Savantul englez sir James Crichton Brown este acela care ne-a adus această veste la ultimul congres de igienă ținut la Blackpool.

Cauza nebuniei—zice el—provine din cauza iutei vibrațiunilor automobilelor. Desele curse cu automobilul duc direct la nebunie, după știința modernă. Caracteristica acestei nebunii — zice savantul englez — este omuciderea. Șoferii apucați d'această nebunie, consideră oamenii ca mici obstacole peste cari poți trece cu multă ușurință.

O lucrare monumentală. — În timpul revoltei boxerilor din China s'a ars o lucrare chinezească, care ar putea fi considerată ca una din cele mai voluminoase. Această enciclopedie era împărțită în 22 937 de secțiuni avînd unsprezece mii o sută de volume. Fiecare volum are cinci-zece de centimetri lungime și trei-zece lărgime. Puse unul peste altul aceste volume ar ajunge la o înălțime de 155 de metri!!

MAȘTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Figura ei arăta de data asta inteligență...

Privirile ei sunt vii, sigure; ea apucă în grabă mîna Parizienii și o întrebă: «Cine oare se opune la plecarea noastră spre Orient?»

— Acești oameni carî veghiază la ușa...

Luînd-o pe biata copilă—nebuna care îi venise mințile la loc în momentul acela—o duse la fereastră și îi arătă digul «Quarantaine» și vaporul «Baku.»

«În noaptea asta, vaporul acesta părăsește portul. El se îndreaptă spre Orient, spre India...» Ah!

Pentru noi s'au rezervat pe bordul lui niște cabine.

— Ei bine, să mergem...

Întreaga ființă a nebunii pare a se lîmpezi cu totul la gândul plecării. Ducea însă zise cu multă tristețe:

«Imposibil.

— Pentru ce?

— Păzitorii noștri...

— Ah! da, oamenii carî sunt la ușa casei.

— Da...

Rămăseră cu toții înmărmuriți. Nebuna începu să rîdă, mișcându-și spasmodic întregul ei corp mlădios într'un răs cu hohote. În fine ea zise:

«Acești oameni nu sunt nimic.

— Cum, nimic.

— Lumina învinge voințele lor. Acei carî se pun în calea ei, devin niște umbre legendare, niște apariții carî sunt mai dinainte învinse.

Și începînd să caute în jurul ei și luînd un ton cu totul poruncitor ea începu ast-fel:

«Unde sunt oare armele mele de lumină?»

Ea cerea cutia cu tuburi. O înțelesesă d'o-dată cu toții. Nu cum-va nebuna va face din nou ceea-ce ei—carî au minte la cap—consideră ca ceva cu totul imposibil?

«Într-o cameră ve-jină, murmură Sara, a căreia voce tremură de speranță.

Atunci, aide.»

Mona apucă mîna tovarășei sale de durere. O târăște, ese cu ea.

Violeta, a căreia figură luase o înfățișare îngrijiată, arătă ușa:

«Du-te, du-te, d-le Max, te rog.

— Să te las singură?

— Ajut-o! ajut-o!»

El nu mai putu rezista. D'o-dată dete năvală în sală cu părul în neregulă și intră în camera tinerei Rusoaice.

Ușa se deschise ca prin farmec.

Mona, ingenuchiată înaintea cutiei cu tuburi, alese mai multe din ele din compartimentele numerotate și anume între cele de la 3 la 12. Dupe aceasta ea se ridică.

«Șacuma vom trece înainte.

— Da, dar ce ne vom face cu tinăra bolnavă, care trebuie s'o ducem cu noi.

— O vor duce ei, răspunse cu enervare Rusoica. Și tot așa va fi și cu cutia noastră, acel dar prețios al luminei.

Inima lui Max svâcni nebunește în pieptul lui. De sigur, Mona a înnebunit.

Cu toate acestea ea se exprimă cu atâta încredere, în cât el se simți furat de siguranța vorbelor.

Vom trece, vom ajunge pe «Baku».

Și Violeta, pe care frigurile crescânde mereu care îi sgudue acum trupul, ar duce-o de sigur în ghiarele morții, Violeta ea însăși va scăpa și va pluti în infinit.

Cufărul fu închis.

Mona întinde un tub ducese.

Ea zărește pe romancier și îi dă și lui unul.

Ca și un ofițer care dădea ordine, ea zise :

«Strecoară-l în manșeta ta, cu lentila superioară înainte și ascunsă sub degete.»

Ei fac mișcărilor care li se porunciseră.

«Bravo! La un semn al meu să apăsați pe buton.

— Drace! ce să facem? întrebă cu curiozitate Max mirat de ciudățenia acestei scene.

— Și să proiectați fascia de lumină portocalie.

.... A! e lumină portocalie...

— Pe fruntea inamicilor voștri.

Concluzia nu satisfăcu de fel pe parizian.

O fascie de raze, chiar portocalii fie ele, nu pricepe cum ar putea să modifice ideile unor persoane atât de încăpățănate ca revoluționarii.

Totuși el continuă ast-fel:

«Și cam ce o să se întâmple te rog?

— Alucinația. Ce alucinație?

— Nu știu, asta depinde de spiritul în care ea se va produce.

Oricare ar fi însă halucinația produsă, efectul ei va fi, că ea va face pe inamicul să lucreze, să se miște așa cum vom voi noi.»

Și fiind-că Max începuse să 'și miște capul c'un aer de neîncredere, Sara adăogă :

«Să ne supunem. Eu cred... De îndată ce vine vorba de lumină, ea vede, simte, înțelege, aude lucruri care nouă ne scapă cu totul.»

De alt-fel, Mona părea că nu observă neîncrederea tinerului om.

Ea apucă pe ducesa de braț :

«Amica mea.

— Scumpa mea Mona?

— Unde sunt nebunii aceia care ni se pun în cale?

— Jos, în birouri și în vestibulul hotelului.

— Bine, urmați-mă.»

Ea trece în sală. Stăpânii de autoritatea care se răspândește în jurul ei, tovarășii o urmează cu docilitate.

Ea începe a urca scara care leagă etajul întâi cu vestibulul de la intrare.

Cei-l'alți o iau pe urma ei.

Iată-i ajunși în fața biuroului de la otel.

Un om se prezintă în fața lor. Inarmat cum era cu o pușcă el îndreptă do-dată baioneta zicând :

«Nu e voie să treceți.» Nebuna drept ori-ce răspuns începe a ride spasmodic și a întinde brațul înainte.

Ai fi zis că o aureolă portocalie țîșnea dintre degetele ei delicate; un disc luminos se proiectă pe truntea celui din față. Și Max, mirat, înmărmurit, asistă la această scenă stranie de tot.

Revoluționarul ridică arma și salută Privirea lui se extaziază.

«Virgină din Kazan, zise el încet pe tonul unei rugăciuni, virgină din Kazan, îți mulțumesc că dai atenție servitorului tău.

Eu nu sunt de cât un simplu dulgher; însă eu n'am lăsat să treacă nici o zi fără ca să nu ingenuchi și să nu mă închin în fața sfintei tale icoane. Poruncește aci ce trebuie să fac. Olafse va spune.

— Voi spune acum în fața tuturor. Unde sunt tovarășii tăi?

— În birouri cu Varloff, președintele revoluționar.

— Arată-mi drumul.»

Și cum dulgherul Vlaf se pregătea să se supue ordinului, nebuna începu să le șoptească ast-fel la urechile lui Max și Sarei;

«Să faceți ceea-ce voi face eu.»

Apoi ea trecu pragul cabinetului de lucru, fiind urmată imediat de cei doi tovarășii ai ei de călătorie.

Acolo, așezați în jurul unei oale de porțelan în care ferbea un punch cu vodki (rachiū). Varloff și tovarășii lui se uită cu gravitate de jur împrejur.

Intrarea soldatului de gardă și a călătorilor provocă o exclamație generală de surpriză.

Varloff strigă :

«Ce însemnează asta?»

Apoi rămase cu gura căscată. Cei trei vizitatori, cu o figură foarte liniștită, întinseseră brațele înainte; din vârful degetelor lor se răspândeau niște raze portocalii, care făceau să fluture niște cercuri luminoase pe figurile revoluționarilor.

«Ce? ce este?» bâlbâi șeful comitetului revoluționar. Dar el încetă d'o-dată de a mai întreba.

Fața lui se schimbă ca prin minune luând înfățișarea unei exaltări vecine cu nebunia.

«Republica, strigă el, republică.»

Și apoi cu o vervă puternică, cu acel avânt al revoluționarilor ruși care ved în republică o nouă religie, el continuă :

«Da, da, tu poruncești. Triumful nu depinde de Anglia, ci de noi.

Fie! noi nu vom face pe suveranul să se bată. Tu vei fi satisfăcută, republică.

Noi nu vom constrânge pe nimeni, justiția singură va conduce toate actele noastre.»

Tovarășii săi, care erau muncitori, asculta înmărmuriți.

Poate că la ei alucinația portocalie, care la șef luase înfățișarea unei republice, reprezenta — ca și pentru camaradul lor Vlaf — o sfântă din Kazan sau un alt sfânt sanctuar din Rusia.

Dar ce avea de aface acum iluzia lor!

Toți — indiferent de iluzie care îi mâna—mergeau spre același țel: Să lucreze după voința aceleia care îi conducea orbește: iată ceea-ce simțeau ei și nimic mai mult.

Cupe vre-o zece minute vre-o patru dintre gardienii, după ce izbutiseră să îi pregătească un pat Violetei, transportară pe rânită... alți doi dintre ei luaseră cufărul încărcat cu tuburile colorate.

Violeta și John — mirați până la înmărmurire de repede succes al nebunei — începură să ceară explicațiuni necesare.

Dar Sara și chiar Max însuși răspunseră :

«La țarm vom ști totul, vom avea timpul necesar ca să aflăm totul.»

De data asta — balansată de cei care o duceau — frumoasa englezoaică asista la un spectacol care o pune în mare uimire. Mona, ducesa și Parisiana mergeau pe marginile cetii care înainta.

Din mâinile lor întinse în spre revoluționarii țîșneau niște lumini portocalii cărora ei le da direcția în spre craniul Rușilor.

În chipul acesta ei au parcurs bulevardul. Apoi au coborât scara numită Quarantaine-Ovraz. Ajunseră în fine la piciorul înălțimei care dominează parcul Alexandru.

Trecând d'aci șinele drumului de fier maritim, care e puțin mai la vale de gară, mica ceată se îndreptă spre stăvilarul Quarantaine, la extremitatea căruia se găsea ancorat «Bakou».

La orele un-spre-zece și patru-zece și șapte de minute — adică cu trei-spre-zece minute înainte de plecarea vaporului—pasagerii traversară mica punte a vaporului.

Consulul nu-l înșelase de fel.

Fie-care din ei găsiră câte o cabină pregătită a nume.

Și fiind că un consul nu se poate deranja decât în fața unor persoane cu totul simandicoase și fiind-că cei veniniți erau cam așa, comandantul vaporului se apropiă de ei.

Violeta fu așezată într-o cabină de pe punte.

Mona totuși zicea cu credință ducesei :

«Trebuie să ținem pe inamicul nostru sub razele portocalii până la sfârșit. Dacă procedăm alt-fel, halucinația își va pierde efectul ei înainte de plecarea noastră.

Și Sara transmitând această părere ro-

mancierului, ambii continuară cu proiectiunile lor de raze portocalii, ceea ce făcu pe ofițer să se mire foarte mult. Mirarea îi fu așa de mare în cât el îndăzni să facă această întrebare:

«Ce faceți aci?»

Max răspunse cu un ton cu totul flegmatic:

«Prin medicină noi vindecăm pe bieții oameni de alcoolism».

Surpriza căpitanului fu așa de puternică în cât d'odată limba îi amuți în gură.

În timpul acesta Mona dădea ordine revoluționarilor.

«Treceți din nou puntea».

Toți, cu Varloff în cap, se supuseră.

O nouă poruncă se auzi:

«Bine, aliniați-vă d'a lungul cheiului».

În timp ce ei executau poruncile date, ea chemă pe ducesa și pe Parizian...

«Noi stând d'a lungul parapetului vaporului, îi vom satura de lumină portocalie până la p'ecare».

Mateleții priveau de la distanță, fiind impresionati mult de scena care se desfășura în fața lor. Ei ascultau pe revoluționarii cari bombăneau discursuri bizare, i nprecauțiuni la diferiți sfinți și alte lucruri ciudate:

«Stântă fecioară din Kazan!

— Republică!»

Dar fluerele celor cari dau ordine se auzea pretutindeni.

«La lucru!».

«Dați drumul pânzelor, aceasta însemna fluerăturile cari nu mai conteneau».

Odgoanele sar din legături făcând un zgomot plin în căderea lor în apă și vasul rămâne liber și gata a se pune în mișcare.

Se aude un freamăt prelung, ca și cum i-ar părea bine vasului că e liber, că se vede gata de a pluti pe luciul apei de-parte! unde sunt frumoasele tinuturi a'e extremului orient.

Din nou încep ordinele date prin fluerături. Sirena — cu sunetul ei grav și răgușit — se pune de-odată în mișcare. Ea în puterea nopții, dând drumul pe horn unui fum alburii și des. Apoi va norul întreg începe să tremure și la spațele lui se produce un zgomot ciudat.

Încă câte-va clipe și vaporul plutește. Ca și cum ar fi fost atrașt de o forță irezistibilă, revoluționarii urmăriră vaporul până la ultimul punct al digului mereu influențat de lumina portocalie, care nu-l slăbea cu nici un chip.

Când ajunseră la capul digului ei se opriră.

Aci începură să trimită calde salutări în cari se amestecau din nou discursuri republicane și imprecțiuni la vre-o sfântă fecioară.

Apoi rămaseră de o dată în nemișcare urmărind cu ochii vaporul, care străbate valurile și s'adâncea în infinitul albastru al apei.

«Săpați! murmură Max.

— Stingeți tuburile, porunci Mona.

Tovarășii ei se supuseră. E înapoiară proiectoarele cari le ajutase să treacă de portul Odesa! Acum va așeza din nou tuburile la locurile respective și apoi va cădea în acea nebulie dulce, contemplativă, din care nu ese de cât pentru a sugestiona pe cei cari o înconjoară. Această halucinație ea o produce prin lumină, prin sagagitatea minții ei de îndată ce aplică razele de lumină.

La același lucru se gândesc și tovarășii ei. Iși spun aceasta printr'o privire melancolică, ca e și-o schimbă reciproc.

De departe, din partea farului, care îl ghicești prin sutele de lumini mari și mici cari le proiectează în depărtare, se aud fel de fel de zgomote, cari alunecă pe valuri până la urechile pasagerilor.

(Va urma)

O vizită periculoasă

Îmi pusei în gând să ved pe bunicul meu. Vizitiul înhamă caii și pe la patru eram plecați. Satul în care locuia bătrânul meu, nu era mai depărtat de 10 kilometri, și eu credeam că în mai puțin de o oră să aud acel «bun sositi!» caracteristic lui.

Caii porniră în galop, sania alunecă, când într-o parte când într-alta și în curând ajunsei în vârful dealului de la marginea satului.

Cerul — la început — senin, se cam întuneca acum, și fulgi mari de zăpadă veneau să acopere pământul.

Dar peste o jumătate oră, ninsoarea încetă și cerul se însenină iarăși.

Soarele era aproape să sfințească și noi ne continuam liniștit drumul. De odată însă, niște strigăte puternice ne întoarse privirile în direcția din care veneau. La câte-va sute de pași înaintea noastră, o ceată de oameni alerga spre noi, strigând cât le lua gura. Erau niște țigani «zavragii», cum li se zice pe la noi. Vizitiul opri caii. Ei însă se apropiară din ce în ce.

Sdrențeroși, aprcape desculți, negri și urâți, cu părul netăiat și în neorânduială, fie-care înarmat cu câte ceva, veneau spre noi, alergând fie-care cât putea, strigându-ne tot odată «să stăm».

Câte-va minute numai, și distanța nu era mai mare de 100—150 pași. Un glonț îmi vijii pe la ureche. Nici nu mi dădusem bine seama de unde venea, și alte 10—12 țevi de foc erau îndreptate spre noi.

O pușcă, foc central, cu două țevi, zăcea lângă mine în sanie. Eu însă rămăsesem împetrit.

Vizitiul, probabil, întorsese caii, căci o groznică larmă de injurături, urmată de un potop de gloanțe și ciomege căută să ne prindă, în vreme ce noi zburam ca vântul spre casă.

Soarele sfințise și întunerecul se lăsase pe pământ.

De atâta goană, caii, îndată ce coborârăm dealul și intrară în sat, stătură cu desăvârșire. Nu mai puteau face un singur pas, par'că voiau să cadă în ham.

În fine, cu chiul cu val, ajunserăm acasă. Toți ai casei se mirau de sosirea noastră așa de repede, și mai cu seamă după ce povestirăm cele întâmplăte, cele ce pătiserăm de la ceata vestitului șef de bandă țigănească N. C.... care cu câști-va ani mai înainte făptuise o mulțime de omoruri prin părțile locului.

A doua zi, nici nu răsărise soarele și aproape tot satul fu în picioare. O ade-vărată poteră, de vre-o 150—200 oameni se organiză. Primarul și șeful de garnizoană erau în fruntea ei.

Pădurile învecinate fură străbătute până în fundul celor mai prăpăstioase, celor mai periculoase văi.

Zadarnic însă. Vestitul bandit cunoștea destul de bine aceste locuri, iar la caz de nevoie, știa el — mai bine ca ori care altul — unde trebuie să se ascundă, ca să nu-l găsească, nici o întreagă armată.

Trajan

Un sat indian luat cu asalt de către maimuțe

La două-spre-zece mile spre nord de Calcuta se găsește un mic sat, Bengalh; el n'are de cât vre-o 100 de căsuțe așezate pe două linii paralele și despărțite printr'un mic râuleț care isvorăște din munții Hougly și merge să se piară într'una din ramurile marelui fluviu. Lanțul Hougly se apleacă treptat către golful de Bengal, el nu mai e format de cât din niște coline acoperite cu păduri nepătrunse, în dreptul satului Bengalh. În 14 Septembrie pe la trei ore după amiază, două indieni lucrau într'un câmp de porumb în apropierea satului; ei auziră un zgomot la gâ ei în mijlocul erburilor celor mari, dar nu-l băgară în seamă.

Puțin câte puțin zgomotul se apropie, erburile se dădură la o parte și 4 maimuțe mari îi ridicară cu repeziciunea uneii săgeți pe ramurile unui din marii pomi ai pădurii; ei nu remaseră acolo mult timp. Maimuțele îi alungară după ce îi priviră schimonosindu-se.

Indienii se treziră la picioarele arborului fără să știe cum, și alergară în sat, toată lumea eși din bordee, dar o ceată de maimuțe mari se repezi în același timp din pădure și se aruncă asupra acestor nenorociți; femeii și copiii fură maltratați într'un mod crud, indienii o luară la fugă și se refugiară pe colina care domină satul. Frica, superstițiunea, contribuieră probabil mult la înfrânge-

rea lor. Noaptea veni, ei auzeau strigătele maimuțelor care alergau printre bordeele lor; apoi o lumină roșatică colora cerul, bordeele de pe malul drept al râulețului erau în flacări, incendiul goni pe învingători, înspăimântați de flacări, maimuțele se refugiară în pădure scoțând urlete îngrozitoare; el distruseră

și jefuiseră totul. A doua zi niște ofițeri englezi veniră să viziteze satul; ei se îndreptară bine armați spre pădure și nu putură să recunoască de cât urmele acestor ciudați jefuitori. Indienii înspăimântați, emigrară spre a se apropia de Calcuta.

O. L.

Coarnele unei „Ovis ammon” au o lungime mai mare de un metru

PRIN DEȘERTUL MONGOLIEI

Un vechi furnicar de barbari

Marele deșert al Mongoliei este unul din colțurile de pământ cele mai de temut și cele mai pline de aventură. Sunt foarte rari însă călătorii care îndrăznesc să se aventureze în aceste locuri periculoase.

În ținutul Mongoliei se face vânatoare tot așa de multă ca și brigandaj și alăturea de vânător poți să vezi în tot d'a-una și pe brigandul cu ochii furioși și cu arme gata să lovească. Deșertul Mongoliei se întinde între Siberia meridională d'oparte și China septentrională și Tibet de altă parte. La vest acest imens ținut se infundă în spre Turkestan, Afganistan și India.

Din acest ținut au pornit formidabilele horde barbare care la sfârșitul antichității împinseră pe barbarii Goți în Imperiul Roman și aduseră și pe groaznicul Attila. Din această familie mongolică făceau parte: Hunii, Avarii, Ungurii și Turcii.

D'aci a venit Gengis-Khan și Tamerlan. Tot de aci a venit și teribilul Tătar, care a copleșit imperiul sfânt al Chinei răsturnând dinastia națională.

Mulți din acești mongoli azi au devenit niște agricultori și niște păstori admirabili. În inima deșertului însă nu se găsesc de cât bande înfricoșătoare de hoți.

Un sportsman explorator

Pericolele Mongoliei fură sfruntate în primăvara anului 1906 de savantul și curajosul olandez M. Hobhuys. El străbătu Mongolia, și această excursiune poate fi comparată cu cea a d-lui Stanley, căci deșertul Mongoliei e și mai mare și mai de temut ca acel al Congo-ului.

D. Hobhuys nu era numai un savant ci și un pasionat vânător și aceasta îl făcu să facă o călătorie de 900 de leghe.

Plecarea din Kalgan

Pe când era la nord de Patchili, savantul făcu cunoștință cu trei tătari, care cunoșteau la perfecție mai toate dialectele locale. Unul din ei, Chingan, fusese chiar până la Kirghizii a căror limbă o cunoștea de asemenea.

La Kalgan mai întâlni alți douăzeci de tătari cu trei-zece de cămile cu proviziuni și arme.

Expediția continuă drumul început; trecură prin Koukon-Khoto, apoi de-a lungul țărmului Hoang-Ho, apoi masivul In-Char și ajunseră în fine în marele deșert.

Ajunși aci M. Hobhuys nu păstră pentru el de cât pe cei trei tătari și zece cămile.

În deșert

Timp de două săptămâni ei rătăciră

prin deșert neîntâlnind decât câți-va indivizi suspecti și câte-va antilope.

Vânătoria nu prea mergea de minune pentru un moment; căzuseră un cuadruped cu coarne mari asemănător cu o pisică sălbatică cu totul necunoscută și trei vulturi.

Fiind că poposiseră lângă o apă, ceea ce vinaseră și cu ceva pește prins, le fu de ajuns ca mâncare; mai ales că mai aveau ceva și din proviziunile luate la Kalgan.

De ce înaintau, cu atât pustiul era și mai teribil.

Planul lui era să treacă câmpia care se întinde între munții In-Chan și Marele Altai și să ajungă la munții Dzungaric de unde începe Asia Rusească.

După o lună erau în câmpia Alachan.

O spaimă în timpul nopții.— Ursul

Poposiseră lângă un riu limpede. Cămilele erau vesele că găsiseră apă. În timpul nopții fură dintr-o dată treziți de un muget îngrozitor și de un foc de armă.

— Briganzii! strigă M. Hobhuys luând arma.

Se înșelase. Cel care venea era un urs coborât din munți și arma fusese descărcată de Cingan.

Ursul mirosise carne de cămile și de aceea coborise din munți; însă n'avu noroc săracul de cât de o cămilă, căci focul lui Chingan îl izbi drept în piept trântindu-l la pământ. Un alt tătar trase alt foc zdrobindu-l creierii.

Era unul din acei urși frumoși numiți «ursus isa bellis». Din excelența carne a ursului se făcu o mâncare delicioasă, iar restul cărnei fu afumată și păstrată pentru mai târziu.

Cum plecară în urma lor se coborî o ceață întreagă de vulturi, care căzu pe ceea-ce rămăsese din urs și din cămila sfîșiată.

Musulmani și Budiști

Cu cât înaintau mai departe cu atâtea observați că budiștii se amestecau cu musulmanii. Ei ajunseră lângă un lac imens unde vinară o mulțime de rațe sălbatice.

Ajunși la un sat M. Hobhuys recrută 15 călăreți pentru el și mai cumpără pe d'asupra încă șase cai, ca să ducă cele necesare expediției.

Briganzii

Făcuseră foarte bine că măriseră trupa căci a doua noapte fură atacați de o bandă de briganzi călări. S'a născut o luptă teribilă în care gloanțele șuerau mereu.

Urmărirea a continuat încă cinci nopți consecutive. Din aceste lupte au căzut trei briganzi și au rămas răniți grav doi înși din ceata lui Hobhuys.

Caravana se grăbi să părăsească acea regiune periculoasă.

Restul drumului l-au făcut în liniște până la riul fără nume care se varsă în Sogok-Nor.

Ovis ammon.-Sfârșitul călătoriei

Restul călătoriei n'a avut nimic important de cât niște vânători de «Ovis ammon» (capre sălbatice cu coarnele foarte mari). La est de Khami au împușcat vre-o două-spre-zece din aceste capre. Un corn al acestor animale avea o lungime de 1 metru și 18 centimetri.

Vânătoarea acestor capre este foarte grea din cauză că ele simt imediat prezența omului și se fac nevăzute.

El se mulțame—din cauza dificultăților care prezintă — să aducă numai coarnele enorme ale acestor animale ca un fel de trofeu.

La Khami, M. Hobhuyș cu al lui găsiră o caravană rusă care se întorcea la Semiretgedie. El concedia parte din omenii lui, iar cu restul se întoarse la Semiretgedie.

Ziarele englezești au anunțat că M. Hobhuyș prepară o excursiune și mai teribilă.

să se suiească, așa în cât și cel mai zdravăn stomac ar fi suferit. Totor ajunsese la convingerea că de data asta erau cu totul în largul apei.

Pe bord erau opt inși în care numărăm și pe cărmaci și pe mister Dick. Echipagiul și șeful său se odihniră și se ospătară. Nu vorbea mai nimeni. După fie-care îmbucătură ei turnau cu lăcomie vinul cel întăritor pe gât, fără ca nimeni dintre ei să se mai gândească la bietul Totor.

Celebral pungaș rămase întins d'o parte ca un animal. Distanța între el și mister Dick era cam de un metru și ceva și Dick nu-l mai slăbea de fel cu privirea lui scrutătoare.

Totor abia mai putea să respire în starea în care era. Acum el îndura mai mult ca ori și când chinurile foamei și ale setei și întințurile îi zdrobise cu totul mâinile și picioarele. El își puse în joc tot o goliul lui, ca să nu scoată nici cea mai mică văitătură și își zise apoi:

«Unde dracu mă duc? Ce supliciul demn de o Piele Roșie, ce rafinărie de cruzime vor ei să mai nască peștii pentru mine?»

«Să așteptăm însă până una alta și să nu ne turburăm sângele!»

Această goană d'a lungul nemărginitei ape ținu până în seară.

Noapte cu misteriosul ei întuneric veni din nou.

Trecuse două ore de la apusul soarelui și șalupa începu să-și micșoreze din ce în ce repeziciunea alunecășului ei. D'o-dată ea trase în spre țărm și se opri. Dupe ce se aprinseră câte-va lumini, Totor fu ridicat pe brațe și depus pe țărm. În același timp câte-va obiecte grele și necunoscute lui Totor fură debarcate și ele. Terminându-se toată această operație Totor e ridicat din nou și luat apoi pe brațe spre marea lui mirare, căci nu înțelegea nimic din rostul opririi șalupei, debarcării obiectelor, precum și debarcării lui. Atmosfera nu mai era tot așa de caldă și uscată ca înainte. Un vânt rece și umed începu să bată din toate colțurile.

«A! iată o cavernă, gândi în sine, a lui Totor. Nu cum-va o fi caverna lui Ali-Baba cu cei patru-zeci și ceva de hoști ai ei?»

Poate că o fi ceva și mai teribil ca aceea? Ori-cum ar fi, ved că e lungă, largă, înaltă și cu un pământ uscat și tare, care țipă sub ghetele greoaie ale celor care îl conduceau.

Ei parcurseră ast-fel vre-o două-sute de metri.

Totor fu apoi depus la pământ cu un felinar alături de el.

Mister Dick se apropi de victima sa în timp ce oamenii lui se îndepărtează tăcut, ca niște valuri ai călăului.

Mister Dick privește cu răceală pe prizonierul său, care gândea în sine:

«La ce o fi visând acest monstru, a-

ARCHIPELAGUL MONȘTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

Dar dacă cu mâinile, cu picioarele și și chiar cu corpul întreg nu mai puteau face nici o mișcare, asta nu însemnează că nici cu gura, cu limba nu vor mai putea face nimic. Limba n'a putut să-i fie legată și el începu să uzeze în așa chip de ea în cât își da de gândit lucruri ciudate la acest pungaș de forță.

Ne mai putând să-l injure în față pe mister Dick, cum făcuse mai adineaură, el începu să cânte spre marea mirare a celor care îl conduceau, nici ei nu știe unde. Această transportare în patrie îi amintea — prin analogie — cântecul învingătorului Malplagnet, ilustrul Malborough, și, cu o voce ascuțită începu cupletul:

Il văzu coborât în pământ
Miron-ton, miron-ton, mi on-taine.

De patru ofițeri.

Apoi, prinzându-și verva prin acest cântec și bătându-și joc de bandiți, bătându-și joc de tot și toate, continuă cântecul început până ce se pomeni trântit într'un beciu întunecos în urma căruia se închise scârțâind o ușă.

Orele treceau cu greutate. Totor e apucat de foame și de sete, dar rabdă.

Culcat pe spate, fără lumină, fără aer, el îndură toate durerile morale și fizice fără a scoate vre-un sunet. Totuși păstrează speranța omului care știe că nu poate fi învins de nimeni, se gândește la tatăl lui și zice:

«Tata ar fi acum pe deplin mulțumit de mine!»

În fine, ușa se deschise. Niște brațe brutale apucară din nou pe Totor, îl ridicară în sus și îl duseră.

Afară e o noapte neagră și nori negri fug de colo până colo.

Cortegiul străbate mai întâi un petec

de pământ, apoi o scară, care venea drept în jos. Și începură coborâșul.. și coborâșul!.. D'o-dată apa, apa mare cu sgomotele ei, cu valurile ei, cu vântul ei se întășișă înaintea lor.

Oamenii înaintază în apă cu Totor pe umerii lor. Ei se îndreaptă în spre o lumină care danțază la suprafața apei. În curând ei ajunseră la acea lumină.

«Uite! zise Totor, șalupa cu vaporii.

— Tăcere! s'aude o voce tunătoare.

— Nu vreau! răspunse extraordinarul pungaș.

Vocea—în care el recunoscu vocea lui mister Dick — răspunse:

«Aide! legați pe turbatul ăsta!»

Apoi imediat:

«Imbarcarea!.. Gata?.. mai lipsește cine-va?..

— Toți sunt prezenți!

— Bône!.. go ahead!.. Se auzi d'o-dată zgometul unor înturși apoi pufăitul vaporilor de apă, pe urmă un sgomot mai mare, și în fine, sunetele cadente ale helicii pusă în mișcare de vaporii. Vaporășul fugi cu repeziciunea unei păsări aquatice.

Această cursă nebună în întunericul puternic al nopții dură până aproape de zorii zilei. În spre dimineață șalupa fu oprită pentru un moment, ca să se încarce niște lucruri de care Totor nu-și putu da seama. După această operație cursa nebună începu din nou.

În fine, sosi și ziua cu lumina ei puternică și cu căldura ei tropicală. Dar temperatura rămase totuși suportabilă, grație pânzei de d'asupra șalupei și repeziciunii cu care pluteau.

În timpul nopții drumul era calm ca și cum ar fi alunecat pe un râu. De la o vreme însă lucrurile se schimbă cu totul. Șalupa începu să se miște, să sară,

cest călău? Cam la ce tortură grozavă are de gând să mă supue?»

Cu o mișcare simplă și cu mult calm, Dick scoate călușul din gura lui Totor și apoi taie legăturile, cari îl puneau în imposibilitate de a 'și mișca brațele și picioarele.

În momentul în care pungașul văzu cuțitul cu care i se tăia legăturile de la membre, gândul unei chinuri rafinate cu cuțitul îi străbătu mintea. Se înșelase însă! Mister Dick se mulțumi numai să-i desfacă legăturile, așa ca Totor să 'și poată mișca cu ușurință mâinile și picioarele lui.

Oamenii lui Dick se înăpriează împovărați de obiectele cari fuseseră date jos din șalupă. Unul din ei ducea cu el un burduf așa de voluminos, că ar fi putut încăpea în el vre-o două-zeci de litri.

Mister Dick îl apucă repede, îl desfăcu și îi puse canca a la gura lui Totor. O apăsare ușoară făcută în partea cea laltă, făcu ca o apă curată și bine-făcătoare să curgă în gura cea însetată până la chin a ștrengarului.

Mirat și ne mai știind ce să creadă de toate astea, Totor începu să bea și grăba care o puneă în această operație arăta în de ajuns ce suferise până atunci din cauza setei.

Apoi când setea cea teribilă îi fu liniștită, Totor—care era în același timp și un om foarte politicos—zise lui mister Dick:

«Mersi!»

Acesta însă—a căruia generozitate nu prea mirosea a bine—începu să râdă într'un chip cu totul diabolic. Dupe asta adause:

«Da... băiatul meu! foarte bine faci, mulțumește-mi! căci eu sunt de o bună-tate îngerească și merit unul din premiile virtuții.

«Iată! mulțumește-mi din nou! iată proviziuni... biscuiți, șuncă, cutii cu conserve unde vei găsi carne și legume... iată și apă și unt-de-lemn, ca să te poți lumina multă vreme... multă vreme!»

«Ha! ce zici de pirtarea asta a mea față de tine care m'ai bătut și mi-ai făcut să-mi sară dinți dintr'o singură lovitură?»

O voce de bas întrerupse d'odată monologul lui mister Dick.

«Stăpâne, zise unul din tovarășii banditului, totul e gata... Stâncile s'au scos, molozul e preparat și cimentul e minnat... asemenea și cartușele cu dinamită sunt așezate și cu capsele bine fixate...

— Bine! începeți să zidiți și băgați de seamă să lăsați un loc de trecere pentru mine...

Vă rog însă să faceți ceva repede și solid.

— Să zidească... zise cu jumătate de voce Totor... să zidească ce?

— Un zid, dragul meu! un zid care nu se va mai distruge în veci, zise mister Dick. Un zid care va fi făcut din stânci legate cu var hidrolic și cu ci-

ment și care zid va închide pentru vecie această cavernă!

— Vreți să mă îngropați de viu! strigă Totor cu vocea aproape sugrumată.

— Singur o spuseși, dragul meu!

Și pentru mai multă precauțiune, pentru ca această grotă unde vei descinde tu, să rămâie pentru totdeauna închisă lumii soarelui, voi pune să astupe după eșirea mea cele mai mici găuri așa ca tu să te poți odihni în tihnă zile și nopți d'a rândul fără ca lumina și căldura soarelui să te poată deranja cum-va.

— Mister Dick! ești mai crud ca o fiară!

— Da! d'o sută de ori mai crud! bestia furioasă nu se pricepe—ca mine—să 'și destileze picătura cu picătură răzburarea ei și să savureze în urmă încet, încet tot ceea-ce a născocit mai diabolic!

«Oh! de mult m'am gândit la toate! mai întâi această cavernă este izolată de tot. Zidurile ei sunt formate din blocuri enorme de piatră așa că nimeni nu va auzi țipetele tale! Afară de asta ea nu mai poate avea nici o eșire, căci cea-laltă extremitate se pierde în niște adâncimi vertiginoase în mijocul valurilor și a stâncilor din fundul apelor!»

În timpul în care banditul vorbea astfel cu vocea lui uscată și privind chiorăș pe nenorocitul lui prizonier pus în imposibilitate d'a se apăra, niște sgomote s'auziră d'odată la spatele lor.

Erau lovituri de metal cari cădeau pe granit, erau scârțâituri de clește mare care apucă, erau sgomote de mistrie, era tencuială care se ridica mereu, era în fine zidul de vecie, momentul care trebuia să închidă de viu pe nefericitul Totor.

Mister Dick se întrerupse pentru un moment, examină progresele sinistre zidiri care se ridica, dădu din cap cu un aer satisfăcut și răspunse:

«Și ca să simți mai multă vreme senzația singurătății și a așteptării zadarnice, și ca să cunoști culmea desperării și să vezi încetul cu încetul ceea-ce te așteaptă, m'am hotărât să 'și las aci și lucruri de mâncare și apă de băut și chiar și alte băuturi.

«Ai provizii pentru cinci-spre-zece zile aproape.

Mai târziu vei aprecia dacă rafineria asta—al căreia autor sunt eu—este sau nu de vre-o importanță.

«Îți vei prelungi aci existența ta mizerabilă economisind îmbucătură cu îmbucătură și picătură cu picătură de apă.

Va ajunge un timp când vei fi silit să numeri minutele care reprezintă îmbucăturile și picăturile de apă rămase... minute groaznice.... minutele morții care vine... fără milă, fără cruțare, cu fața ei hâdă și cu coasa ei întoarsă.... care vine să te ia pe tine în floarea virstei.

«Am mai întrebuit supliciu! asta E ceva groaznic, nemișcat pomenit!»

«Nu-mi mai pierd vremea să 'și descriu detaliat senzație cu senzație, căci în curând le vei simți tu singur... Eu te voi părăsi în curând... și voi face să se astupe și singurul orificiu, care te mai leagă pentru un moment cu lumea exterioară.»

Tot vorbind așa mizerabilul bandit—mănat de ura lui oarbă—se apropie de Totor. El se pleacă d'asupra lui, îl devorează cu ochii lui căinoși și caută să vadă dacă nu poate citi pe figura-i expresivă urma vreunei frici, semnele emoțiunii grave, ale teroarei.

În contra ori și cărei așteptări fața lui Totor rămase cu totul impasibilă și nici un mușchiu de pe ea nu indica semnul vreunei emoții oare-care. Totor rotește ochii lui cenuși pe figura lui Dick, care e luminată complet din cauza felinarului, ce-l ține în mână—și îi spune c'o voce simplă și calmă:

«Mister Dick, văd eu că vreți să mă bagți în draci cu totul, să mă faceți să intre groaza în mine cu totul, ei bine! te înșeli amar! prea puțin îmi pasă de tot ce orânduiești pentru mine!

«Și afară de asta mi-e și scârbă de modul cum te porți, acum când mă ai în mâinile tale.

«Ca să-ți arăt o probă a scârbei mele iată!... Și adunând cu limba tot scuipatul care-l avea în gură, îl svârli în obrazul lui Dick:

«Iată și rămasul meu bun care-l i-ai de la tine; cred că n'ai să-l uiți curând, nu-ți așa?»

Ca și cum nu s'ar fi petrecut nimic, dar absolut nimic, banditul Dick nu făcu nici un gest, ci se sculă cu totul palid în urma acestei ultime insulte.

Desperând să mai poată izbuti să sdruncine acest temperament de fier, el zise:

«Ma stre Totor, ești unul din cei mai mândrii pungași și această mandrie a ta te face cu atât mai demn de pedeapsa care ți-o dau.

«Da, da nu te voi putea uita curând Totor.

— Stăpâne, totu-i gata! zise vocea groasă a omului care conducea lucrările la astuparea peșterii. Zidul e în picioare și am lăsat numai un singur loc pe unde vei trece d ta.

— Bine! Adio, stăpâne Totor!

— «La revedere», mister Dick!

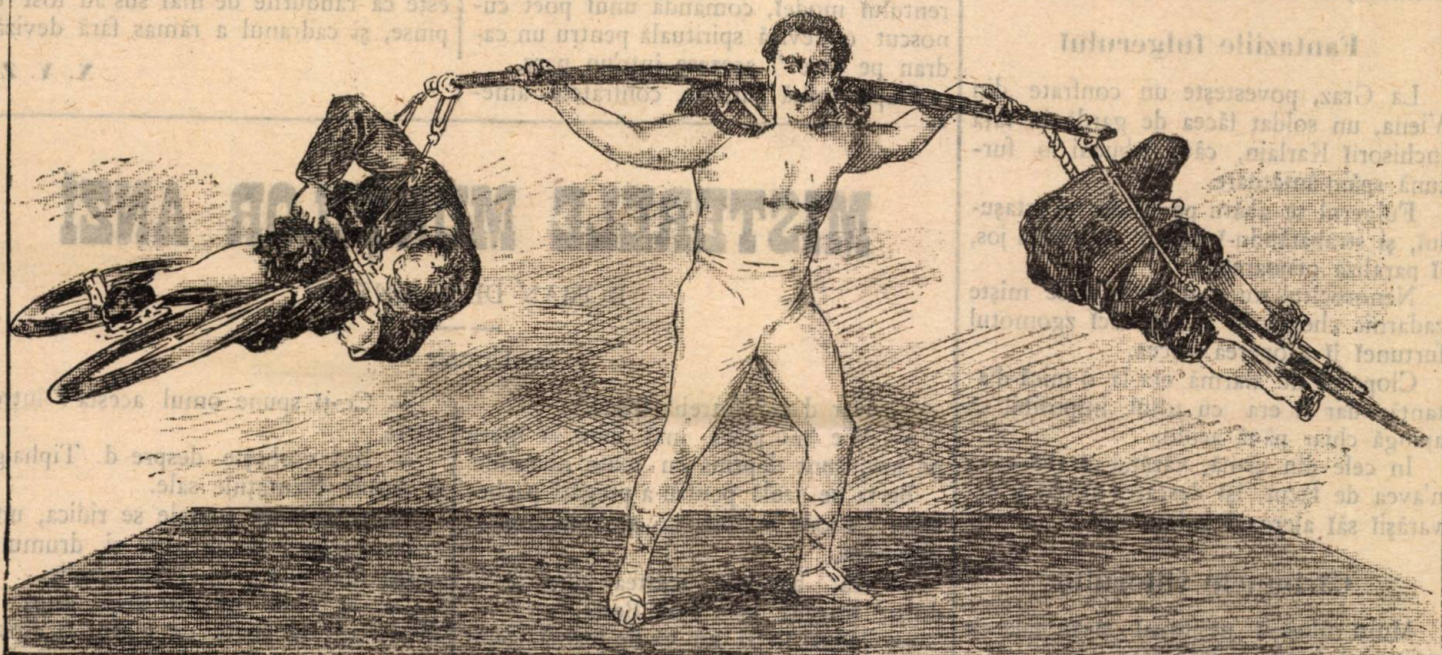
— Nu, nu! adio! căci sunt într'adevăr locuri din acelea de unde nu mai poți veni nici odată înapoi!... nici odată!

Banditul se furișează prin mica deschidere lăsată anume în zidul ridicat din stânci, var hidrolic și ciment și zice:

«Astupați gaura asta bine de tot!»

(Va urma)

Un hercule modern

Cicliștii se învârtesc cu toată viteza în jurul acestui pivot viu.

DIVERSE

Mărturisirile unui antiquar

Tiara din Saitafarnes este încă prezentă în memoria multor francezi. În adevăr, care contribuabil francez nu se simte mândru că și-a dat și dânsul o-bolul, pentru a îmbogăți muzeul de la Luvru cu această piesă unică?

Cu toate acestea, se putea spune că marile muzee din Europa și din America n'aveau nimic de învidiat, de vreme ce — după câte se spune — posedau și ele piese tot așa de unice.

Un fost taxidermist al muzeului din Berlin, actualmente stabilit la Los Angeles (California), a mărturisit că cea mai mare parte a mumiilor egiptene, care ocupă locuri de onoare în cele mai faimoase colecții, sunt fabricate de dînsul.

El afirmă chiar, că o șea și un centiron care au fost vândute ca aparținând lui Napoleon I, muzeului din Paris, sunt fabricate de dînsul.

Cât despre pergamentele antice, scrise cu caractere ebraice sau sînscrise, pe care le-a vândut cu sume fabuloase, acestea nu se mai numără!

Ce surprindere plăcută pentru colecționari!

O mică revoltă pentru cărți poștale ilustrate

Aceste mici foițe de carton pe care

contemporanii le colecționează cu atâta înverșunare, și care au dat loc în toate țările civilizate, unei mici industrii, destul de prosperă, au fost cauza unei rescoale în capitala Mikadului.

Pentru a stimula patriotismul mulțimei, guvernul japonez a emis mai multe serii de cărți poștale ale cărora ilustrații reprezintă principalele episoade ale războiului ruso-japonez, sau ceremoniile religioase celebrate în onoarea soldaților căzuți pe câmpul de bătăe.

În ziua în care aceste cărți poștale fură puse în vânzare, o mulțime imensă asediă bioururile poștei. În două trei ore se făcu un șirag lung de mai mulți kilometri.

La unul dintre bioururi, populația își pierdu răbdarea, și biurul fu luat pe sus. Ferestrele, ușile, zidurile fură sparte.

Mulțimea nu putu fi împrăștiată de cât după intervenția forței armate.

Se poate spune deci, cu drept cuvânt, că japonezii sunt cei mai arzători colecționari de cărți poștale ilustrate!

Japonezii în Mandciuria

După o statistică dresată în timpul din urmă de guvernul japonez, în archipelag, se numără 28 milioane de țărani sau cultivatori ai pământului, din o populație de 40 milioane de suflete.

Proporția aceasta ne arată că Japonia este o țară esențialmente agricolă, cu

toate că evenimentele din timpurile mai nouă păreau a ne-o prezenta într'o altă lumină.

Trebue să amintim că solul Japoniei este cât se poate de ingrat; terenurile favorabile culturii nu cuprind de cât a-bia a șeasa parte din întregul teritoriu.

Așa stând lucrurile, se poate lesne înțelege de ce japonezii au ținut cu orice chip să pue mâna pe Coreia și să își asigure mână liberă în Mandciuria, care de acum înainte, prin torța lucrurilor, va deveni japoneză.

Emigranții japonezi se stabilesc acolo în fie-care lună, într'un număr considerabil.

S'au constituit companii puternice pentru exploatarea bogatelor câmpii mandciuriene. S'au construit mori și întreaga țară a fost transformată.

Dominația japoneză se întinde!

O floare scumpă

La o ultimă expoziție de flori din Londra, un cultivator expunea o nouă specie de orchidee, până atunci unică în felul ei.

Un colecționar bogat i-a oferit zece mii de lei pentru această orchidee.

Dar cultivatorul n'a vrut să vândă planta.

S'ar putea crede că omul acela spera să primească într'o zi o sumă mai mare. Nu e nici de cum așa; peste câte-va

zile s'a prezentat un alt amator, oferindu-i 13,000 de lei pentru floare.

Cultivatorul a refuzat cu încăpăținare spunând că nu i se putea plăti cu nici o sumă de bani mândria de a poseda o orchidee, care era unică în lume!

Fantaziile fulgerului

La Graz, povestește un confrate din Viena, un soldat făcea de gardă în fața închisorii Karlain, când izbucni o furtună spaimântătoare.

Fulgerul se abătu pe baioneta ostașului, și străbătându-l corpul de sus în jos, îi paraliză picioarele.

Nenorocitul nu mai putea să se miște zadarnic chemă în ajutor, căci zgomotul furtunei îi acoperea vocea.

Clopotul de alarmă era la o mică distanță, dar îi era cu totul imposibil să ajungă chiar până acolo.

În cele din urmă, văzând că altă-ceva n'avea de făcut, își descarcă arma, și tovarășii săi alergară îndată.

Cărbunele viitorului

Mulți filosofi pesimiști și-au pus cu oare-care îngrijire întrebarea:

«Ce s'ar face civilizația noastră occidentală, dacă cărbunul ar lipsi?»

Este sigur că viața chinezilor sau aceea a americanilor de sud ar fi foarte puțin modificată, în ziua când o asemenea ipoteză ar deveni realitate.

Nu tot ast-fel s'ar petrece lucrurile cu Europa și cu Statele-Unite, unde cărbunele de pământ a devenit aproape tot atât de necesar ca și pâinea.

Ne-am vedea târâți din nou spre starea din timpurile preistorice.

Iată o știre de natură să asigure cele mai neliniștite spirite:

Un savant din Pennsylvania, d. Daniel Dracibangh, autor a numeroase invenții, care revindea chiar invenția telefonului, a descoperit împreună cu doctorul B. Gamble, un mijloc artificial de preparare a cărbunelui.

Procedeul său este păstrat până acum în cel mai mare secret.

Noul cărbune este mult mai ușor decât cel natural, fapt care prezintă un avantaj enorm pentru transport. Rămâne de știut dacă are aceleași proprietăți. În orice caz este o invenție asupra căreia sperăm a reveni mai pe larg.

O reflexiune nepotrivită

Se spune că vechile cadrane solare, care erau atât de răspândite, înainte de introducerea actualelor ceasornice, vor mai avea din nou timpuri de glorie.

În America mulți proprietari au început a așeza a-emea cadrane solare prin parcuri, întrebându-se bine înțeles, artiști abili, care se sileau pe cât puteau să dea o formă și un interes nou acestor lucruri vechi.

S'a creat chiar o nouă școală de poeți

care se ia la întrecere pentru compunerea stanțelor care urmează a fi gravate pe pedestalul cadranelor.

În această privință, se povestește următoarea anecdotă:

Un milionar din Filadelfia, cedând curentului modei, comandă unui poet cunoscut o deviză spirituală pentru un cadran pe care l' așezase într'un parc.

După multă gândire, confratele ame-

rican propuse următoarea deviză, plină de o înaltă filosofie:

«Eu voi însemna ultima oară a multor oameni și poate chiar pe a ta».

Tutuirea să fi fost pricina? Sau poate amenințarea cuprinsă în deviză? Faptul este că rândurile de mai sus au fost respinse, și cadranul a rămas fără deviză...

X. Y. Z.

MISTERELE MUNȚILOR ANZI

ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

— Dar d-ta? întrebă Berta.

— M'e mi place mai bine să merg pe jos; sunt deprins cu toate oboselile.

Berta se sculă pentru a pregăti pachetele; Lebont o ajută, cu amabilitatea sa obișnuită.

— Dar bagajele acestea cine le va duce? întrebă de-o dată Berta.

— Măgarul. Să nu vă fie teamă. Sunt niște animale foarte viguroase.

Indianul întârzie cam mult. Lebont eși în calea lui. Se preumblă de-a lungul șanțului și crezu că l vede pe indian convorbind cu un alt individ.

— Vorbea cu cine-va? îl întrebă dânsul când se reîntoarce.

— Eu?... Nu!.. răspunse indila, fără să șovăiască.

— Mi s'a părut că mai zăresc pe cine-va.

— Te ai înșelat.

— Bine! Vom pleca mâine în zorii zilei. Mai avem însă vre-o câte-va ore de odihnă. Să ne reîntoarcem.

Înainte de a se lumina de ziua, Lebont și indianul așezară pachetele pe spatele măgarilor. Ziua care avea să se ivească, părea a fi frumoasă.

Lebont se duse să-și deștepte tovarășii.

Berta prepară în grabă o băutură și mica Simona, care se postase în prag, anunță că timpul e frumos.

Călătorii porniră la drum.

Indianul mergea în frunte. Urma Poiré cu măgarul său. La spatele lui, cele două fete așezate pe cel-lalt măgar, convorbeau.

Lebont termina convoiul.

Când soarele se ridicase la orizont, Salama era lăsată departe, în urmă; mica trupă intrase în deșert.

Urmau miclele șanțuri formate de apele torentelor în trecerea lor furtunoasă.

Lebont obiectă indianului că ar fi fost mai bine să urmeze niște drumuri mai ridicate.

Dar indianul răspunse că dânsul cunoștea bine locurile.

— Ce-ți spune omul acesta? întrebă Berta.

— Îmi vorbește despre d. Tiphaigne și despre plantațiile sale.

Pe măsură ce soarele se ridica, umezeala începea să dispară și drumul se părea mai bun și mai cu veselie.

Pe la orele un-spre-zece după un drum cât se poate de plăcut o dificultate se prezentă, trebuiau să treacă un torent larg.

Operația fu foarte grea. Transportară mai întâi pachetele, unul câte unul. Apoi indianul transportă în brațe pe europeni. Lebont îl urma de aproape, pentru a-l veni în ajutor la nevoie.

Măgarul plin de curaj, trecuseră curentul înot.

Dar acum, trebuiau să aștepte ca părul animalelor să se usuce, hotărâra că în timpul acesta, să cîneze.

Cina aceasta în aer liber, oferea ceva cu totul nou familiei Poiré; li se părea că sunt transformați în eroi de romane.

Nici unul dintre ei nu se gândea la vre-o primejdie; erau încrezători în conducătorul lor.

Berta însăși, care de obicei era foarte serioasă, se simțea cuprinsă de bucuria copilărească și sgomotoasă a surioarei sale.

Se pregăteau acum să așeze din nou pachetele pe spatele măgarilor; mica Simona alergă după animale, care se cam îndepărtaseră puțin.

După un moment, o auziră strigând:

— Veniți să vedeți!... veniți să vedeți!..

Tovarășii săi alergară și o găsiră ținând cu o mână măgarul și cu cealaltă îndreptată în spre pământ.

Ea arăta niște urme de picioare goale, urme care dovedeau că niște indienți trecuseră de curând pe acolo.

Lebont puse întrebări indianului; dar acesta răspunse că nu știa nimica.

— E curios!.. continuă Lebont în dialectul indian; suntem aici în plin deșert, pe unde indienții nu se aventurează nici odată.

Berta care nu înțelegea nici un cuvânt din dialectul indian, spuse că lucrul era foarte natural, de oare-ce pe acolo era drumul în spre Pacific. Nu înțelegea uimirea lui Lebont.

— Nu sunt de loc uimit, d-șoară, răspunse Lebont; am cerut numai indianului să-mi dea câte-va lamuriri în privința obiceiurilor tovarășilor săi.

Plecă înainte.

Lebont nu mai umblase nici odată prin părțile acelea; cu toate acestea, vedea bine, după diferite semne, că urmau direcția adevărată.

Puse întrebări indianului, pentru a ști dacă până în seară aveau să ajungă la un adăpost.

Quielma mergea înainte; imita cântul unor păsări invizibile și părea că se silește să le răspundă.

— Am auzit, spunându-se, zise Lebont, că în deșert nu se găsește nici o vietate.

Ți s'a spus adevărul, răspunse indianul; dar păsările prădătoare străbat în tot d-a-una deșertul, în urma convoiurilor.

Explicația aceasta nu corespundea de loc observațiilor pe care tânărul colon le făcuse în Guatemala.

De aceia, nici nu rămase satisfăcut.

Dânsul ascultă cu atenție cântecul acelor păsări invizibile și se convinse că avea dreptate.

— Dar atunci pentru ce unele din aceste păsări merg înaintea noastră?

Indianul 'și văzu de drum fără să răspundă.

Paul Lebont, alarmat, veni alături de indian și începu să-l examineze pe furis. Dar nu descoperi la dânsul nimic anormal.

Cu toate acestea cu cât înainta mai mult în deșert, se simțea tot mai complex cuprins de neîncredere.

Berta băgă de seamă aerul său îngrijat; tinăra fată îl văzu chiar făcând gestul acelor care găsise în sfârșit o explicație de multă vreme căutată.

— Ce ai, domnule?... întrebă dânsa mirată.

— Nimic! răspunse dânsul supărat.

Ceea ce provocase gestul lui Lebont, era faptul că își adusese dintr-o dată aminte de povestea lui Vermont, de legătura acestuia cu un șef indian.

După un moment de gândire, zise cu voce tare, ca și cum 'și-ar fi vorbit sie însuși:

— Vom vedea îndată dacă mă înșel sau nu.

Și alergă lângă indian:

— Oprește! îi ordonă dânsul cu vocea severă.

— Pentru ce?

— Pentru că vom schimba drumul.

— Să schimbăm drumul? repetă indianul mirat.

— Zadarnic te mai prefaci acum; ți-am ghicit eu gândurile.

Indianul îl măsură de jos pînă sus și răspunse cu ironie:

— Ai ghicit cam prea târziu.

Indrăzneala șefului indian arată colonului că era prea târziu acum pentru a mai încerca să lupte.

Și imposibilitatea în care se vedea de a înlătura catastrofa, îl făcu să rămâne câteva momente mut.

Ne având încotro, se întoarse spre familia Poiré și zise în limba franceză:

— Omul acesta este un laș; ne-a trădat.

Nu este dînsul trimisul d-lui Tiphaigne. Ne-a atras aici pentru a ne face să fim capturați de tribul său.

Berta sări în sus.

— D-ta ne-ai spus de multe ori că indienii sunt niște oameni foarte blânzi și foarte cinstiți.

— Da, dar când îi excită cine-va prin calomnii, devin foarte răi și răzbunători.

— Și cine este acela care a putut să ne calomnieze pe noi? întrebă Poiré, care descălicase la rîndul său.

— Este vărul d-tale, Ludovic Vermont.

— Cum asta? întrebă Berta. Vermont n'a fost nici o dată prin locurile acestea.

— Vermont e aici.

— Cine ți-a spus?

— L'am văzut eu ieri.

La început sârmanii coloni crezură că Lebont înnebunise.

După aceea Berta își aminti că nu vorbiseră nici o dată despre Vermont. De unde ar fi putut să afle Lebont numele acesta?

Din ce în ce mai mirată, tinăra fată adăugă:

— De unde îl cunoști d-ta pe Vermont?

— Noaptea trecută omul acesta mi-a oferit o sumă de bani pentru a vă face să cădeți într-o cursă.

Atunci Lebont plevănți în grabă întreaga afacere a moștenirii.

Se poate lesne ghici ce teribilă zgudătură fu aceasta pentru sârmana familie.

Berta, cu liniștea aceea admirabilă care o caracterizase în tot-d'auna, se întoarse spre Lebont și 'l întrebă:

— De ce nu ne-ai înștiințat mai de mult despre toate acestea?

— Pentru că voiam să vă duc de parte de primejdie, fără să vă mai alarmez în zadar.

Mica Simona începuse să plângă cu voce tare. Poiré se ruga de colon să facă tot ce va putea pentru a 'l scăpa din încercătură.

— Nu ne mai rămâne de făcut de cât un singur lucru, zise Lebont; să încercăm a ne reîntoarce spre oară.

Și adresându-se indianului care rănăsesse nepăsător, îi ordonă să se întoarcă îndărăt.

Dar indianul se împotrivi cu hotărîre.

Lebont scoase un pumnal de la cingătoare și înaintă amenințător spre indian.

Dar acesta scoase la rîndul său o lamă lungă și Lebont fu nevoit să dea îndărăt.

Indianul izbucni într'un hohot de ris; apoi scoase o șuerătură prelungă.

Atunci Lebont, dându-se mereu îndărăt, strigă tovarășilor săi:

— Trădătorul își cheamă frații în ajutor. Dacă voiți scăpa cu viață, vă voi salva și pe d-voastră.

Și dispăru.

Un moment după aceea Poiré și ficle sale auziră două detunături.

— Sârmanul tânăr! gemu Berta; l'au ucis.

— Iată-l!.. Iată-l!.. strigă Simona, zăbind câte-va capete care apăreau de după stușuri.

— D-zeule!.. D-zeule!.. murmură nenorocitul părinte.

— Tată, nu mai tremura așa, murmură Berta cu dulceață; D-zeu ne va apăra.

Executori înconștienți ai complotului urzit de Vermont, apărură din toate părțile.

După ordinul unui șef, cei trei albi tură legați. Mica Simona plângea mereu și unul dintre indieni voi s'o lovească.

Berta își desfăcu mâinile de la spate și cu o energie extraordinară strigă indianului:

— Mizerabile!.. Nu lovi!..

Indianul, hipnotizat de atitudinea superbă a tinerei fete, își opri brațul aproape fără voia lui.

Soarele dispărea cu totul după munte, când indienii sfârșiseră de legat mâinile și picioarele prizonierilor.

Aceștia, judecând că ori-ce rezistență era zadarnică, rămăseseră liniștiți, rezemându-se.

În sfârșit șeful ordonă ca prizonierii să fie urcați pe măgari și convoiul întreg se îndreptă spre satul cel mai apropiat.

CAP. VIII

Indienii

În America centrală indienii quichua, împreună cu aztecii și maya-ii, sunt descendenții popoarelor care se bucurau de o civilizație mare în momentul în care a apărut cuceritorii spanioli. Acest trib era compus din mai multe milioane de oameni înainte de cruzimea călăilor lor și astăzi trăiește răspândit în nord și în centru, în ținutul numit Guatemala.

Tocmai răsărea soarele în momentul în care sosi familia Poiré în satul unde toți indienii își daduseră întâlnire ca să aziste la judecarea captivilor.

Grămada de bordeie se ridica pe vârful unui munte, care într-o parte era tăiat cu totul drept.

Tatăl și fiul fură închiși într'un bordei așezat pe un promontoriu al prăpăstiei. O căraruse mică ducea la această stâncă. Închisoarea victimelor din Vermont ocupa toată platforma suspendată la o înălțime de cinci-zeci de metri.

Era așezată în așa chip în cât împiedica cu totul fuga din închisoare a de-

tinuților. Câte-va santinele formau mai întreaga pază din afară a închisorii.

Mica familie fu lăsată singură în casă, în timp ce cei trei indieni erau la intrarea cărării din marginea satului, la vre-o zece metri distanță. Mica Simona, adormită lângă sora ei încă de la începutul lungului voiaj nocturn, nu se deșteptase încă. Foiré, zdrobit cu totul și fără forțe, se întinse la pământ, într-o stare de prostratie adevărată. Singura care rămase puțin în picioare fu Berta. Ea începu să examineze locul unde era închisă.

Era o colibă mare, conică, cu o deschizătură circulară în vârt, care servea la eșirea fumului din vatră. Aceasta se vedea că nu fusese de mult aprinsă, judecând după lipsa completă de cenușe și cărbuni stinși.

Printre micile deschizături ale stufului, tinăra fată putu distinge un arbore imens, care se lega cu niște rădăcini puternice de marginea piamontoriului și-și arunca ramurile lui d'asupra colibeii.

În cea-laltă parte, la o distanță de o bătaie de pușcă, satul se compunea din căscioare cu pereți de argilă și acoperiți cu frunze și cu sălcii. Bertha văzu în fața caselor femei și copii, care se ocupau cu lucrurile casnice, iar în mijlocul unui loc mai liber niște oameni ridicau o terasă și fixau niște parți. În fundul aceleiași terase, alți oameni se ocupau cu strângerea a trei mari grămezi de lemne și tinăra copilă tresări, înțelegând că oamenii aceștia nu făceau decât să pregătească trei ruguri: pentru tatăl ei, pentru sora ei și pentru ea.

Ea își ascunse capul în mâini și murmură:

«Scumpă mamă, scapă pe tatăl și pe sora mea»!

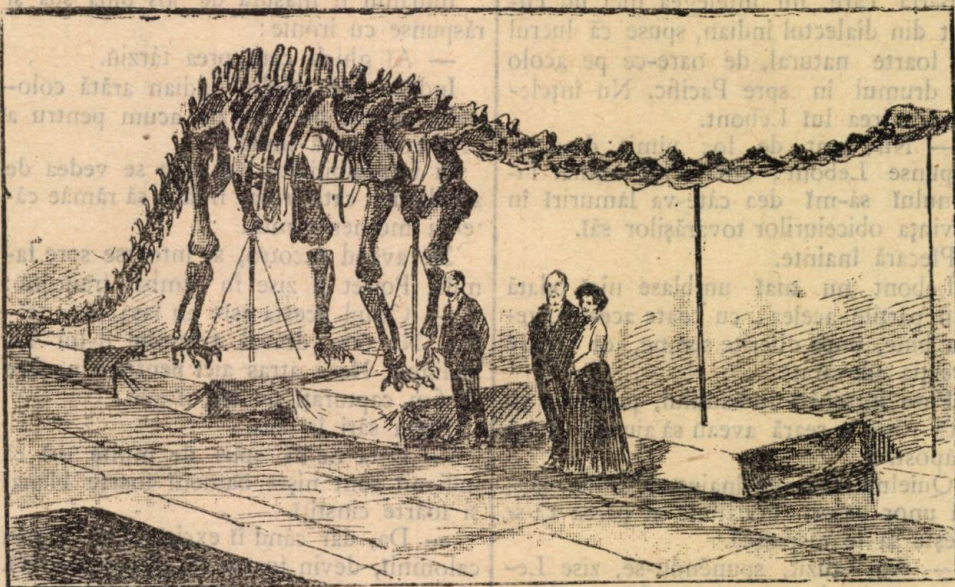
Apoi, de teamă d'a nu fi surprinsă de ai săi, ea se întoarse la loc, se așeză și căzu într-o adâncă meditare. Gândindu-se la tot ceea ce auzise de la tinărul conducător, rămase la convingerea, că indienii nu vor consimți să grațieze pe aceia care îi credeau vinovați de cea mai mare crimă; trădarea.

Ea simți că complotul din Vermont era prea bine urzit pentru ca temericii ei să se mai gândească să d'scute acuzarea. D'aci încolo toate gândurile ei fură concentrate la găsirea mijloacelor d'a salva cu orice chip pe tatăl ei și pe Simona, chiar dacă va trebui să facă aceasta cu prețul vieții ei.

Dar cum? Ea se gândi mult, mult de tot, la acest lucru.

Ea se sculă și examină din nou satul. Numărul locuitorilor se mărise cu mult. Cete noi de indienți soseau pe cărarea din cea-laltă parte. Sosirea lor se făcea cu mult fast: fie-care se înclina și și atingea vârful degetului. După ce toată ceremonia venirii era gata, oaspeții lor le oferea ca mâncare pământ.

(Va urma)

Scheletul reptilei gigante din Munții Stâncoși.

Reptile gigantice

Platourile munților stâncoși din America de nord, aparțin geologiceste epocii secundare. Epoca aceasta este caracterisată prin depozite de gresii și de calcar.

Apa mărilor acoperise mai înainte uscatul, și după retragerea ei, gresiile s'au întărit, pentru a se descompune din nou în urmă, sub puterea acțiunii lente a vânturilor, a căldurii și a umezelii.

În aceste gresii s'au găsit resturile animalelor care trăiau în epoca secundară; erau teribile reptile pe care știința le-a decorat cu titlul de «dinosaurieni».

În vremea în care trăiau aceste reptile, Wyoming și Colorado erau acoperiți de vaste depresiuni, pline de o vegetație exuberantă extraordinară.

Temperatura era caldă, cel puțin egală cu cea a ecuatorului; polile erau dese și diluviene.

În înlaștinele acestea, traiul era potrivit pentru aceste reptile gigantice.

D. Carnegie, miliardarul american, a subvenționat timp de mai mulți ani diferite misiuni însărcinate să extragă oasele acestor monștri. Numai în modul acesta s'a putut extrage din pământ, scheletul întreg al unui «Diplodocus», măsurând 88 de picioare engleze în lungime și 12 picioare în înălțime.

Animalul era întreg, cu coadă și cu gât. Vertebrele sunt foarte delicate, aproape ca acelea ale omului, și tocmai în faptul micimei vertebrelor constă particularitatea scheletului acestui monstru.

Capul era mic relativ cu trupul,

atingând o dimensiune ceva mai mare de cât aceea a capului unui crocodil.

După dinți vedem că animalul fusese erbivor. Creerul foarte adus dovedea că animalul se bucura de o inteligență puțin dezvoltată. Era o brută leneșă, care circula pe jumătate scufundată în apă, și care mestecea mereu frunze.

Scheletul este complet, el a fost aranjat la muzeul din Pittsburg, creat și întreținut de d. Carnegie.

După scheletul acesta s'au executat mai multe copii artificiale, pe care bogatul filantrop le-a făcut cadou unor muzee din Anglia.

În timpul din urmă a avut loc o mare serbare în Anglia, pentru recepția uneia din aceste copii.

Reptilele acestea au dispărut cu totul de pe suprafața globului. Europa și-a avut și ea dinosaurienii ei; s'au găsit multe urme prin Franța și Germania.

Formele cele mai bizare, dimensiunile cele mai variate puteau fi constatate din aceste urme, care sunt cu îngrijire păstrate prin muzee.

Cliseul nostru reprezintă scheletul marelui monstru găsit în Munții Stâncoși. Cititorii se vor putea lesne convinge cu câtă artă a fost aranjat acest schelet în muzeu; e adevărat că d. Carnegie n'a cruțat nici o cheltuială, nu s'a dat îndărăt din fața nici unui sacrificiu.

Și dacă se poate spune despre miliardarul american că păcătuiește prin marea avere pe care o deține în dauna altora, nu e mai puțin adevărat că întreaga lume științifică îi datorește recunoștință.

Diadi

Către cititori

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica bucuros orice articole interesante privitoare la călătoriile sau vinătorii, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate redacției «Ziarului Călătoriilor», str. Brezoianu 11, București.

CAȘTIG MARE

Representanți capabili, funcționari, etc., își pot dobândi un frumos câștig accesoriu, scriind:

Agenciei de Publicitate „Presa” București pentru S. B. No. 20.

Pfaff-I. J. RESSEL

BUCUREȘCI

Str. Carol No. 14
cel mai mare depozit de

Mașini de cusut

înzestrate cu aparatul de brodat, având mers ușor și

iute prin noua invențiune patentată și fără șgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezentant al renumitelor fabrici de automobile «de Dion Bouton» și biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat orice sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE și AUTOMOBILE, precum și pentru arămuit nichelat și emailat.

SĂBII se nichelează cu prețuri reduse. — Atelier special pentru colțuit, gravat, plisat, soleil și evantail.

Reclama este sufletul comerțului

Magazinul General de Muzică

LA HARPA

București, Strada Colței No. 5

Cel mai mare depozit de

Gramofone americane

cu renumita marcă «The Har», și

◆ INSTRUMENTE MUSICALE ◆

Prețurile cele mai reduse

— Cataloage gratis —

MARELE MAGAZIN DE ARME

București **B. D. ZISMAN** Suc. Craiova
Cal. Victoriei, 44 St. Unirii 48

Furnizor al Curții Regale

are onoare a aduce la cunoștința Onor. sale clientele din toată țara, că a înființat în magazinul său o secțiune specială de

PUȘTI pentru pădurari

lucrate special pentru acest magazin și fiind de o construcție solidă și

— PREȚURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230 — Pușcă cu capsă, cu o țevă, lei	15
Model No. 285 — Pușcă cu capsă, cu două țevi, solidă, recomandabilă, lei	30
Model No. 236 — Pușcă cu capsă, cu două țevi, oțelurile înainte foarte solidă, funcționare admirabilă, model f. recomand.	40
Model No. 133 — Pușcă foc central, cu o țevă, sistem «Mau-ser cal. 12 sau 16, robustă, recomandabilă, lei	30
Model No. 101 — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoșe, cocoșele punându-se singure la piedica de siguranță, m. solid, lei	55
Model No. 1103 — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoșe, cocoșele punându-se singure la piedica de siguranță, oțelurile înainte (armă de reclamă a magazinului), pușcă recomand., lei	65

Prețurile sunt reduse, fixe și se înțeleg numai cu bani gata. — Expediții în toată țara. — Comandele se efectuează în ziua primirii.

Dacă voiți să CÂȘTIGAȚI O AVERE COLOSALA?

Grăbiți-vă de a vă abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel mai răspândit din întreaga țară

Cel mai bine informat și cel mai în corent cu întreaga mișcare politică, economică și financiară din țară și din străinătate.

Care are corespondenți speciali în: Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.

◇◇◇◇◇ **Singurul ziar independent și impartial** ◇◇◇◇◇

Cu începere de la 15 Maiu 1907, ziarul „UNIVERSUL” dă următoarele însemnate premii la abonații săi:

- 1) Un mare premiu de **1500 lei.** 2) 2 premii de câte **250 lei.** 3) Trei lozuri întregi ale Loteriei de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599. 4) 5 premii de câte **100 lei.** 5) Patru premii de câte **40 lei.** 6) 10 abonamente pe un an la „Universul” **180 lei.** 7) 10 abonamente pe 6 luni **91,50.** 8) 10 abonamente pe 3 luni **46,50.**

In cazul cel mai norocos se poate câștiga

900,000 LEI

ast-fel că se pot cumpăra Palate și Moșii.

cu nimic se poate câștiga o avere enormă!

— UNIVERSUL pregătește frumoase surprize numeroșilor săi cititori —

Pe lângă acestea abonații vor mai primi gratis un frumos roman intitulat

Fiul lui Ludovic XVI sau copilul rege

Tipărit înadins pentru abonații ziarului „Universul”.

De asemenea toți abonații primesc gratuit «Universal Literar» ziar săptămânal, care conține, pe lângă o bogată materie literară și o frumoasă ilustrație în culori.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepțional de eftine:

Pentru un an lei 18, Pentru 6 luni lei 9,15. Pentru 3 luni 4,65

Abonații, spre a participa la tragerea premiilor de mai sus vor primi: Pentru un an 25 bonuri de premii. Pentru șase luni 10 bonuri de premii. Pentru trei luni 3 bonuri de premii.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL ÎNTÂMLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 5. — pe an în toată țara
« 2.60 » 1/2 » » »

Redacția și Administrația :

No. 11, Strada Brezolanu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

apare o dată pe săptămână
MARȚEA

Nici o picătură nu trebuie să cadă pe jos. — (Vezi pag. 1896).

ABONAMENT

- LA -

„Ziarul Călătoriilor”

Pentru 1 an 5 lei

Pentru 6 luni lei 2.60

VIATA IN OLANDA

Petrecherile și logodnele

In Europa există o țară care este departe de orî-ce luptă politică, de orî-ce agitație de stradă și în care luptele sociale, care zgudue Europa de la Moscova la Madrid, nu se prea vîd ; această țară este Olanda.

Acest colț al pământului este cât se poate de fericit și a fost cucerit mai mult prin lupte navale.

Marea Nordului face — e drept — de multe ori mari stricăciuni, dar cel puțin știi că aceste lucruri nu s'au făcut de o mână omenească ! Când năvălește câte odată apa, atunci strigătul de : nenorocire ! nenorocire ! se aude de pretutindeni. Mari și mici, săraci și bogați, toți se năpustesc la diguri. Valurile cele greoaie distrug digurile, apele cuprind țările și populațiunile, neliniștite pentru un moment, fug în urmă după inamic și l'întâmpină cu baricade, cu diguri, cu plantații de arbori și multe alte obstacole. Nu după multă vreme liniștea se face din nou. Olandezii aduc liniștea fără să facă vărsări de sânge ca în alte multe locuri. Ei n'au nici o ură împotriva inamicului și știu dinainte că inamicul va fi răpus, căci ei au multă credință în forțele lor. În fie-care an olandezii ridică diguri și fură mereu colțuri din mare, care, grație unei munci vitejești, sunt transformate în grădini splendide și pășuni fertile. Acești excelenți Batavi nu pierd nici cea mai mică ocaziune de a se ridica și de a se întări cât mai mult.

La olandezi nu se prea v&ed; impozite mari, nu prea vezi un serviciu militar prea cov&arsitor cum e in alte p&arți și numeroasele coloni&e care le posed&a ajut&a foarte mult la u&surarea traiului lor. Ce le mai trebuie deci mai mult acestor f&ericiți locuitori? Mai toți locuitorii Olandei sunt s&an&atoși și debord&a de energie și viață. Credeți vre-odată c&a s'ar putea ca grijile d'a doua zi și lupta pentru existență s&a intunece fruntea celor doi&ndr&agostiți prinși a&șa de bine cu penelul lui Castelli? Tân&arul inainte&az&alesei inimii lui, paharul inc&arcat cu vin pe care fata va trebui s&a-l bea în întregime f&ar&a ca vre-o pic&atur&ă s&a poat&ă c&ă-

dea pe frumoasele ei haine de sărbătoare.

În modul în care tinărul înaintează paharul, se vede că gestul acela este gestul unui tinăr care face parte dintr-un popor, care nu știe să plece capul și nici să se dea bătut în valurile grele ale vieții. Dacă privim bine tabloul care-l schițăm aci se vede în el multă energie și mândrețe. Tânăra țărăncă vedem că primește cu cea mai mare politeță paharul care îi este întins. În timp ce își înmoaie frumoasele-î buze în paharul din fața ei, o mână a ei este gata să prindă paharul în cazul când tânărul, din cauza emoțiunii, l'ar putea scăpa.

Norocul lor și averea lor e comună.
și privindu-îi vezi că amândouă nu sunt
de cât o inimă și o minte.

În timp ce tinăra copilă soarbe divi-
nul nectar, el îi soarbe dulceața ochilor
ei albaștri. Ea bea paharul și el bea dul-
ceața ochilor ei îmbătându-se. Nici o-
dată n'au fost mai apropiați unul de
altul.

Țăranca trebuie să sărute întâi pe ale-
sul inimei ei înainte de orî și ce cere-
monie.

În timpul ceremoniei cei-l'alți tineri fac să se zgudue pământul la sunetele unei orchestre de ocazie. În timpul dan-
țului bijuteriile de aur și argint ale fe-
meelor sună puternic și ochii frumoși
albaștri privesc cu lăcomie în spre cei
doi îndrăgostiți care trebuiesc să se u-
nească pentru întreaga viață. Bătrânii ei
înșiși dau din cap și se înveselesc adu-
cându-și aminte de vremile fericite din
alte timpuri. Credeți că au vre-o grijă
toți acești tineri care se odihnesc la
umbra arborilor sau sub pânzele răcoase
ale umbrelor mari de vară?

În timpul «kermessei» (un fel de târg cu petreceri) se văd de multe ori tineri îndrăgostiți care se îndepărtează mult de celelalte grupe pentru a se pierde în vorbă dulce de dragoste. Mulțimea cea-laltă se grămădește în fața panoramelor unde se prezintă figuri mărețe de herculi și de paiațe care mănâncă foc ca și cum ar mânca pâine. Sunt foarte interesați tinerii care se pregătesc să ia în căsătorie pe o tinăra olandeză.

Dacă din întâmplare se văd tineri a căror figură să fie cam indiferente lucrul nu trebuie să mire pe nimeni, căci acei tineri se vede că nu se mai iubesc și așteaptă și ei același termen pentru a se despărți.

La olandezi totul se petrece în cea
mai mare liniste.

Olandezii toți se îmbracă într'un chip cu totul original. Pălăriile lor sunt din acelea cu bordurile strimte ca la Walcheren sau cu bordurile mari ca la Nieuwland. Pe bordurile largi ale acestor pălării se văd flori și panglici.

Și unii și alții poartă o vestă și niște pantaloni negri scurți. Nasturii hainelor sunt mari și de metal și așezați pe mai multe rînduri.

Aceste veste sunt superbe și cu broderii în flori galbene, albastre sau lila-chii după sectele religioase respective.

Vestoațele catolicilor sunt roșii și acele ale protestanților sunt ceva mai închise și mai modeste ca culoare. Hainele sunt închise de niște nasturi mari de metal împodobiti cu perle.

Ghetele lor aŭ o formă curioasă lărgită mult la vîrf.

Dintr'un buzunar așezat în dreptul
coapsei drepte, ese mânerul de argint
sculptat al unui cutit.

Acest cuțit însă la acești oameni pacinici nu servește de cât la... masă.

Fetele—afară de acelea care sunt în doliu—au niște părări albe de paie împodobite cu niște panglici albastre care se leagă de după gâturile albe ale fetelor și se prind acolo cu o agrafă de aur. Părul frumos al fetelor de abia se poate zări de după părăriile cele mari. O placă mare aurie ascunde o mare parte din frunte. Niște ace mari de aur se pierd în bogatul păr. În jurul gâtului se vede un splendid colier în perle, iar de urechi se văd atârnați niște cercei admirabili.

Rochile fetelor sunt cu mâncelile foarte scurte și la piept sunt decoltate mult de tot. Pe frumosul piept al fetelor olandeze se vede un frumos plastron de dantelă pe un fond roșu sau albastru și cu un fulard mare d'asupra tuturor. Femeile se poartă cu brațele goale chiar iarna.

Frumoasele olandeze au pe ele o mulțime de jupoane și asta numai ca s'arate că au cu ce se îmbrăca. Peste roche se vede în tot d'a una un șorț d'o albeață nemaî pomenită. De cordonul care încinge mijlocul cel subțire al fetelor atarnă un toarfece de argint.

Frumoasele mâini albe și rotunde sunt împodobite cu inele superbe, din care nu rămâne decât unul singur atunci când ele se măriă.

Doul belgieni, un poet și un pictor — Claires de Caster și Adolf Dillens — au vizitat Neerlanda și au povestit cu o rară exactitate și frumusețe această viață sănătoasă și sinceră a poporului olandez.

Acești turiști au rămas cu totul surprinși de viața cu totul originală care o duc cei din Zelanda, provincie formată din mai multe insule de diferite mărimi. Afluenți ai Meusei și ai Exantului străbat mai tot ținutul. Cindat ținut! zice d. Caster, acest loc unde țărani sunt ca niște mari boeri din alte țări!! Temperamentul să fie cauza? Disciplina să fie cauza? Nimic nu putem ști. Calm, rezervați, ei te primesc cu zâmbetul pe buze. Nicî nu sînt prea entuziași, dar nicî nu sînt prea calmi. Sînt iuți și arși de soare din cauza arșizei puternice care domnește aci mai ales vara. Olandezii toți au niște ochi mari negri, iar femeile au ochii albaștri și cenuși. Culoarea fetei la femeile olandeze este

odată albă ca laptele și cu două bujori în dreptul obrazilor. Toți olandezii — chiar și copiii — sunt foarte curagioși.

Olandezul reprezintă tot ceea-ce este mai fin și mai frumos în tipul saxon. Câte odată fața are o formă mai ovală; însă nu-și pierde nimic din finețea și energia ei. La Olandezi se găsesc câte-odată capete de o frumusețe rară: o frunte mare și dreaptă, un nas lung, niște ochi mari și negri și o gură mică, fină, cu o dantură de o regularitate geometrică. Țărâncele olandeze sunt niște rarități de frumusețe. Veselia și mândria sunt trăsăturile caracteristice ale femeilor olandeze. Cea mai mare parte din timp ele nu fac de cât să râdă.

D-nul Caster a notat obiceiurile cari se văd la logodne în Zelanda.

«Un tânăr urmărește pretutindeni pe aceea în care el și-a pus toate speranțele lui. O urmărește când ea se duce să mulgă vacile și îi studiază mișcare cu mișcare. Ce dorește el? Nimic de cât să i ajute frumoasei fete ca să ducă vasul cu lapte. Lucrul acesta nu surprinde de fel pe frumoasa fată. În caz când ea refuză, un fior străbate inima caldă a junelelui amoret și speranțele lui se duc.

Olandezii nu sunt însă oameni cari să desespere mai ales într-o chestie de inimă. Ei își zic imediat că mai sunt vaci multe pe câmpii și femei destule cari să le mulgă.

Când sunt la tăg flăcăii împart pahare cu lichior fetelor tinere și în momentul când ele beau își observă dacă nu cum-va fetele nu scipă vre-un surâs sau vre-o clipire din ochi și atunci fără voia lor le vin în inimă speranța. Când se face seara tânărul își conduce acasă aleasa inimii lui și înțelegem bine că pe drum el nu face de cât să-i vorbească de dragostea lui.

În timpul kermesei dragostea iarăși e în floare la olandezi.

Junele olandez nu stă mult pe gânduri de a intra în camera fetei, atunci când el e convins că fata e singură. Cine știe de când așteaptă ocaziunea asta! Odată intrat el cere cu multă căldură în glas un cărbune să-și aprindă pipa.

Fata știe că asta e numai un pretext, căci el are chibrituri la el; însă fata tace, se pleacă și ia cărbunele luminos, cu care junele își aprinde luleaua. Se știe că atunci când fata dă foc tinărului, însemnează că îl place și acesta nu mai stă o clipă pe gânduri și îi cere mâna fără multă ceremonie. Arare ori se întâmplă ca tânărul să angajeze alte discuții mai secundare: despre vite, pescuit, rochi, starea timpului etc.

Sunt provincii în Olanda unde tinerii vin cu o bucăciă de turtă dulce în mână și o întinde tinerei copile, care dacă o ia e semn că-l place.

În alte ținuturi dacă fata se întâmplă de întinde junelelui un scaun ca să șadă, aceasta însemnează că i place și totul e tranșat. Dacă însă fata — în această pro-

vincie — în loc să i întindă scaunul pune mâna pe clește, junele amoretat trebuie s-o șteargă, căci nu mai e nici o speranță.

În capitala Amsterdam er-ce cerere în căsătorie trebuie scrisă cu sânge.

În alte locuri se împodobește cu flori și drapele naționale atât moara cât și casele și tot ceea-ce aparține viitoareii alese a inimii lui.

În petrecerile «kermeses» și «kraampjes» se vede ceea ce se vede și în bălciurile noastre mari: danțuri, panorame, lucruri nostime de vinzare mâncării naționale udate cu bere și cu vin de Rhin. Se mănâncă, se bea și se întreprind diferite jocuri.

Ei se amuzează foarte mult cu un joc care consistă în a închide o pisică într'un butoiu pe care îl leagă de amândouă părțile de câte un stâlp. Cine rupe mai repede legăturile cu un băț așa ca butoiul să cadă, acela câștigă.

Afară de acesta mai sunt multe alte jocuri pasionante.

De la Salonic la Pireu

Vaporul «Atena» al societății «Pan-taleon» plecase din portul Salonic la orele 6 după amiază, luându-și drumul spre Pireu. Pe bordul său avea ca la 250 persoane afară de echipagiul. Stam împreună cu tovarășul meu de călătorie, Alexandru, la pupa vasului și admiram niște pescari cari își legaseră bărcile lor de vas încă de la plecarea din port, pentru a fi duși la largul mării unde știa că vor face o bună vânatoare. Timpul era frumos, nici un nor pe cer și adia zefirul. Ne depărtasem de la țărm vre-o cinci mile iar Salonicul abia se mai zărea.

Pescarii își desfăcură pânzele bărcilor lor, cari desprinse de vapor, rămaseră în voia valurilor.

I-am privit încă cât-va timp până când nu s'au mai văzut nici ei nici Salonicul.

Soarele asfințise. Noaptea, care pe mare se pare că e numai fioroasă și nici de cum plăcută începuse a ne cuprinde, micșorându-ne orizontul nostru din ce în ce mai mult.

Am părăsit bordul și m'am scoborât cu amicul meu într-o cabină unde ne-am trântit în câte un pat, fumând câte o țigare.

Când am intrat în cabină, vasul plutea liniștit. În scurt timp valurile însă începură a lua proporții din ce în ce mai mari și la un moment dat neavând curajul a mai rămâne în cabină am eșit pe bord unde aproape toți pasagerii năvălise.

Tempo sta sosise.

Valurile mugeau îngrozitor. Mateloții alergau în toate părțile strângând și des-

fășurând periodic și după comanda ofițerilor pânzele de la coverta vasului. Clopotul de alarmă suna mereu. Însuși căpitanul se vedea îngrijat și abătut, stând la cârmă.

La catartele vaporului se ridicase felinare, de sigur în strânsă legătură cu primejdia în care eram.

Valurile creșteau mereu și oscilațiile vasului erau așa de puternice în cât pasagerii din margine trebuiau să se ție de balustradele vasului și cei de la mijloc unii de alții.

Un val mare veni și se sparse în partea dreaptă a vasului care se lăsă cu o înclinație de peste 30 grade în partea stângă.

Tot personalul era desperat. Valurile veneau tot mai furioase și aruncau în sus și în jos vasul, care părea a fi nimica față de puterea lor, iar din spargerea lor apa era aruncată cu violență pe bord. Toți eram plini de apă.

Femeile țipa și se rugau, bărbații erau deserați iar un hodje bătrân aducea rugăciuni zeului Alah.

Pasagerii toți înfricoșați la extrem se întreba unii pe alții crezând că se va găsi cel mai încercat și care a mai văzut asemenea naufragii; din cei întrebați unii spuneau că nu e pericol, iar alții ziceau că suntem în cea mai mare primejdie.

Căți-va în desperarea lor se apropiară de căpitan pentru a-i asigura dacă vasul va scăpa; iar acesta cu răceala și experiența unui marinar încercat îi liniști, despărțindu-se de ei printr'un râs sarcastic.

Fu un moment de nedescris când un val puternic se sparse în partea stângă a vasului cuprinzându-l într-o pătură de apă de o jumătate de metru și când mateloții începuseră a desface bărcile de salvare.

Toți eram cuprinși de desperare în mijlocul unui întineric negru și al unui imens de apă, lipsiți de orice speranță.

În fața forțelor naturii toți oamenii din vapor de diferite națiuni, din diferite locuri și de deosebite condițiuni erau cei mai uniți și mai legați după cum sufletul e cu corpul, și se gândeau și invoca cu toții bunătatea și misericordia lui Dumnezeu.

Furia talazurilor însă nu înceta, eram uzi de apă, unii cădeau jos, alții plângeau, alții se rugau.

Era ora două din noapte.

În depărtare se zăreau niște lumini de far.

Ne înveselirăm crezând că ajungem la Pireu, dar când vre-o căți-va întrebă pe căpitan și le spuse că acele lumini erau faruri de prin porturile insulelor Ciclade, ne cuprinse din nou disperarea, care se agravă în urma spusei unui matelot bătrân că valurile sunt în tot-d'a-una mai furioase în dreptul Cicladelor și că vasul ajunge la Pireu la 7 ore dimineața. Ne gândeam cu toții la o peire si-

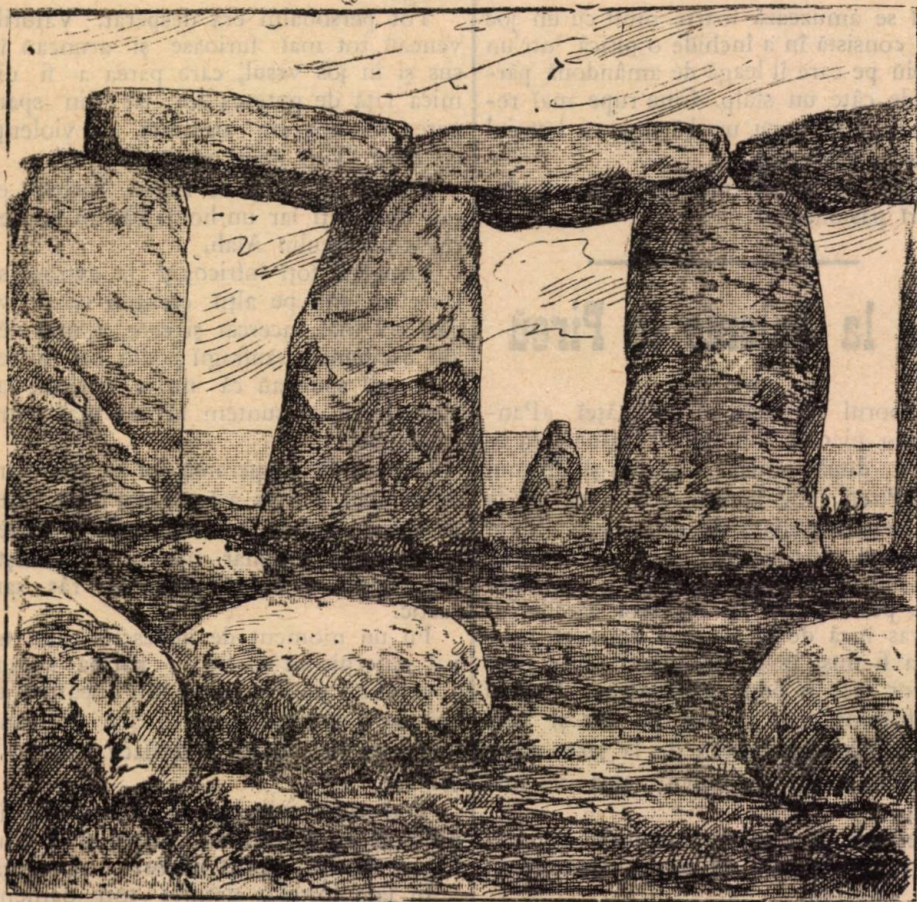
gură. Talazurile loveau fără milă în vas, marea mugea groaznic, vântul sufla puternic iar mateloții alergau în toate părțile zăpăciți.

Dar nu am fost destinați a pieri în valuri!

Printre insulele Ciclade am îndurat aceeași senzație de groază, însă pe la ora 6 dimineața marea a început a se liniști, talazurile își pierdură din furia lor, iar peste o oră după ce soarele se înălțase de două sulii, eram în portul Pireu.

Am vizitat cu amicul meu, Pireul, am mâncat ceva, și după șase ore, de și cu oroare, ne-am imbarcat în același vas, care plutind liniștit pe întinderea Mediteranei, ne-a făcut să ajungem după un mers de 40 ore, în dimineața zilei de 22 Octombrie, în Alexandria Egiptului.

Theodor Ioanitzescu, (Medg dia)

Fragment al monumentului de la Stonehenge

Apariția soarelui la Stonehenge

Monumentul Stonehenge, situat la 18 kilometri distanță de Salisbury (în Anglia), a exercitat în toate timpurile o foarte mare putere de atracție asupra tuturor anticuarilor.

Este o construcție megalitică, care atât prin dimensiunile planului, cât și prin masa pietrelor întrebuințate, este unică în genul său.

După părerea cea mai răspândită, aceea că colosală îngrămădire de pietre re-

prezenta un vechi templu druidic; se semnală în centru o piatră, despre care se spunea că servise drept altar pentru înjunghierea victimelor omenești.

Se știe însă că pînă acum nu este încă pe deplin stabilită afirmația cum că draziții sacrificau victime omenești. Singurul document istoric pe care îl avem în această privință, îl constituie comentariile lui Cezar.

Dar afirmațiile marelui general roman nu pot fi primite fără discuție; omul acesta avea interes să prezinte sub o înfățișare cât mai barbară pe niște oameni

asupra cărora se aruncase fără nici o provocare, ci numai pentru satisfacerea ambiției sale personale și a gloriei imperiului.

Orî cum ar fi însă, monumentul de la Stonehenge rămâne mereu compus dintr'un cerc cu un diametru de o sută de metri, limitat la circonferența sa prin vre-o trei-zece de pietre verticale, înalte de câte 7 și 8 metri și reunite la capetele lor prin alte pietre orizontale.

Pietrele acestea sunt în mare parte astăzi răsturnate și zdrobite; cu toate acestea mai există încă unele care și-au păstrat perfect poziția pe care au avut-o la construirea lor.

Circonferința cea mare are în interiorul ei o a doua, mai mică, formată din pietre mai regulate, mai bine șlefuite, care au suferit încă și mai mult de avariile timpului.

În interior mai sunt alte două circonferențe asemănătoare, mai joase însă.

Destinația religioasă a acestui monument este aproape sigură; nu se poate vedea căruia alt scop ar fi răspuns această construcție, care a cerut eforturile simultane ale atâtor oameni.

În onoarea cărei divinități se ridicase monumentul de la Stonehenge? Se recunoaște astăzi într'un mod aproape unanim că soarele era acea divinitate.

O tradiție s'a păstrat pînă astăzi în ținutul acela; în ziua de 21 Iulie (solstițiul de vară) un mare număr de oameni din împrejurimi vin la Stonehenge să privească răsăritul soarelui.

Monumentul de la Stonehenge poate fi considerat ca un gigantic cadran solar. Căci cele două extremități ale axei care împarte în două cercul de piatră, corespund răsăritului și apusului soarelui, în zilele de 21 Iunie și 21 Decembrie.

Aceste fapte au fost stabilite într'un mod neîndoios de către sir Norman Lockyer, directorul laboratorului de fizică din Kensington și una dintre somitățile astronomiei engleze.

Bazat pe faptul construirii acestor axe solare, învățatul matematic a putut să socotească epoca construirii enormului monument.

Circonferențele de la Stonehenge au fost ridicate acum 3581 de ani, adică în anul 1680 înainte de Christos.

Ilustrația noastră reprezintă un fragment al circonferenței celei mari de la Stonehenge, pe acolo pe unde pietrele au rămas nealterate și nemișcate, așa cum eu fost așezate de mâinile care au construit monumentul.

C. de Marty.

POȘTA REDACȚIEI

Th. I. (Medgidie). — Mai trimiteți. «L'Annonce carlo-philatelique». — Vom reînființa rubrica. Trimiteți-ne.

N. I. S. — Credem că ceea-ce ne promiteți va fi mai mișcător.

MAȘTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

«Ce este?»

Această întrebare e pusă de Max.

«Sfârșitul halucinației, fără îndoială, zise ducsa pe ac laș ton.

— Trebuie să fie furios!

— Probabil,

De sigur că este așa. Varloff și al lui trebuie să turbeze de mânie. Venindu-și în fire și-au dat seama bine de toată grozăvia situației. Dar ce vor fi făcând ei la locul de lângă far!

Un mus, care fusese atras de razele portocalii și care urmăse trupa, le spuse ceea-ce a văzut.

Prin urmare, nu mai era nici o îndoială, călătorii le jucase testa.

Ei începură să urle ca niște turbați, dând ordine vaporului să reintre în port. Totul fu zadarnic însă.

«Baku» e prea departe, și vocile nu ajung până la el de cât ca niște bâzâituri de albine.

Nenorocirea e că cu toții au lăsat armele la hotelul St. Petersburg, căci alt-fel ar trage în puterea întinericului, așa la întâmplare.

Nici această ridiculă consolare nu le rămânea acum!

Discuțiunea continuă mai departe, mai aprinsă și mai disperată, acolo, în fața musului, care în sine se distrează mult de afacerea asta.

Aventura întreagă se sfârși cu un gurgilat năpraznic, ale căruia cauze nu s'au știut nici o dată în Odesa.

CAP. IX

Puțină gheață în Marea Roșie

Max nu se înșelase în prevederile sale.

Plecarea din Odesa nu liniștise de loc frigurile domnișoarei Violeta Fowler. Aceasta din pricină că răul avea cauze adânci.

La început, cauterizarea luminoasă operată de Mona, învinșese creșterea temperaturii. Și fără îndoială, dacă n'ar fi fost nouile zguduirii provocate de schimbarea prea repede din loc, biata fată ar fi intrat repede în convalescență.

Din nenorocire, prea multe accidente supărătoare influențaseră asupra slabului ei organism.

Pe puntea vasului «Baku» frigurile deveniră și mai accentuate încă.

Străbaterea mării de Marmara, a Arhipelagului și a Mediteranei, fură penibile.

Max și Sara steteau mereu de veghe la căpătâiul scumpei lor prietene.

Tinărul romancier se stinge și dânsul văzând cu ochii. Neliniștea îl devoră. Nu putea suferi, nu se putea deprinde

cu gândul că s'ar fi putut să fie lipsit de aceea pe care o iubea din toate puterile sufletului său.

Când intrară în marea Roșie, întinderea aceia de apă strânsă între două deșerturi, tristețea Parizianului se transformă în groază.

Oricine a călătorit din Europa în spre extremul orient, știe că partea cea mai penibilă a drumului este străbaterea mării Roșii.

Prin părțile acestea își dau sfârșitul mulți din acei oboșiți de o prea lungă călătorie.

O căldură arzătoare domnește; vântul n'aduce nici un pic de răcoreală.

Un praf foarte fin plutește mereu prin aer; un praf care se infiltrează pretutindeni, fără la cunoaște vre-o barieră, vre-o rezistență.

Efectele acestui praf pot fi judecate imediat pe mucoasele gurei și ale plămânilor.

Violeta fusese apucată din nou de niște figuri violente. Temperatura ei oscila între 41 și 42 de grade; numai o urcare cât de neînsemnată încă și însemna moartea.

Ca culme a disperării, medicul se arătasă foarte îngrijat în dimineața aceia, în timpul ce schimba pansamentul rănitel.

Max îl urmărea cu privirea; el îl opri la ușa cabinei și îl întrebă:

— Doctore, dacă nu mă înșel, ești neliniștit?

Medicii cred în tot-d'a-una că 'și pot permite luxul de a spune adevărul, cel puțin bărbăților.

Acesta răspunse fără înconjur:

— Da, în adevăr, sunt foarte îngrijat.

— Și din ce pricină?

— Mai sper încă...

Dacă am putea părăsi mai curând această blestemată mare Roșie, lucrurile ar merge de minune. Dar, din nenorocire, mai avem încă douăzeci și patru de ore cel puțin... și Doamne, în douăzeci și patru de ore, câte lucruri nu se pot întâmpla!

— Dar, în sfârșit, unde este primejdia? bolborosi tinărul, care era acum în prada unei neliniști de moarte.

Medicul își coborî vocea și răspunse:

— Mă tem de cangrenă.

Cangrena, cuvântul teribil care, dintr-o rană neînsemnată, face o plagă mortală.

Max trebui să se sprijine de zid pentru ca să nu cadă. I se părea că pământul se învârtete împreună cu dânsul. Pentru a 'și reveni în fire, îi trebui o extraordinară putere de voință.

— Dar antisepticele! exclamă dânsul, cu oare-care indignare.

— Am făcut toate pansamentele necesare; voi mai avea grija să le reînnoiesc în timpul zilei, de și lucrul acesta nu se prea recomandă de obicei... Cu toate acestea..

— Cu toate acestea?

— ... Un soare mai puțin arzător, m'ar da o încredere de zece ori mai mare de cât toate fenoburile și sublimatele.

Și cu cuvintele acestea, doctorul, plictisit de faptul că nu putea să consoleze într'un mod onest disperarea pe care o vedea în fața lui, se îndepărtă.

Max, scos din fire, nemaî p tându-se stăpâni, povesti suspinând ducelui, convorbirea pe care o avusese cu medicul.

Mona îi ascultă, inconstientă, nepăsătoare, urmărind cu atenție toate mișcările ducelui.

Max se reîntoarce pe punte; căpitanul îl rugă să stea ascuns la umbră, pentru că ori-ce expunere la soare putea să aducă dupe dânsa cele mai grave consecințe.

Ofițerul de serviciu, mișcat de dispararea bietului tinăr, însărcinase un matelot să îl supravegheze.

Dar Max rămânea mereu nemișcat, părând absorbit de niște gânduri adânci.

Nu se mișcă nici când sosi ora mesei.

Mai trăia oare? Dacă a trăi înseamnă a avea conștiința de ființa sa, romanțierul încetase de a mai trăi.

Gândul, sufletul său, vagabonda departe, pierzându-se în niște speranțe imposibile, chimerice.

Se părea că norii răcoritori se lăsaseră d'asupra mării Roșii și că ploua.

Ce ploaie bine-făcătoare! Ce ploaie divină!..

Albastrul acela intens al cerurilor tropicale dispăruse, și soarele numai ardea cu flăcările acelea nebune!

Și mereu nemișcat, părind că nu simțeste nici de cum căldura aceia toridă, care făcea scândurile să trosniască, Max visa mereu.

De o dată, începu să tremure din tot corpul. O voce murmurase foarte aproape de dînsul.

— Domnule Max, voești să vii în cabina domnișoarei Violeta?

Cine vorbea oare? Își ridică ochii ră-tăciți și văzu în fața sa statura mică dar impunătoare a ducelui de la Roche Lonnaille.

I se păru că fața bunei femei era mai gravă ca de obicei.

Un gând teribil îi străbătu creierul, producându-i o durere imensă.

Violeta îl chema la căpătâiul ei. Așa dar, Violeta avea să moară. Monstruoasa profeție a medicului, avea să se îndeplinească.

Inebunit, fără să mai audă ce-i spunea Sara, dînsul se repezi spre cabina Violetei, lovind pe toți mateloții, pe toți călătorii care-i eșiau în cale.

La ușa se opri un moment.

Picioarele îi tremurau; se simția înăbușindu-se, lipsit de puterea necesară pentru a respira aerul dătător de viață.

Apoi, cu o mișcare violentă, cuprins de curajul desperărei, deschise ușa.

Se opri însă în prag, uimit, neștiind ce să creadă.

Un curent de aer proaspăt, aproape rece, îl izbi în obraz.

Aer proaspăt, aer rece, în mijlocul blestematei mări Roșii. Da, fără îndoială, suferințele lui fuseseră prea mari. Inebunise.

Dar o voce mai dulce decât cea mai dulce melodie, ajunsese pînă la urechile lui.

Domnule Max! se auzi un accent cald, argintiu, care-l învălui cu cea mai dulce mângăiere.

Violeta stătea în patul ei, pe jumătate sculată, rezemată de perne.

Era o iluzie oare, sau, în adevăr, fața tinerei englezoaice, căpătase din nou drăgălașele ei colorii naturale?

Violeta continuă:

— Scumpa noastră nebună este aceea care m'a salvat.

Și mâna ei fină se îndreptă spre un colț al încăperii. Romancierul urmări cu privirea gestul prietenei sale.

Sus, lipită de tavan, se vedea o ploaie metalică. În fața acestei ploți erau niște tuburi mici orînduite ca o baterie.

O lumină verzue, de smarald, se răspîndia de-a lungul părelui.

Nu visa oare?..

I se părea să observe febre, de ghiță pe suprafața cuiburilor.

Ghiță, când termometrul arăta 57 de grade la umbră?.. Oh!.. aceasta era o adevărată nebunie!..

Și fu pentru dînsul o adevărată sgu-duirc, când Violeta cu aceeași voce dulce adăugă:

— Aveam nevoie de răcoare... Mona a știut să mi-o procure cu razele ei verzi.

Acuma de abia își revenia romancierul.

El înțelise că o oră de luciditate a nebuniei, produsese un nou miracol științific.

Razele verzi produceau frigul și nebuna inundase camera bolnavei cu raze verzi.

Fără să pronunțe vreun cuvînt, tî-nărul se apropie clătîndu-se de patul fetei, îngenunchind pe covor își ascunse fața în mâinile ei, și izbucnind în lacrimi, murmură:

— Scăpată!.. Scăpată!..

Pe fața palidă a Violetei se răspîndi o licărire divină.

Ca un ecou, inima ei răspundea cuvintelor romancierului:

— Iubită!.. Iubită!..

Sfîrșitul părții a doua

PARTEA TREIA

Morții vorbesc

CAP. I.

Max Soleil își reincepe ancheta

La rubrica «Sosiri și plecări» «Bengaloov Rewiew» publicase următoarea notiță:

«Sosirea multimilionarei Violeta Fowler în ținutul nostru... Cu o emoție adîncă am aflat că aleasa călătoare era foarte slăbită din pricina unei răni pe care a primit-o pe teritoriul rusesc.

«Din nefericire, împrejurarea aceasta face ca ușa camerii sale să fie închisă tuturor ziariștilor. Nicî un interview nu este cu putință.

Cititorii noștri vor înțelege lesne, că niște oameni inteligenți—cum avem noi pretenția de a fi, nu pot turbura liniștea unei bolnave, ori cât de mare interes ar avea s'o facă».

Această scurtă notă era cu totul conformă adevărului.

Violeta și amicii săi ajunseseră la Calcuta. Aici închiriaseră vila numită Trefald's Cottage, situată pe înălțimea carl domină Gangele.

— Violeta, foarte slabă, avea nevoie de cea mai completă odihnă. În timpul acesta Max și ducesa, începură cu multă prudență cercetările pentru descoperirea casei în care, ducesa împreună cu biată Monă, își luaseră un etern adio de la aceia pe care îi iubeau așa de mult.

Sir John, înștiințat, refuzase să dea ajutorul său celor doi tineri, răspunzînd prin următoarea trasă.

— D-ra Fowler este rănită; d-ra Mona este lipsită de rațiune... Prin urmare, amîndouă, au cea mai mare nevoie de un protector, și nu le putem lăsa singure.

Bolnava înălță din umert și Max surise.

El se mulțami să ție consiliul de război numai cu ducesa.

— Așa dar, după părerea d-tale, scumpă doamnă, spunea romancierul, vila aceea luxoasă, în care ai fost tirată împreună cu d-ra Mona, cu soțul d-tale și cu d. Dodekhan, este situată spre nord-vest de Calcuta?

Cred că trebuie să fie la o distanță de vre-o cîntă-zeci de kilometri. Când am fost condus într'acolo, n'am putut să ne dăm seamă de nimica, căci eram cu toții adormiți.

— Adormiți?

Sara făcu un semn afirmativ cu capul.

— Dușmanii noștri sunt niște oameni foarte pricepuți, continuă dînsa. Toate mijloacele științifice cunoscute pentru provocarea somnului le erau cunoscute. Dar lucrul acesta n'are mare importanță. La reîntoarcere, Monă, împreună cu mine, am fost transportate în palanguin. Călătoria pînă la Calcuta a durat timp de mai multe zile.

— Mai multe zile!..

Dar purtătorii indienți parcurg câte douăzeci și cinci de kilometri fără să se opriască.

— Da; părerea mea însă, este că oamenii aceia au făcut numeroase înconjurări.

Max ridică capul, foarte interesat!

— Ai observat lucrul acesta?

— Oh!.. mai mult prin puterea raționamentului. Ținutul imi era, și-mi este și acuma, cu totul necunoscut. Numai că, mi se părea cam curios că nu întîlniam lume multă în calea noastră. Noaptea poposiam sub corturi. În ținuturile acelea, când cineva nu întîlnește în cale aglomerații mai mari de oameni, înseamnă că umblă pe drumuri lăturalnice.

— E foarte adevărat.

— De aceia, cred că am făcut foarte multe înconjurări.

Și crezi că ai făcut vre-o cîntă-zeci de kilometri?

— Da.

Amîndouă rămaseră tăcuți, gînditori, știa bine că avea să le fie greu să regăsiască proprietatea conspiratorilor.

(Va urma)

Regele lacurilor africane

Superbul felin, pe care Bufon l'a numit «regele animalelor» și pe care arabii îl numesc și astăzi încă «stăpînul cu capul mare», devine din ce în ce tot mai rar în Africa, care este țara sa originară.

Pantere și leoparzi mai rățesc încă prin jurul caselor arabe din satele Algeriei de sus, dar pentru a întîlni în cale vre-un leu, trebuie să te cobori spre regiunile equatorului.

Aventura pe care voesc să v'o povestesc s'a petrecut în Uganda, regiunea aceea accidentată și păduroasă, care leagă Sudanul egiptean cu marile lacuri Alexandra și Victoria Nyanza.

Incepuseră lucrările liniei ferate chemată să lege Italia cu Capetown.

Posturi engleze ocupau regiunea pentru a ține în respect pe indigeni; ambițiunile șefilor și rivalitățile religioase—catolicilor contra protestanților, fetișii contra creștinilor—dădeau loc la numeroase încercări.

Sosisem în ținut cu o numeroasă caravană de negustori germani, excortați de sudanezi; mergeam spre Gondoroko, pe coastă, urmînd itinerariul pe care îl face azi linia ferată Port-Florența—Monbaze. Germanii aceștia, în număr de cinci, trăiau de ani îndelungați în Africa equatorială și cunoșteau foarte bine obiceiurile și idiomele. Cu tenacitatea aceea tăcută, caracteristică rasei germane, știuseră să-și creeze amiciții, să înjghebeze alianțe cu diferite triburi și să înființeze ici și

colo mici computoare girate de ingineri siguri.

Căci oamenii aceștia nu se ocupau numai de propriile lor interese; ei erau în același timp și reprezentanții unor mari case din Berlin și Hamburg.

Numai mulțumită savantei organizații a comerțului ei de exportare, Germania a putut pătrunde pe nesimțite în inima regiunilor exotice și înlocui pe multe piețe puterea formidabilei sale rivale, Englitera.

Veneau în urmă douăzeci de sudanezi cu cămile și măgari, cari duceau materialul expediției și mărfurile negustorilor. Era prin urmare o escortă îndestulătoare pentru asigurarea liniștii noastre.

D. Bauer, cel mai în vârstă din trupă, era oarecum șeful expediției. Era un om de vreo patru-zeci și doi de ani, liniștit și hotărât, capabil tot așa de bine să conducă un magazin, ca și să trimeată un glonte de la o distanță de trei sute

noaște foarte bine comerțul, nici de a fi un țințăș de frunte.

În sfârșit, ultimul meu tovarăș, d-nu Henric Quack, era un tânăr care venise abia de trei ani în Africa. El fusese mai întâi funcționar la o bancă din Alexandria, apoi la Cairo; în cele din urmă se făcuse negustor și coborându-se mereu spre sud, ajunsese la Gondoroko, unde se întâlnise cu compatrioții săi.

Timp de zece zile călătoria noastră se făcu fără cel mai mic incident. Din când

Regele lacurilor africane

La Gondoroko întâlnisem caravana, care era atunci în formație și primisem cu mare bucurie să mă alipesc pe lângă dânsa. Eram prin urmare șase europeni, bine înarmați și având cai excelenți. Erau niște cai, fără îndoială, mai puțin impetuoși de cât caii arabi, dar având piciorul solid, bun pentru cursele de munte, lucru care nu este de desprețuit într-o țară ca Uganda.

de metri, fără să greșească ținta. Ce doi frați Loehwe, între care era o diferență de vârstă de zece ani, erau turnați aproape din aceeași stofă.

D. Arfeld, al patrulea membru al expediției, era un om care nu semăna cu nimeni, un individ înalt și uscățiv, care părea foarte pasionat pentru științele naturale și mai cu seamă pentru botanică; lucru care nu îl împiedica nici de a cu-

în când numai, răsuna carabina pasionatului Arfeld, care se ocupa cu aprovizionarea vânatului proaspăt.

Henric suspina însă după vânatul mai mare. Era doritor de hipopotam, de elefant, de rinocer și chiar de lei; de lei mai cu seamă!

Fostul funcționar de bancă, care părăsise viața sedentară de dorul aventurilor, simțea deșteptându-se în el un Nemrod

— Un leu! spunea d. Arteld; poate că dacă vom înainta pînă la platourile, vom avea norocul să întâlnim unul.

Dar oare satisfacerea unui capriciu cinegetic, făcea atîta pierdere de timp? Iată întrebarea pe care și-o puneau practicîi mei tovarăși. Pentru negustorii germani, ca și pentru cei englezi, timpul înseamnă bani.

Un vizitator nocturn

De o dată însă, într-o noapte, pe neașteptate, am fost deșteptați de un muget, asupra originii căruia ne era cu neputință să ne înșelăm.

— Un leu! exclamam cu toții, pe când Henric, care adormise cam supărat, alergase să-și apuce pușca.

Strigătul acesta: «un leu!» era repetat de sudanezi, cari alergau acum din loc în loc cu torțe aprinse. În același timp o panică generală se declară printre animalele noastre; mai multe dintre ele își rupseră legăturile și fugiră încotro apucară.

Eșiseram acum cu toții din corturi și încercam să pătrundem întinericul pentru a vedea unde era leul.

De două ori se mai auzi mugetul leului, dar nu ne fu cu putință să-l descoperim.

A doua zi, când după multe greutate reușirăm a ne aduna animalele, puturăm constata dispariția unui măgar.

Leul îl răpise și fugise cu dînsul.

— Oare vom lăsa pe hoțul acela să-și bată joc de noi chiar în propriul nostru campament? exclamă Henric indignat.

De astădată tovarășii fură de părere că se puteau opri puțin pentru a încerca capturarea leului.

Acum nu mai era doar gustul de vânătoare, ci și interesul; căci, după declarația d-lui Alfred, leul, o dată înfruptat cu un animal, avea să se reintoarcă mereu după o nouă pradă.

În ziua aceea am înaintat foarte puțin; am descoperit un teren foarte potrivit ca loc de ascunzătoare și am poposit acolo. Animalele fură legate îndărătul unor stînci, iar cortul fu așezat pe tîrmul unui rîu. Sudanezii se împrăștiară în grupe mici, cu puștile gata pentru ori-ce întâmplare.

— Ne lipsește o cursă vie care să poată atrage leul, zise d. Arteld.

— E foarte adevărat, întări d. Bauer.

Da, fără îndoială, așa era; dar ce lucru dureros să sacrificăm un nou animal pentru capturarea fiarei!... Numai dacă nu cum-va vre-unul din noi n'ar fi voit, din caritate, să îndeplinească această sarcină!

D. Arteld avea dreptate; noaptea trecu fără ca leul să mai dea vre-un semn de viață.

O să trebuiască oare să plecăm fără ca victima să fie răzbunată?

La gândul acesta sprîncenile lui Henric se încreteau de indignare.

Un fel de goană fu organizată; leul nu fu găsit nicăieri, dar în schimb dădurăm peste o trupă de tinere antilope.

Două dintre drăguțele animale căzură lovite de gloanțele vânătorilor; o a treia, cu picioarele zdrobite, scotea gemete de durere.

Impins de un sentiment de milă, mă pregăteam să sfîrșesc viața bietului animal, dar d. Bauer mă opri cu un gest.

— Ce voești să faci? îmi zise dînsul; această antilopă va fi cursa pe care o dorim.

Moartea leului

În adevăr în seara aceea ne fu dat să regulăm socotelile cu vizitatorul nostru nocturn.

De cea-laltă parte a riului, sudanezii săpară o groapă adîncă de opt pînă la zece picioare.

După aceea acoperiră groapa cu multă abilitate, așezând ramuri și pămînt. Pe acest învâliș fragil puseră antilopa rănită, în așa mod ca să fie menținută d'asupra.

Tovarășii mei aveau caii și armele gata; formaseră un fel de cerc în jurul groapei, pentru ca leul să poată fi prins într-o mare de foc în cazul când nu s'ar fi rănit în cădere.

De alt-fel fundul groapei fusese umplut cu ramuri ascuțite.

Plîsetele antilopei nu mai încetau; peste puțin ele căpătară un caracter cu totul particular. Bietul animal simțea moartea apropiindu-se.

Peste puțin un muget furios, formidabil ca un tunet, ajunsese pînă la urechile noastre.

La lumina slabă a lunii zărirăm forma majestuoasă a leului. Peste un moment zece torțe își reflectau luminele lor pe câmpie.

Puturăm vedea cu toții leul ținînd în gură corpul biete antilope. Printr-o întâmplare curioasă ramurile de și—după cum am spus—erau foarte fragile, nu se prăbușiră îndată. Leul nu se rostogoli în groapă de cît atunci când, fulgerat de focurile carabinelor noastre, se încercă să se avînte spre dușmanii săi.

A doua zi ne-am continuat calea vesele. Duceam cu noi superbul troteu—pielea leului, care măsura 2 m. 37 în lungime. În particular, d. Henric, pasionatul vîntor, era cît se poate de satisfăcut.

Putuse în stîrșit să dea drum liber gusturilor sale cinegetice, pe cari nici el nu știa de unde le moștenise.

Alexandru.

OMUL ȘI NATURA

Japonia a cheltuit mai multe milioane pentru dezinfectarea oamenilor și a obiectelor care au luat parte la războiul cu Rușii.

Măsura aceasta a fost luată în vederea evitării epidemiilor.

O perie de dinți a fost vîndută de curînd cu modesta sumă de 14.000 lei. Este aceea pe care Carol I, regele Englierei, a dat-o în ziua executării sale (30 Ianuarie 1649) omului care-l păzia, în turnul Londrei.

Pe riul Sprea, circulă Dumineca, biserică plutitoare.

Plutașii le conduc când pe un țărîm când pe celalalt, pentru a primi drept credincioșii, care au gustul de a se ruga.. pe apă!..

Viteza trenurilor.—Se credea pînă acum, că Anglia este aceea care ține recordul în această privință. Iată care este adevărata clasare după înălțimea maximă pe oră: Franța 58 mile, Anglia 54, Germania 51, Belgia 49, Olanda 47, Austria 45, Italia 42. Și așa mai departe, descrescînd.

În Irlanda s'au făcut încercări serioase pentru a se transforma turba într-un combustibil utilizabil. Dacă experiențele acestea vor fi hotărîtoare, exploatarea va atinge niște proporții considerabile, de oare-ce Irlanda nu este de cît un vast depozit de turbă. S'a calculat că s'ar putea fabrica o cantitate de 5 miliarde de tone de cărbuni de pămînt.

E o cifră interesantă!

Industria automobilului a început să devie foarte prosperă. Numai Franța a exportat în 1906, automobile în valoare de 130 de milioane.

O statistică recentă, spune că Franța a consumat în 1906, chibrituri în număr de 48,150,000,000, ca să întrebuijm o cifră rotundă. Pentru cumpărarea, transportul și transformarea materiilor prime necesare, statul a cheltuit 8 milioane de franci. Produsul vînderii se urcă pînă la 28,700,000 de franci. Câștigul este ușor de calculat.

Dreptul portului bărbiei fiind la ordinea zilei, iată câte-va notițe interesante în această privință. Există o ordonanță dată de Francisc I în 1537, care oprește portul bărbiei, sub pedeapsă de spînzurătoare. Trebuie să notăm că această ordonanță a fost dată de un rege, care purta însuși barbă; dar pe atunci, barba era un privilegiu al celor mari.... Petre cel Mare în 1703, a supus barba la impozit: boerii plăteau o sută de ruble, țărani o copeică. Japonezii au plătit multă vreme o asienienă taxă.

În Anglia, pe vremea domniei reginei Elisabeta, îndată ce barba avea o vîrstă mai mare de trei săptămîni, era supusă la impozit.

Ce timpuri fericite pentru bărbieri!

Un nou mod de îngropare a fost propus de către un inginer din Colonia. Acest domn ar fi descoperit un lichid pietrificator, mulțumită căruia, corpurile pot fi păstrate în cele mai simple sicrii, fără să putrezească vre-o dată.

Ar fi, după câte se spun, un mod de

conservare superior chiar îmbălsămării vechilor egipteni.

Rămâne să se vadă numai, dacă pretențiile inginerului din Colonia sunt sau nu fondate.

X. Y. Z.

ARCHIPELAGUL MONSTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

Se aduce cele din urmă unelte și materiale necesare și se aud cele din urmă bocănituri ale ciocanelor și ale cleștilor în timp ce unul din lucrători intonează o melodie populară. E cântecul numit «Claire Fontaine», aria națională a Francezilor din Canada și pe care Totor o cunoștea bine.

În momentul în care bietul pungaș auzi ultimile melodii i se păru că aude și sgomotele unei căderi în infinit: avu senzația unui corp greu care ar fi căzut pe pământ fiind însoțit de cine-va care ar fi dat o ultimă poruncă și de niște pași care s'ar fi îndreptat pentru tot-d'una.

«În retragere!.. în retragere!..»

Nu trecură nici două minute și d'odată se auzi o detunătură groaznică. Era mina cu dinamită care izbucnise. În chipul acesta fu astupată pentru tot-d'una eșirea grottei și Totor rămase cu totul departe de lume!

CAP. IV

Amenințări groaznice. — O scrisoare. — Nici un răgaz. — Imprudență gravă. — Căutări zadarnice. — Grozăvii — Semnale îndepărtate. — Un vapor care se vede. — Imbarcări — Lucrurile, ca și oamenii, își au destinul lor. — Ce a devenit Morgan — Un bețiv. — Sărmana Mary!

«Dar în fine ce ai făcut cu Totor?»

Miss Nelly, permite-mi să nu-ți pot răspunde.

— Mister Dick... nu l'ai omorât! nu, e imposibil, spune-ne mai bine că el trăește, oh! te rog, te implor!..»

Banditul sosise cu imbarcamentul lui în North-Point.

După ce își terminase teribila lui expedițiune, prima lui grije fuse să-și viziteze prizonierii. El privește cu răceală pe tinera fată care, cu totul palidă, crispată, cu ochii roșii, cu inima bătândă, vrea să știe, să audă totul:

El se apleacă cu obicinuita lui curtenire care acum devenise exasperantă, și zise:

«Uitați-l mai bine, și să nu mai vorbim de el!»

Sărmana copilă dădu un țipăt strident, un țipăt de nebunie și — zdrobită complet d'o criză nervoasă — ea căzu pe o grămadă de trestii.

Mary fuge în ajutorul ei. Dar Harry, încurcat de legăturile care le are mereu pe el, se vede pus în imposibilitate de a o ajuta.

Apucat de o mânie furioasă, și în prada unei dureri atroce, el începu să scârșească din dinți și să strige:

«Banditul! dacă l'ai ucis cum-va, fi sigur că-l vom răzbuna! și încă într'un mod cu totul crud.»

Ô Mister Dick privește din nou pe Nelly, ridică din umeri și începe a murmura:

«Aida-de! astea sunt capriciile de copil... vor trece repede!»

Apoi întorcându-se spre Merinos el adause:

«Și d-ta, tinere, bagă bine de seamă, afacerile nu-ți prea merg bine. Tatăl d-tale, regele Lănei, e amenințat de cea mai neagră mizerie.

Pretinde că voiam să-l iau până și pielea și că nu va putea nici o dată să-mi dea ceea-ce îi cer drept rescumpărare.

«Așa în cât capul d-tale cu urechii cu tot abia se mai țin de cele-lalte părți ale corpului. Orî banî, orî...»

— Tatăl meu va face tot ceea-ce îi va sta în putință și, afară de asta, eu nu prea mă tem, cred că știți. Sunt gata la orî și ce, chiar la moarte! mai ales la moarte!

— Eu sunt gata să încasez cam la vre-o sută de milioane de dolari, asta știți!..»

«Aci e vorba de o operație financiară foarte complicată, care va pune pe tatăl d-tale, pe celebrul rege al Lănei, în dilema următoare: sau să dea banii, sau să bine-voiască a primi urechile și capul d-tale, mister Harry!

— Mi-ai mai spus-o asta odată, mister Dick!

— Bagă de seamă, mister Harry! nu face pe voinicul! Eu sunt ca și tigrii aceea, care dacă îi tragi de mustață, apoi cu greu mai poți să crezi că vei putea scăpa de ei!

— Iarăși ameninți cum ved eu!

— Da! să nu cauți să imiți pe Totor! află că și viața d-tale este în mâinile mele.

Dacă vreați, uite, colea, te pot uide ca pe un puț de găină.

«Când te voi distruge pe tine, tot n'am pierdut totul, căci îmi mai rămâne miss Nelly, de la a căreia răscumpărare tot pot să-mi scot cei o sută de milioane de dolari doriți.»

Netericitul tinăr se îngălbeni, strânse pumnii și își plecă ochii în jos, în timp ce un suspin răgușit îi eși din gâtlee, și două lacrimi mari îi sticliră în ochi.

— Bravo! iată-te acum om rațional.

Foarte bine! reluă banditul cu liniștea sa obicinuită. Privește, miss Nelly, merge mai bine. Cu o mică efortare, veți uita de dispariția tovarășului d-tră. Cred că acum sunteți amândoi în niște dispoziții potrivite pentru o comunicare care vă va interesa.

— Nimic alt-ceva nu ne poate interesa în afară de părinții și de prietenul nostru! răspunse cu demnitate tână fată, silindu-se să-și întărească vocea.

— Ei bine!.. Este o scrisoare de la mama d-tale. Sunt numai câte-va cuvinte, cu care am bine-voit să mă însărcinez.

Cei doi copii schimbă o privire lungă, o privire în care se putea citi o îndoială.

D. Dick înalță din umeri și scoase din buzunar un elegant port-moneu, încrustat cu aur.

Scoase dintr'insul o pălărie, și prezentând-o lui Merinos, adăugă:

— Da, vă înțeleg... D-tră credeți poate că scrisoarea aceasta este falsă... Vă întreb, în ce scop ați fi falsificat o asemenea scrisoare?

«Și apoi, trebuie să știți că eu sunt un adevărat gentilom, din punctul meu de vedere, și că nici o dată nu m'am coborât până la o falsificare.

Nelly se apropie tremurătoare de fratele ei, și aplecându-și privirea pe hârtie, murmură, cu vocea plină de lacrimi:

— Da, este în adevăr scrisul mamei. Sărmana noastră mamă!

Și amândoi ceteră cu aviditate cele câte-va rânduri, în care mama lor își pusese tot sufletul ei:

«Scumpii mei iubii, spunea scrisoarea, curaj!.. Făcăm tot ce se poate face pentru a vă scăpa. Oh!.. nici un sacrificiu nu ni se va părea prea mare, știți bine. Din tot sufletul meu vă îmbrățișez, pe tine scumpa mea Nelly, pe d-ta, bunul meu Totor.

«Ni s'a spus că sunteți bine tratați, și afirmarea aceasta ne-a mai liniștit puțin.

«Curaj!.. vă trimet miile de sărutări, scumpii mei iubii!

Mama voastră,

Margareta S. Stone.

Nelly își șterse lacrimile și murmură:

— Neliniștea lor trebuie să fie de

moarte, nu-l așa Harry. Se simte lucrul acesta în fie-care cuvânt.

— Da, răspunse cu gravitate Harry, dinșii suferă și mai mult încă de cât noi!.. Ah!.. și cel puțin dacă l'am avea pe sârmanul nostru Totor.

«Sunt sigur că au făcut imposibilul... dar banii sunt tot-d-a-una foarte greu de strîns într-o cantitate așa de mare. Sunt tot-d-a-una crize destul de mari pentru ca să poată acoperi cel mai mare credit.

— Așa este, domnule Harry, întreprinsese banditul, cu atât mai mult cu cât tatăl d-tră a pierdut la început un timp foarte prețios!..

«Și dacă vi s'ar întâmpla vre-o nenorocire, pe care eu aș regreta-o foarte mult, părinții d-tră ar fi singuri vinovați!..

— Ce voești să spui, d-ta? întrebă Merinos, alăimat de cuvintele banditului.

— Lucrul este foarte simplu. În calitate sa de american și de miliardar, tatăl d-tale n'a voit să sufere un ordin.

«În loc de a se executa de bună voie, tatăl d-tale s'a adresat parchetului, și a provocat arestarea omului de încredere pe care-l trimisese.

«Acest gust al tatălui d-tră, m'a făcut să perd o sută de mii de lei, pe care a trebuit să-i vârs judecătoresc, pentru a obține libertatea omului meu.

— Pentru liberarea prizonierului?

— Da, căci eu nu mi părăsesc nici o dată prietenii.

«Prin urmare, iată o primă pierdere de vreme și de bani. Pe de altă parte îți mai amintești, domnule Harry, despre un discurs celebru ținut de tatăl d-tale la ateneu, discurs care a fost publicat și comentat de întreaga presă?

— Nu știu ce voești să spui.

— Eu eram acolo și-am auzit; a fost un discurs cu totul original.

— Este extraordinar lucru cât de mic este pământul acesta! a exclamat de-o dată regele Linet. Pământul acesta nu este de cât un loc de plimbare, unde toți oamenii se întâlnesc, se cunosc, și se lovesc unit de alții la fie-care pas!.. Nu ne este și nouă cu puțință să ne izolăm, să cunoaștem bucuriile unui incognito. Fie-care individ este martirul interviului, victima ziaristilor. Și cred că nimeni nu poate fi în stare să se ascundă măcar pentru timp de opt zile, în așa mod, în cât să scape cu totul de supravegherea ochilor lumii!..

«Era un discurs foarte frumos, dar în același timp foarte fals, pentru că, după cum vedeți, sunt cinci săptămâni de când am răpit unul dintre cele mai frumoase iachture ale noului continent, împreună cu două copii ai unui puternic milionar, și nimeni n'a putut descoperi încă locul retragerii mele.

«Se știe că Dick Seymour v'a răpit, și toată lumea tremură pentru viața d-v. Și are dreptate să tremure. Dar, atâta e totul!..

După această perorație, care îi lasă pe cei doi tineri foarte liniștiți în aparență, mizerabilul reluă:

«Plecând de la asemenea considerații iluzorii, tatăl d-tră a crezut că va putea să se găsească cu multă ușurință.

«Tatăl d-tră este un om foarte hotărât și a luat cu cea mai mare repeziune toate măsurile pe care le putea lua.

A telegrafiat în toate părțile, dând semnalmente frumosului vas «Morgan»... Această măsură l'a făcut să piardă două ore.

«După aceia, alte telegrame porniră; făgăduind un premiu colosal, aceluia care ar semnală locul în care se află iachta «Morgan». Guvernul a pus la dispoziție vasele sale de război, și o adevărată goană a început prin mările în care se bănuia că poate să fie ascuns vaporul dispărut.

«Au plecat vase din Melbourne, din Sidney, din Adelaide, și din Noua Zeelandă. Au venit de pretutindeni. Mărilor, țarmurile, au fost cercetate, răscolite cu de-amănuntul.

«Toate acestea au fost făcute în zadar! căci nici o dată și nimeni nu poate descoperi ceea ce Dick Seymour și-a dat osteneala să ascundă!.. De altminteri, Dick Seymour își are și dînsul flota sa, magazinul cu alimente, și cu cărbuni, și complicități chiar printre aceia care au fost însărcinați să-l urmărească!

«În timpul acesta, eu m'am mărginit să fac un lucru foarte simplu. Am metamorfozat cu totul vaporul. I-am dat un alt nume, un alt număr, i-am creiat o altă stare civilă. L'am amestecat printre celelalte vase, și pentru a mai rîde puțin, l'am făcut și pe dînsul să ia parte la propria sa căutare!..

«În asemenea condiții, înțelegi bine că toate silințele tatălui d-tră erau zadarnice.

«A pierdut multă vreme, mulți bani, și în cele din urmă s'a convins că eram în adevăr, mult mai puternic de cât dînsul, și că viața d-tră, domnule Harry, era serios amenințată.

— Cum?.. Ce spui d-ta? exclamă Merinos.

— Spun că termenul pe care l'am fixat de la început, se apropie cu pași repezi de sfîrșitul lui. De mâine înainte, nu mai sunt de cât trei-spre-zece zile.

«Tatăl d-tale se plînge de dificultăți financiare. Dînsul mă înștiințează că sumele nu-i sosesc de cât cu cea mai mare greutate... Treaba d-sale!.. Eu, nu voi acorda nici o oră mai mult, peste termenul pe care l'am propus de la început!

«Dacă până peste trei-spre-zece zile nu voi avea suma cerută, îți voi tăia mai întâi urechile și apoi capul, domnule Harry!

— Ești un om sălbatic!..

— Nici de cum!.. Sunt un om care voiesc cu orî-ce preț să reușesc în întreprinderile mele... Atâta totul!..

— Dar, sunt unele incidente, care pot zădărnici voința celor mai hotărâte persoane.

«Și apoi, acțiunile cele mai bine pregătite, pot fi paralizate de un amănunt neprevăzut!..

— E cu neputință, domnule Harry!

«Eu mi-am luat așa de bine măsurile, în cât acuma comand evenimentelor.

«Booby Island este la o distanță de 400 de mile... Postul telegrafic a fost din nou restabilit, și telegraful este mereu în legătură cu tatăl d-tale.

«Pe de altă parte, am la dispoziția mea o mie două sute de oameni și două sute de vase, care aleargă în toate părțile, încrucișându-se unele cu altele, și împiedecând orî-ce atac dat fără veste.

Ah!.. sunteți bine păziți!.. Și apoi, trebuie să știți că la cea mai mică încercare de trădare, veți fi măcelăriți, fără nici o milă!

D. Dick dăduse toate aceste amănunte, cu singele rece, cu nepăsarea unui negustor care și-ar lăuda calitățile mărfurilor sale.

Nelly și fratele ei se înfiorară pînă în măduva oaselor, în timp ce Mary se îngrămădise într'un colț și începuse să tremure de mânie.

Când Dick își sfîrși discursul, Nelly, nemaî putîndu-se stăpîni, se aruncă în brațele fratelui ei, suspinînd:

— Harry!.. nu mai pot!.. Aș vrea să fiu tare, să mă stăpînesc, dar nu mai pot. Este ceva mai tare de cât mine.

«Oh!.. gîndul acesta teribil al unei morți care ne amenință mercu, care ne strivește fie-care moment al existenței, fie-care clipă!..

(Va urma)

REINVIEREA EGIPTULUI

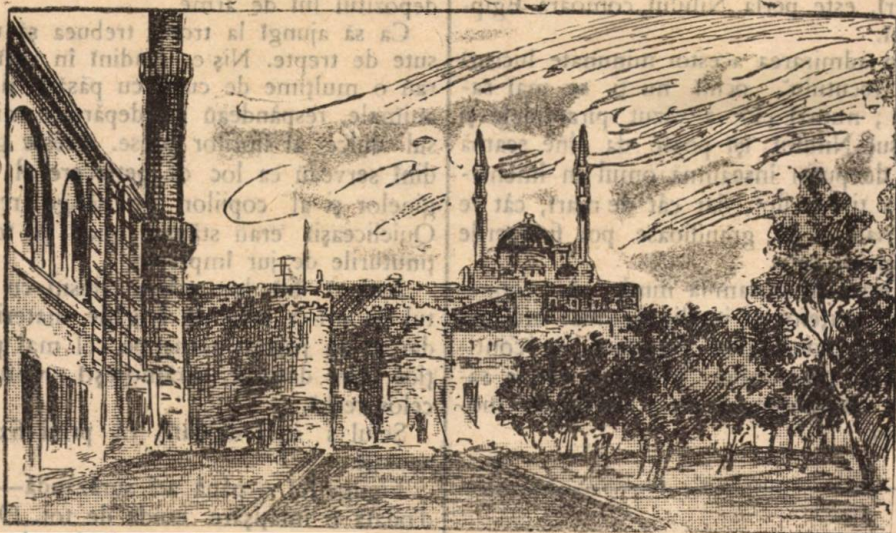
Vom să vorbim aici despre reînvierea economică, despre reînvierea bogățiilor artistice ale vechiului Egipt. În timpul din urmă numeroși călători și exploratori au studiat de aproape această țară.

Iată câte-va amănunte, pe care le alegem la întâmplare din lucrarea geografului francez Agache.

O vizită la piramide

Cairul era cetatea elegantă, care formează trăsura de unire între piramidele seculare și misterele sudului, spre Luxor, Karnak, Kartum. Aci, călătorul dornic de emoții, își poate satura din plin privirea. Se mai adaugă, pentru complectarea impresiilor, posibilitatea marilor vînători și ale unor excursiuni cât se poate de interesante.

Mai întâi de toate, o vizită la Piramide este obligatorie pentru orî-ce că-

Vederea Catedralei din Cairo

lător, chiar dacă n'ar petrece de cât douăzeci și patru de ore la Cairo.

Piramidele, sunt, ca să zicem așa, un fel de foburg al orașului; astăzi, cu mijloacele de locomotie existente, ajungî acolo în două-zeci de minute.

În fața lor se află un splendid hotel, de unde poți admira niște apusuri de soare minunate.

Nimic nu poate fi mai curios de cât aspectul modern al acestor peisagii biblice, automobilele se încrucișează cu cămilele, formînd contrastul cel mai izbitor pe care l'ar putea cine-va imagina vre-o dată.

Piramida lui Cheops, cea mai mare dintre toate, avea la început o înălțime de 144 metri; astăzi virful a dispărut, și piramida măsoară 136 metri. Monumentul acopere o suprafață de 8 ectare și era acoperit mai de mult cu un fel de înveliș asemănător cu marmora, care, din nefericire, a dispărut.

După calculele făcute, cu materialul care a servit la construirea acestui monument, s'ar putea construi un zid înalt de două metri, care să străbătă Europa de la Lisabona pînă la Varșovia, sau să facă înconjurul Franței.

Sfinxul se înalță la cinci sute de metri distanță de piramida lui Cheops; după cum se știe, Sfinxul este o gigantică reprezentare a unui leu adormit, purtînd cap omenesc. Înălțimea acestui monument este numai de vre-o două-zeci de metri. Vechimea lui se spune că ar întrece pe aceea a piramidelor, care numără și ele mai mult de șase-zece de secole.

Templul de granit este o operă colosală, grandioasă, fără inscripții și fără hieroglife, sunt numai blocuri ciclopice de albaștri și de granit violet, așezate unele peste altele într'un mod minunat.

Piramidele pot fi vizitate cu cămilele,

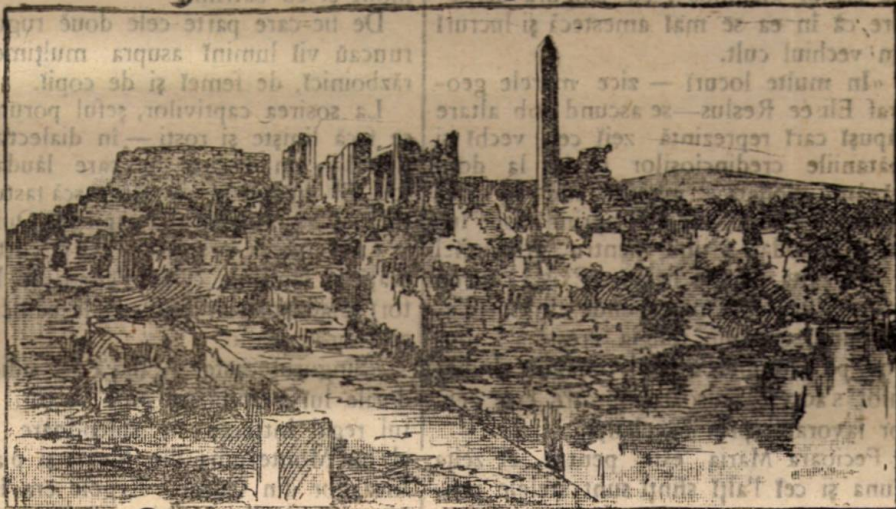
dar e mult mai bine să te duci pe jos. Pe acolo staționează totdeauna o mulțime destul de mare de indivizi, cari, dacă poartă niște costume foarte pitorești, au în schimb un caracter cât se poate de rapace.

Oamenii aceștia nu te lasă, pînă nu ți-au ciupit cel puțin căpî-va gologan.

De obicei se crede că n'ar fi de cât trei piramide: a lui Cheops, a lui Micerinus și a lui Chefrens; dar aceasta este o credință greșită, pentru că sunt sute de alte piramide mai mici, cunoscute de obicei după numele satelor în vecinătatea cărora sunt situate.

Printre aceste monumente, unele nu sunt de cât niște mase enorme de piatră, care au suferit mai mult s'au mai puțin injuriile vremilor; puține și-au păstrat pînă azi formele lor primitive.

Dar, vizitatorii se îndreaptă mai mult spre marea necropole.

Ruinele de la Carnak

Acolo, în fața piramidei lui Cheops de exemplu, nici un cuvînt n'ar fi destul de puternic pentru a arăta sentimentul de zdrobire care cuprinde sufletul omenesc, când, așezat într'un punct prielnic, îți poți face idee de toată imensitatea monumentului.

Astăzi, numeroase lipsuri pe pietre, îngăduie călătorilor să se urce în susul piramidelor, în ori și care parte, pînă la oare-care înălțime.

Piramida lui Cheops prezintă o platformă de pe care poți admira în voce cursul Nilului.

O preumblare pe Nil

Pentru a merge spre sud, urcînd cursul Nilului, două mijloace se oferă călătorului.

Mai întîiu sunt luntrele cu abur, foarte frumoase și foarte confortabile.

Seara, vaporul se oprește în mijlocul apei, aruncă ancora și călătorii pot dormi liniștiți.

Vapoarele acestea sunt construite astfel, în cât pe sub ochii călătorilor pot defila peisagiile de ambele țărmuri ale Nilului.

Când voește cine-va să călătorească într'un mod mai intim, se întrebuințează «dahabiehul».

«Dahabiehul» este un tip particular de barcă lung de vre-o trei-zece de metri, cu două catarguri și cu pânze mari.

Vasele acestea plutesc repede, dar se înăsipează adese ori.

Pe țărmul fluviului zărești tauri roșuși, cu părul negru, lucrînd pămîntul, pe care va veni în urmă să-l fecundeze mîlul roditor al fluviului.

Ca localități vizitezi în prima zi, Linsor și Kornakul în ziua a doua Valea Regilor, și Medinet-Abu în ziua a treia.

La Luxor multe din clădirile vechimei sunt conservate într'un mod perfect. Sala hiporilă a templului din Luxor este așa de mare, în cât biserica Notre-

Dame din Paris, ar intra întreagă într'nsa, fără cea mai mică greutate.

Nu departe de aici se zărește obeliscul de la Hutetase, monolith de granit roz, care cântărește mai mult de 370 000 de kilograme.

Karnak era orașul sfânt al Faraonilor; templele sunt aici foarte numeroase, căci fie-care monarch ținea să și-l construiască pe al său.

Ruinele se îngrămădesc unele peste altele, într'o dezordine neexprimabilă, fantastică și grandioasă.

Kornak este punctul cel mai interesant al călătoriei; seara, pe lumina lunii, vezi licăriți de lumină misterioase, care lasă asupra spiritului o impresiune de neșters.

Philae, ultima etapă, înainte de a in-

tra în Nubia, cu piloanele sale grandioase, cu coroana sa maestasă de palmieri, este perla Nilului, comoara Egiptului.

În admirarea acestor minunate lucruri ale trecutului, ochii nu ți se mai satură; numai cine a văzut piramidele și cursul Nilului, își poate da bine seamă cât de puțin înseamnă omul în imensitatea timpurilor, dar cât de mari, cât de colosale și de grandioase pot fi operele mâinilor sale.

Omul nu înșamnă nimic, dar cooperarea brațelor și inteligența mai multora creiază monumente gigantice, iar continuarea cercetărilor științifice, de la savant la savant, a creat civilizația modernă.

C.

MISTERELE MUNȚILOR ANZI

ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Geologia este la modă la indienii din Guatemala. Ei mănâncă cu mult gust cantități enorme de cenușe vulcanică de o culoare cenușie închisă care are un miros foarte greu.

De cele mai multe ori aceste mâncări se servesc sub forma unor statuete sfinte, care au calitatea d'a scăpa—pe cel care mănâncă din ele—de ori-ce boală. Femeile mai ales mănâncă cu multă lăcomie bucăți enorme de crotă, de moloz și de cărămidă.

Călătorul Gage povestește că a văzut femei creole care se hrăneau cu pământ îndopându-l în gură cu amândouă mâinile. În timpul acestui copios prânz, ele nu uitau să-și spoiască și fața tot cu același pământ.

Religiunea iarăși e ceva cu totul ciudat la acești indigeni. Ea este un fel de catolicism mai fervent de cât acela al așa zisilor «ladinos», cu singura deosebire că în ea se mai amestecă și lucruri din vechiul cult.

«În multe locuri — zice marele geograf Eliée Reslus—se ascund sub altare păpuși care reprezintă zeii cei vechi și mătaniile credincioșilor se fac la două stăpâni d'odată: înghinându-se în fața sfântului Mihail, indienii aprind două lumânări d'odată: una pentru arhanghel și cea-laltă pentru balaur. Există câte un zeu vechiu, care corespunde în tot-d'a-una unui zeu din religia creștină: adorînd pe Dumnezeu tatăl, omagiile Indienilor s'adresează soarelui, care este zeul lor favorabil prin excelență.

Fecioara Maria este pentru ei zeita Luna și cei alți sfinți sunt stelele protectoare.

«Cea mai mare parte din indienii cred că există două zei, dintre care unul, «Dios

de la Montava» sau «zeul pădurii» se ocupă mai ales de rasa indigenă și nu cunoaște nici pe albi, nici pe lodino. Adesea ori e numit «Dueno de Palo» sau «Domnul arborelui» pentru că locuiește în trunchiul arborelui «ceibas».

În tot d'a-una primele recolte și primul vânat se aduce la rădăcina arborilor care cresc la marginea pădurii. Tot aci se aprinde și tămăia pentru a se face rugăciunile necesare. Ei adoră și pământul, dar se și tem de el; el înseamnă principiul răului.

Ziua se termină cu mult chin pentru tinăra copilă. Poiré și copilul nu se mișcă din loc pînă ce nu veni două războinici ca să i scoată din toropeala lor și să-l conducă acolo unde se adunase tribunalul.

Captivul fură aduș în fața platformei, unde luase loc și șeful, aliat cu Vermont și cu bătrînii.

De fie-care parte cele două ruguri aruncau vii lumini asupra mulțimei de războinici, de femei și de copii.

La sosirea captivilor, șeful porunci să se facă liniște și rosti — în dialectul național — un discurs în care lauda rasa lor. El începu să reamintească fastul întreg al strămoșilor și a capitalei Quichuê. «Aci—zicea oratorul — era o curte măreață și familiile celor 72.000 de luptători se adăposteau în diferitele edificii care se ridicau acolo.

«Singurul castel Atalaya își ridica zidurile lui grandioase pînă la cer. Palatul regal întrecea în splendoare p'acel al lui Montezuma din Mexic și p'acel al Incașilor din Cuzco. Regele era înconjurat veșnic de o mulțime de lăncieri și de arcași.

«Existau apartamente separate pentru

fie-care oră din zi. Regele avea loc separat unde își avea averea, tribunalul și depozitul lui de arme.

Ca să ajungi la tron, trebuia să urci sute de trepte. Nișe grădini în care erau o mulțime de cuști cu păsări și cu animale, răspândeau în depărtare mirosul dulce al florilor alese. Aceste grădini serveau ca loc de petrecere al virginelor și al copiilor de sînge regal. Quicliceași erau stăpâni mai pe toate ținuturile de jur împrejur.

Astăzi fiul lor trăesc lipsiți cu totul de ori-ce soi de bogăție materială, dar ei au păstrat totuși pe cel mai prețios din darurile strămoșilor: virtuțile celor vechi.

Șeful s'opri d'odată. El privi fix pe acuzați.

Figura lui — pînă aci surzândă — luă d'odată o înțărișare crudă de tot. Ochii celor de față se căsară d'odată la vederea figurei încruntate din fața lor. El continuă în dialectul indigen:

«Noi trăiam liniștiți și supuși, când acești trei albi, copii ai balaurului din infern, au venit să arunce durerea și dezonoarea în mijlocul nostru, acuzând pe nedrept pe fratele nostru de o moarte lășă și neferocitoare. Eu n'am reușit să liberez pe fratele inocent, care plînge în închisoarea din Livingstan. Acum însă suntem răzbunați, căci zeii pădurii ne-au dat în mână pe autorii crimei.

«Aproprie-te bătrâne infam»!

Această din urmă frază fiind zisă în franțuzește, Poiré, care n'auzise nimica din ceea-ce se vorbea mai înainte se supuse.

«Nu știu, zise scrîșnind șeful, care din două sentimente care le-am pentru tine e mai puternice: disprețul sau ura».

Poiré, incurajat de calmul observat la fiica lui, răspunse:

«Ce ți-am tăcut noi, ca să ne tratezi ast-fel?»

Șeful strigă în limba quichuană:

«Criminali obraznici!!

Ei se prefac că se miră de ura noastră. După ce au făptuit crime, mai au încă curajul să înfrunte purtarea noastră!»

De oare-ce mulțimea începuse să vociferaze, Poiré adăugă:

«Tu ți-ai asmuțit poporul tău în contra noastră.

Știu cine ți-a inspirat această ură. Spune cel puțin de ce suntem acuzați!

— Joacă-ți comedia viperă! colții tăi înveninați sunt smulși, tu nu vei mai putea mușca d'acuma. Aha! tu ne desprețuiai pînă acolo, în cât ajunseser să consideri sentimentele fratelui meu pentru fiica ta ca ceva nedemn; ai scăpat de el acuzându-l de un furt și de un asasinat!

— În fața lui Dumnezeu pe care-l venerăm cu toții, îți jur că n'am comis denunțul care mi-l împuși mie.

N'am văzut nici odată pe fratele tău.

Beat de furie, șeful indian ajunsese până acolo, în cât aruncă bastonul în spre Poiré, lovindu-l drept în trunte.

Bertha —care până aci tăcuse cu totul —se repezi în spre tatăl ei, îl îmbrățișă cu căldură ca și cum ar fi vroit să-l apere și pe un ton repede și hotărât, ea vorbi șefului :

«Dacă vrei să știi tot adevărul, fă ca să fie cât mai în grabă îndepărtați cei-l'alți doi prizonieri!»

D'odată se făcu o tăcere complectă. Quichnanu privi mult timp pe tinăra tată, care ședea mândră în fața lui. El citi atâta sinceritate în ochii ei negri, în cât nu se putu opri d'a adăuga :

«Să fie conduși tatăl și cea-l'altă fată în închisoarea lor!»

Execuția acestui ordin aduse oare-care confuzie și cei de față începură a murmura și a vocifera în cele din urmă.

Bertha profită de aceste sgomote și plecându-și în jos frumosi ei ochi, murmură această rugăciune :

«O voi, zef, carl știți cât de mult urăsc eu minciuna, ertați-mi pe acea care —fără voia mea—trebuie s'o zic».

Se făcu din nou liniște.

Șeful, adresându-se din roșu prizonierului, îi zise :

«Te ascultăm».

Tinăra fată, ridicând ochi începu astfel :

«Eu și numai eu singură, sunt aceia care am denunțat pe fratele tău. Tatăl meu nu numai că nu m'a forțat la aceasta, dar din potrivă a făcut tot posibilul ca să nu fac una ca asta. Omorâți-mă pe mine, dar nu condamnați un bătrân și o copilă carl nici nu știu ceea ce le cereți. Vă fac această declarație pentru că am încredere în echitatea voastră și pentru că știu că indicii se ferească în tot-d'a-una d'a vărsa un sânge nevinovat.

Vocea clară și sunătoare a captivel impresionă în cel mai mare grad asistența, cu toate că nu pricepea sensul cuvintelor ei. Cât despre șef el rămase pe deplin convins.

Bine, zise el, tu vei muri, dar pe mama și pe tatăl tău îl ert.

Intorcându-se către cei doi dintre războinici el zise :

«Să fie aduși prizonierii aci!»

Bertha îl întrerupse :

Aveți milă ! nu dați sentința voastră pentru mine în fața lor, căci aceasta iar înnebuni și ei ar prefera —în acest cas — să moară mai bine cu mine împreună. Faceți-lă să creadă că voi mă veți ține pur și simplu prizonieră.

După două minute Poiré și Simona apărură din nou.

«Tu și cea-l'altă fiică a ta — care-l lângă tine acum — zise șeful, sunteți liberi.

Du-te cu ea; ca să obții liberarea fratelui meu. Cea-l'altă fiică a ta, rămâne aci la mine, până ce mi se va aduce cel nevinovat.

În timp ce șeful dădea această sentință, paznicii se apropiară să deslege legăturile celor grațiați.

Poiré, crezând că e vorba numai de un schimb de prizonieri, fugi la fiica lui cea mare și o strânse cu patimă la pieptul lui.

«Plecați repede ! Sărmanul meu tată, vezi de al grije de Simona, căci ea este obosită și drumurile sunt foarte grele».

Poiré se apropie cu întristare :

«Plângi ? zise el.

— O nu !

Cruzimea acestor scene de despărțire nu dură multă vreme, căci oamenii dădură semnalul de veselie al liberării și cei doi înși —tatăl și fiica — fură lăsați liberi, pentru un moment — pe cărarea cea îngustă, în timp ce condamnată fu ținută în închisoare — unde va trebui să aștepte până în momentul, când îl va veni rindul ca să fie chinuită.

Danțurile începură din nou, reprezentând drame istorice și legende indigene. Mai întâiu s'a executat «balul Maurilor» a căror principale personaje sunt Charlemagne și Tamerlan ; apoi «balul Cuceririi». Actorii —carl aveau niște măști de lemn și erau îmbrăcați în niște costume tăcute din frunze — se exaltă în jocul lor până la delir. Furia acestor danțuri bachanale ajungeau până la epuizarea complectă a forțelor amintind acele timpuri în care danțatorii jucau și iară-și jucau până ce cădeau zdrobiți de oboseală pe corpuri sângerând din a căror carne începură să muște și să sugă.

După aceasta instrumentele muzicale începură să răspundă în aer sunetele lor melodioase. Cu niște mișcări vii și clare femeile începură să intoneze cântece fiindacompaniate de «chirimya» și de «marimba», un fel de clarinete și un fel de fluere, carl se găsesc în tot-d'a-una la acest soi de sărbători.

D'odată șeful —cu un gest grav al lui —făcu să înceteze ori-ce cântec și ori-ce danț.

În chip solemn el zise aceste cuvinte în mijlocul adunării :

«Ora expediției a sunat. Să se aducă condamnată».

CAP. IX

Gardul aerian sau banca în aer

După furtunoasa ședință din caverna din Berongo, Jean Ferret nu se mai mișcase din Salama. El se închisese chiar sistematic în casa, unde o bătrânească sărăcie îl permitea să stea în schimbul câtor-va monede de aramă. Se temea — și cu drept cuvânt — de anchetele lui Vermont, pe care-l știea instalat în oraș.

Într-o seară pe când gigantele se afla singur în casă și își făcea mâncare c'o bucătică de carne, pe care o cumpăraseră cu ultima centimă ce o avusese, fu coprins d'odată d'o mare descurajare și începu a despera.

După el acuma partida era irevocabil perdută.

Fără îndoială că Vermont va cere extrădarea lui și pungașul de Lebont se va da de partea învingătorului. Ce era de făcut ?

Nu mai avea nici cinci parale în pungă și la cea mai mică tentativă și-ar fi riscat viața lui proprie. Or, acest om crud era incapabil de energie și avea o frică teribilă de moarte. Incapabil de remușcări cum era, el era în același timp — și incapabil de vre-o energie morală.

D'alungul grădinei curgea un riu și un gard mare despărțea proprietatea de drum. Ferret plecase să își umple ulciorul cu apă și la un moment dat auzi niște pași suspecti, care-l făcu să se ascundă pentru un moment.

Cel care trecea apărură însă la barieră și dădu un semnal la al căruia sgomot uriașul recunoscu pe Paul Lebont.

«Intră ! răspunse el cu o voce înceată și fără să se apropie.

După ce se văzură oare-cum închiși cei doi oameni începură să se privească unul pe altul.

— Ce aer sdruncinat ai ! răspunse gigantele.

Lebont reluă :

«Nu m'așteptați așa de curând ?

— Nu te așteptam de fel».

Ferret dădu acest răspuns pe un ton care nu mai admitea nici o replică și nici un echivoc.

«Pariez, zise Lebont, că nu mă bănuiești, că eu aș vrea să te părăsesc ! Ciudat moment îți alegi, ca să-mi arăți neîncrederea în mine. Haide ! gândește-te cel puțin odată în viața ta. Dacă aș fi dorit să-ți fac vre-un rău în ascuns, aș fi făcut-o asta de mult, atunci când încă nu eram compromis în afacerea Vermont, și când un singur cuvânt al meu ar fi fost suficient ca să te dau pe mâna consulatului francez.

— Și de ce oare n'ai tăcut-o ?

— Pentru că într-o afacere de soiul acesteia, în care e vorba să pui mâna pe un Poiré, îți trebuie mult mai multă vigoare fizică și mult mai multă repeziune. Tu ai mușchii de oțel ai atletului și eu creierul. Dacă ne-am uni, am face o forță în toată regula.

Așa separați însă cum suntem nu putem face nimic.

— Și acuma ?

— Acum trebuie mai mult ca nici odată se ne unim, ca să putem fi o forță complectă.

După asta tinăru începu să istorisească catastrofa din deșert. Urmă apoi cu povestirea drumului lui pe urma indianului, care tocmai se ducea să anunțe succesul obținut la cei-l'alți indieni. În chipul acesta el izbuti să descopere locul unde aveau să fie duși prizonierii.

«Și m'am întors în grabă să te caut, ca să dăm o ultimă lovitură. Dacă mai

e ceva timp, noi treburile să căutăm, să smulgem pe Poiré și al lui din mâinile Quichuașilor și să-i internăm într'un loc pe care l'am ales anume. După aceasta îl vom înapoia pe toți lui Vermont în schimbul unei rescumpărări....

O rază de lumină începu să strălucească pe figura căznită a colonului.

— Crezi tu, adause el—că Poirei se vor încrede până într'atâta în noi în cât să se lase a fi conduși ca niște oi?

Lebont îi explică atunci tot modul lui d'a se purta cu cei trei călători, așa că să-l facă, să-l considere ca un adevărat salvator, ca un adevărat trimis fidel și ager al colonului Tiphaigne.

«În întreaga Guatemala, termină el—nu există un singur individ în care victimele lui Vermont să se încreadă mai mult ca în mine.

— Și eu asemenea, exclamă Ferret, te pun mai prest de toată lumea!

— Oh! încetează cu entuziazmul tău pentru un moment; te rog foarte mult aceasta! Acuma e vorba de lucruri cu totul serioase. Bagă bine de seamă că din zece părți d'a ne pierde, numai una și gură avem care să ne salveze.

Aceste cuvinte căzură ca un duș de ghiță pe capul lui Ferret, care și reluă d'odată figura lui desperată.

«Dragul meu, se grăbi să-i spue Lebont, acum trebuie să facem ceva ca totul urgent să ne lăsăm în plata împrejurărilor. Dacă vei refuza cum-va ca chiar în noaptea asta să încercăm, să dăm lovitură de grație în lagărul Quichuașilor, apoi să știți că Poire și al lui vor fi condamnați la moarte în Vermont. — în cazul acesta — va moșteni el și odată întors în Franța va cere extrădarea ta. Dacă primești ceea ce îți spun eu și dacă vom izbui, atunci îl vom cere lui Vermont nu numai prețul rescumpărării, dar chiar și o declarație în scris, care-l va interzice ori ce indiscreție pentru viitor.

Să nu crezi că vei putea face ceva cu șiretul acela până ce nu va ști el că Poirei sunt la noi. El nu se va lăsa să fie convins în alt chip. Ba nu zău, te crezi bogat tu așa cum ești? În țara asta cu câte-va mii de plăștri te poți socoti un adevărat Ceresus! Te-ai gândit tu vre-o dată cam ce am putea noi face cu suma promisă? Vom cumpăra fel de fel de lucruri; vom avea sclavi cari îi vom bate de dimineață până seara, vom fuma din pipe lungi la umbra răcoroasă a pomilor, vom mânca și vom bea până ne vom sătura și ne vom căsători cu frumoase creole. Alege acum între inacțiune și—ca o iminentă consecință—sărăcia și între acțiune și curagiu, care ne va aduce în schimb o existență de prinși.

— Moarte ori fericire și viață! strigă Ferret. E vorba să dăm chiar acum atacul?

Cei doi complici luară fie-care câte un fel de secure cu care indigenii se servesc la construcții. Cu acest soi de

secure indigenii își fac loc prin cele mai dese păduri și atacă atât fiara, cât și omul.

Știind că ar fi putut fi surprinși la un moment dat de Vermont, ei eșiră cu cea mai mare precauțiune și tăcură un ocol mare de tot, așa ca să nu poată fi cu nici un chip văzuți.

Ei iuteau pasul în măsura în care le permitea întunericul nopții. Ferret urma pe tinărul om foarte de aproape, de teamă de a nu se rătăci.

Câte o dată Lebont se oprea pentru un moment, se uita în toate părțile și apoi își începea din nou mersul. Altorii cei doi aventurieri se înghesuiau unul în altul și își ascuteau urechile ca să poată distinge cel mai mic zgomot.

Trecând printr'o vale ciudată, Lebont se arătă de o dată foarte încurcat.

— Ne-am pierdut drumul? întrebă Ferret.

— Nu pentru multă vreme.

— Ce dracu vei face tu acum ca să putem eși din încurcătura în care ne găsim?

— Eu mi-am lămurit drumul înainte de a pleca noi d'acasă. De exemplu uită-te. Iată tocmai semnul pe care îl căutam.

Și tinărul arătă o tăietură albă în trunchiul unui copac.

Fără îndoială numai atâta n'ar fi fost destul pentru a arăta calea unui călător nocturn, puțin deprins cu pădurile Lumiei-Noi.

Dar Lebont nu era acum la prima sa încercare.

El se opri în fața unei trecători înguste și zise tovarășului său:

— Pe aici este... Nu ne mai rămâne de cât să mergem drept înainte... Dar trebuie multă băgare de seamă.

În adevăr, singurul loc de trecere era albia unui torent, care se prăvălea din cascadă în cascadă.

Cei doi oameni intrară în apă. Ferret împinse pe Lebont și apoi își dădu și el drumul. Escaladară ast-fel o serie de stânci verticale; în fine Lebont se opri și arătând muntele vecin, exclamă:

— Acolo este:

Niște strigăte nelămurite se auziră în depărtare.

(Va urma)

ORAȘUL POMPEI

În ziua a doua după sosirea noastră în Neapol, am angajat o trăsură cu 15 lei, pentru toată ziua, plus un leu bacșiș și am plecat la Pompei unde am sosit în 2 ore. Drumul de la Neapol la Pompei se face și cu trenul în mai puțin de o jumătate de oră, oprindu-se la gara Pompeia roo de metri depărtare de ruine.

Pompei a fost un oraș înfloritor și unul din cele mai importante din provincia Campania, situat spre răsărit de

Neapol, pe malul mării Mediterane la poalele muntelui Vesuviu. El avea o populație de 25—30 mii locuitori. Catastrofa de la 23 Noembrie anul 79 după Hristos, îl îngropă pentru mult timp sub cenușa vulcanului Vesuviu. Iată cum s'a întâmplat această catastrofă plutonică:

«La 23 Noembrie anul 79 după Hristos, după cum spune d. Geffroi—sau la 23 August, cum s'a admis de toți până acum, în timpul jocurilor circului, izbucni a doua și supremă erupțiune a Vesuviului. Cu puțin mai înainte în sălile circului toată lumea se desfăta privind cum dansau acele femei frumoase și cântătoare din orașul Pompei. De odată se văzu pe cer flăcări lungi brăzdând văzduhul, iar lumea de pe strade striga: Vesuviul s'a aprins! Spaima cuprinde pe pompeiani, care fug din amfiteatru nebuni de groază. Un potop de lavă, de cenușă și de sgură se revărsă, al zice că e o ploaie de foc; toate casele aprinzându-se și prăvălindu-se răspândesc incendiul. Unii se aruncă în strade unde mor înăbușiți și asfixiați de praf, cenușă și de flăcări, alții caută adăpost, dar sunt sfărmași de dărămurile caselor.

O femeie ținând pe copilul său în brațe, intră într'o groapă unde erupțiunea o astupă; un soldat de pază moare, cu o mână la gură și ținând încă cu cealaltă lancia sa. Familia lui Diomed fuge într'o pivniță împreună cu vre o alte 5 familii, dar cu toții mor sub loviturile furtanei, sau în chinurile foamei. Un preot al Izdiel sfărâmă 2 ziduri spre a scăpa din locul fatal, dar moare sfârșit de puteri la al treilea zid; doi amanți au fost găsiți strâns îmbrățișați. De prios a mai spune că animalele împărțiră soarta stăpânilor lor. O ploaie de cenușă a căzut, care se zice să s'ar fi întins până în Africa, dar care n'a ajuns de cât până la Roma. Lumea din Pompei credea că catastrofa este universală și că a sosit ziua din urmă.

Catastrofa care șterse de pe hartă orașele Vezuviene: Pompei, Strabae și Herculaneum, menite a fi pentru noi cele mai bogate muzee, a cauzat și moartea marelui naturalist Român, a lui Pliniu cel vechiu, venit acolo ca comandant al flotei din Misena. Nepotul său Pliniu cel tinăr a descris evenimentele acestea în 2 scrisori celebre adresate istoricului Tacit.

Ziua întreagă ne-am petrecut-o la Pompei, în care timp am căutat să nu ne scape din vedere, nimic din ceea-ce merită a fi vizitat. Partea descoperită până astăzi nu formează încă jumătatea orașului îngropat; însă această parte se zice că este cea mai importantă, de oare-ce cuprinde forul cu templele și edificiile publice, două teatre, amfiteatrul, și un mare număr de case.

Către seară ne-am înapoiat la Neapol, mulțumiți că am văzut ruinele aceluia oraș antic.

N. I. S.

Către cititori

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica bucuros orî-ce articole interesante privitoare la călătorii sau vinători, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate redacției «Ziarului Călătorilor», str. Brăzoianu 11, București.

CAȘTIG MARE

Representanți capabili, funcționari, etc., își pot dobândi un frumos câștig accesoriu, scriind:

Agenciei de Publicitate „Presa” București pentru S. B. No. 20.

Pfaff-I.J. RESSEL
BUCUREȘCI
Str. Carol No. 14
cel mai mare depozit de
Mașini de cusut

înzestrate cu aparatul de brodat, avînd mers ușor și iute prin noua invențiune patentată și fără sgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezentant al renumitelor fabrici de automobile «de Dion Bouton» și biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat orî-ce sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE și AUTOMOBILE, precum și pentru arămuit nichelat și emailat.

SĂBII se nichelează cu prețuri reduse. — Atelier special pentru colțuit, gravat, plisat, soțel și evantail.

Reclama este sufletul comerțului

Magazinul General de Muzică

LA HARPA

București, Strada Colței No. 5

Cel mai mare depozit de

Gramofone amer'cane

cu renumita marcă «The Harp», și

◆ INSTRUMENTE MUSICALE ◆

Prețurile cele mai reduse

Cataloage gratis

MARELE MAGAZIN DE ARME

București **B. D. ZISMAN** Suc. Craiova
Cal. Victoriei, 44 St. Unirii 48
Furnisor al Curții Regale

are onoarea a aduce la cunoștința Onor. sale cliențele din toată țara, că a înființat în magazinul său o secțiune specială de

PUȘTI pentru pădurari

lucrate special pentru acest magazin și fiind de o construcție solidă și

— PREȚURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230 — Pușcă cu capsă, cu o țevă, lei	15
Model No. 285 — Pușcă cu capsă, cu două țevi, solidă, recomandabilă, lei	30
Model No. 236 — Pușcă cu capsă, cu două țevi, oțelurile înainte foarte solidă, funcționare admirabilă, model f. recomand.	40
Model No. 133 — Pușcă foc central, cu o țevă, sistem «Mau-ser. cal. 12 sau 16, robustă, recomandabilă, lei	30
Model No. 101 — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoșe, cocoșele punîndu-se singure la piedica de siguranță, m. solid, lei	55
Model No. 1103 — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoșe, cocoșele punîndu-se singure la piedica de siguranță, oțelurile înainte (armă de reclamă a magazinului), pușcă recomand., lei	65

Prețurile sunt reduse, fixe și se înțeleg numai cu bani gata. — Expedițiuni în toată țara. — Comandele se efectuează în ziua primirii.

Dacă voiți să CÂȘTIGAȚI O AVERE COLOSALA?

Grăbiți-vă de a vă abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel mai răspândit din întreaga țară

Cel mai bine informat și cel mai în corent cu întreaga mișcare politică, economică și financiară din țară și din străinătate.

Care are corespondenți speciali în: Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.

◇◇◇◇◇ **Singurul ziar independent și imparțial** ◇◇◇◇◇

Cu începere de la 1 Iunie 1907, ziarul „UNIVERSUL” dă următoarele însemnate premii la abonații săi:

- 1) Un mare premiu de **1500 lei.**
- 2) 2 premii de câte **250 lei.**
- 3) Trei lozuri întregi ale Loteriei de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599.
- 4) 5 premii de câte **100 lei.**
- 5) Patru premii de câte **40 lei.**
- 6) 10 abonamente pe un an la „Universul” **180 lei.**
- 7) 10 abonamente pe 6 luni **91,50.**
- 8) 10 abonamente pe 3 luni **46,50.**

In cazul cel mai norocos se poate câștiga

900,000 LEI

ast-fel că se pot cumpăra Palate și Moșii.

cu nimic se poate câștiga o avere enormă!

— UNIVERSUL pregătește frumoase surprize numeroșilor săi cititori —

Pe lângă acestea abonații vor mai primi gratis un frumos roman intitulat

Fiul lui Ludovic XVI sau copilul rege

Tipărit înadins pentru abonații ziarului „Universul”.

De asemenea toți abonații primesc gratuit «Universal Literar» ziar săptămânal, care conține, pe lângă o bogată materie literară și o frumoasă ilustrație în culori.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepțional de eftine:

Pentru un an lei 18, Pentru 6 luni lei 9,15. Pentru 3 luni 4,65

Abonați, spre a participa la tragerea premiilor de mai sus vor primi: Pentru un an 25 bonuri de premii. Pentru șase luni 10 bonuri de premii. Pentru trei luni 3 bonuri de premii.